

Besluit 41/11 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 23 september 2011

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 22 april 2011

's-Hertogenbosch

Datum

19 augustus 2011

DIS-nummer

2802532

Griffie

Bijlage(n)

-

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelezen het voorstel van de griffier d.d. 19 augustus 2011;
- gelet op artikel 2.27, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten 2007;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering d.d. 22 april 2011 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 23 september 2011

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de griffier,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. drs. C.J.M. Dortmans

**Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van
Noord-Brabant op vrijdag 22 april 2011**

VASTGESTELD

Inhoudsopgave	blz.	nummer
Lijst van de leden van Provinciale Staten	5	
Agenda	7	
Presentielijst	9	
Opening van de vergadering	9	
Spreker:		
Voorzitter	9,10,11	
Indienen motie M1 vreemd aan de orde van de dag	9	
Indienen gewijzigde motie M2 vreemd aan de orde van de dag	10	
Beëdiging/afleggen van de verklaring en belofte van nieuw benoemde leden van Provinciale Staten	11	
Sprekers:		
Voorzitter	11	
Griffier	11	
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 10/17 december 2010	11	17/11
Ingekomen stukken	11	22/11
Spreker:		
Voorzitter	11	
Afscheid leden van Gedeputeerde Staten	11	
Sprekers:		
Voorzitter	11,13,14,15,17,19,20	
Essed	17	
Mw. Geeraedts	15	
Mw. Jacobs	19	
Mw. Kerkhof-Mos	12	
Van Vugt	20	
Mw. Wijnands	13	
Bestuursakkoord en bepaling aantal zetels in Gedeputeerde Staten	21	
Sprekers:		
Voorzitter	21,23,26,28,29,31,32,33,34,35,37,38,39,41,42,43,45,46,47,48,49,50	
Dol	26,46,49,50	
Mw. Geeraedts	21,31,32,34,45,46,48,49,50	
Heijmans	28,31,32,33,47,49,50	
Mw. Kerkhof-Mos	23,46,49,50	

Krol	42,49,50
Mw. Lestrade-Brouwer	33,35,37,46,47,48,50
P. Smeulders	33,39,49,50
Van der Wel	43,49,50
Mw. Wijnands	30,31,32,33,34,47,50
M3 (mw. Geeraedts e.a.; aangenomen)	23,50
M4 (mw. Geeraedts e.a.; aangenomen)	23,50
M5 (Leenders e.a.; aangehouden)	34,47
M6 (mw. Klitsie e.a.; aangehouden)	37,47
M7 (mw. Klitsie e.a.; aangehouden)	38,47
M8 (mw. Klitsie e.a.; aangehouden)	38,47
M9 (Hageman e.a.; aangehouden)	38,47
M10 (mw. Lestrade-Brouwer e.a.; verworpen)	39,50
M11 (mw. Brunklaus e.a.; aangehouden)	41,47
M12 (Bouwman e.a.; aangehouden)	42,47
M13 (Bouwman e.a.; aangehouden)	42,47
M14 (Van der Wel; aangehouden)	45,47
M15 (Van der Wel; aangehouden)	45,47

Benoeming en beëdiging nieuw college van Gedeputeerde Staten

50

Sprekers:

Voorzitter	50,51,52
Griffier	52
De Boer	52
Dol	51
Mw. Geeraedts	50
Mw. Van Haaften-Harkema	52
Van Hattem	51
Van Heugten	52
Heijmans	51
Iding	52
Mw. Kerkhof-Mos	51
Krol	51
Mw. Lestrade-Brouwer	51
Pauli	52
P. Smeulders	51
Van der Wel	51
Mw. Wijnands	51

Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuwe leden van Provinciale Staten

52

Spreker:

Voorzitter	52,53
Griffier	53
Mw. Slegers	52

Onteigeningsverzoek ten behoeve van grondverwerving 53 **20/11**
omlegging Baarle

Spreker:

Voorzitter 53

Commissiestelsel Bestuursperiode 2011-2015 **53** **25/11**

Sprekers:

Voorzitter 54,55,56,57,58,59,60

Dol 54,59

Mw. Geeraedts 53,55,56,58,59

Heijmans 54,59

Mw. Kerkhof-Mos 54,59

Krol 57,59

Mw. Lestrade-Brouwer 55,56,59

P. Smeulders 56,57,58,59

Van der Wel 57,58,59

Mw. Wijnands 54,59

M16 (P. Smeulders e.a.; verworpen) 57,60

Vragenuurtje **60**

Sprekers:

Voorzitter 60,61

Van Hattem 60,61

Iding 60,61

Motie M1 vreemd aan de orde van de dag **9,61**

Sprekers:

Voorzitter 61,62

Burger Dirven 62

Dol 62

Mw. Geeraedts 62

Mw. Van Haaften-Harkema 62

Mw. Kerkhof-Mos 62

Mw. Lestrade-Brouwer 62

Mw. Pael 61,62

P. Smeulders 62

Van der Wel 62

Mw. Wijnands 62

M1 (mw. Pael e.a.; aangenomen) 9,62

Motie M2A vreemd aan de orde van de dag **10,62**

Sprekers:

Voorzitter 62,63,64,65

Altundal 65

De Boer 63

Van Hattem 63,64,65

Mw. Kerkhof-Mos 64

Mw. Overboom	64
Mw. Prins-Afman	64
Van der Wel	64
Mw. Wijnands	64,65
M2 (Van Hattem; gewijzigd)	10,60
M2A (Van Hattem; aangehouden)	60,65

Sluiting van de vergadering

65

Spreker:

Voorzitter

65

Besluit nr. 41/11

66

41/11

LIJST VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN

VAN NOORD-BRABANT

prof. dr. W.B.H.Ĵ. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Aarts-Engbers, mw. mr. C.J.M.	CDA	Tilburg
Aarts-van de Loo, mw.ing. J.P.H.	CDA	St.Oedenrode
Agtmaal, ing. J.M.A. van	CDA	Huijbergen
Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
* Boer, de Y.C.M.G.	VVD	Oosterhout NB
Bouwman, T.J.J.	GroenLinks	Eindhoven
** Brenninkmeijer, drs. J.W.	CDA	Helvoirt
Brunklaus, mw. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, drs. K.A.J.M.	VVD	's-Hertogenbosch
Dol, R.	PVV	Uden
Extel-van Katwijk, mw. A.A.H.C.M. van	CDA	Gemert
Frijters-Klijnen, mw. M.A.J.L.	PVV	Bergen op Zoom
Geeraedts, mw. mr. M.B.Ph.	VVD	Rosmalen
Gruijthuijsen, M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
* Haaften-Harkema, mw. S.C. van	CDA	Kaatsheuvel
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Harmsen van der Beek, M. ten	VVD	Roosendaal
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
* Heugten, R.A.C. van	CDA	Helmond
Hout, J.J.C. van den	SP	Tilburg
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kap, M.J.	PVV	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Keijzers-Verschelling, mw.mr. J.C.R.	CDA	Son en Breugel
Kerkhoff, J.	PVV	Valkenswaard
Kerkhof-Mos, mw. C.C.	CDA	Roosendaal
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Krol, H.C.M.	50PLUS	Eindhoven

* Lid van Provinciale Staten tot moment van beëdiging tot lid van Gedeputeerde Staten

** Beëdigd tot lid Provinciale Staten na benoeming en beëdiging van leden Gedeputeerde Staten

** Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk
Leenders, drs. H.J.M.	PvdA	Breda
Lestrade-Brouwer, mw. M.C.	D66	Boxtel
Lopik, ing. A.T. van	VVD	Heesch
Overboom, mw.drs. M.E.	D66	Breda
Pauel, mw. E.	SP	's-Hertogenbosch
Prins-Afman, mw. drs. M.W.	VVD	Sint Oedenrode
Slegers, mw. drs. V.T.C.	SP	Tilburg
Smeulders, drs. P.H.M.	GroenLinks	Helmond
Smeulders, S.J.A.H.	PvdA	Helmond
Snijders, G.J.	PvdA	Rosmalen
Spierings, mw. M.J.G.	D66	Sint Michielsgestel
Tetteroo, mw. M.P.S.	PvdA	's-Hertogenbosch
Tsoutsanis-van der Koogh, mw. mr. M.E.	VVD	Breda
Verhees, H.W.	VVD	Someren
Vissers, M.P.	SP	Oosterhout NB
Vught, A.C.J.M. van	CDA	Rijkevoort
Vugt, drs. R.J. van	CDA	Woudrichem
Wagemakers, R.J.J.M.	PvdA	Tilburg
Wel, ir. M.C. van der	PvdD	Rijsbergen
** Wijers, A.J.H.	VVD	Oosterhout NB
Wijnands, mw. drs. A.M.	PvdA	Helmond
Zeeland, R.J.C. van	SP	's-Hertogenbosch
Zwijnenburg-van der Vliet, mw. J.	VVD	Woudrichem

mw. drs. C.J.M. Dortmans

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 22 APRIL 2011

Agenda

- I Opening van de vergadering/vaststellen agenda
- II Beëdiging reeds toegelaten leden Provinciale Staten
- III Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 10/17 december 2010
- IV Ingekomen stukken
- V Afscheid leden van Gedeputeerde Staten
- VI Bestuursakkoord en bepaling aantal zetels in Gedeputeerde Staten
- VII Benoeming en beëdiging nieuw college van Gedeputeerde Staten
- VIII Beëdiging nieuwe leden van Provinciale Staten
- IX Voorstellen

De nummers:

20/11 *Onteigeningsverzoek ten behoeve van grondverwerving omlegging Baarle*

25/11 *Commissiestelsel bestuursperiode 2011-2015*

X Vragenuurtje

IV Sluiting

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 22 APRIL 2011

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 54 leden aanwezig, te weten:

mw. Zwijnenburg-van der Vliet, Ten Harmsen van der Beek, drs. Van Vugt, ing. Van Lopik, mw.drs. Prins-Afman, mw.ing. Aarts-van de Loo, mw. Lestrade-Brouwer, Van Zeeland, mw.drs. Klitsie, Koevoets, Van Gruijthuisen, Krol, Bouwman, mw.mr. Aarts-Engbers, Van den Berg, mw. Van Extel-van Katwijk, mw. Kardol, mw.mr. Keijzers-Verschelling, mw. Frijters-Klijnen, drs. Burger Dirven, mw. Kerkhof-Mos, Dol, Kerkhoff, Wijers, ing. Van Agtmaal, mw.drs. Van der Kammen, Verhees, mw. Pael, Van Vught, mw. Arts, ir. Van der Wel, Van Hattem, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, mw. Knoet-Michels, mw. Tetteroo, drs. Leenders, mw.drs. Slegers, Heijmans, drs. P. Smeulders, mw. Brunklaus, Kouthoofd, Snijders, mw.drs. Wijnands, S. Smeulders, Van den Hout, Altundal MIB, Vissers, ir. Hageman, mw.drs. Overboom, mw. Spierings, drs. Brenninkmeijer, Kap, Kuijken MSc, mw.mr. Geeraedts, mw. Van Haaften-Harkema, Van Heugten en De Boer.

Afwezig is 1 lid: Wagemakers.

De voorzitter opent om 09.30 uur de vergadering en verzoekt allen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik heet u allen van harte welkom op deze toch bijzondere vergadering van onze Staten. Wij nemen vandaag afscheid van een aantal gedeputeerden die de vorige bestuursperiode Brabant hebben gediend. Ik ben blij dat ik ook hun familie mag verwelkomen op de publieke tribune.

Verder staat de vergadering in het teken van de nieuwe bestuursperiode. Wij spreken vandaag over het nieuwe bestuursakkoord en tevens vindt de benoeming van de nieuwe gedeputeerden plaats. Dat is in beginsel de agenda.

Ik heb begrepen dat er twee moties vreemd aan de orde zullen worden ingediend, een door mevrouw Pael van de SP over de barak in Kamp Vught en

een door de heer Van Hattem van de PVV over het BZOB-bos.

Verder is mij gebleken dat er ook behoefte is aan een vragenuurtje. De vragen hebben betrekking op de dreigende bosbranden. Dat is allemaal genoteerd, in de agenda voorzien en hier bij het presidium bekend. Ik denk dat wij de agenda behoorlijk in beeld hebben tenzij een uwer daarover nog een nadere opmerking zou willen maken. Als dat niet het geval is, stel ik vast dat wij met de genoemde moties vreemd aan de orde van de dag en met het vragenuurtje de agenda compleet hebben.

Door de leden mw. Pael, mw. Geeraedts, mw. Kerkhof-Mos, mw. Brunklaus, Dol en Hageman wordt de volgende motie vreemd aan de orde van de dag ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering

bijeen op vrijdag 22 april 2011,
overwegende dat:

- de enige nog originele barak in Kamp Vught op instorten staat;
- barak 1b een rijksmonument is, van cultuurhistorisch belang is en dat cultuur in Brabant ook inhoudt dat tastbare herinneringen aan een inktzwart verleden behouden blijven;
- restauratie van de barak €800.000 kost;
- inmiddels €300.000 is toegezegd, waarvan €185.000 van de provincie;
- de Stichting Barak 1b voor de restauratie een subsidie van €200.000 heeft aangevraagd bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- deze subsidie is afgewezen terwijl Kamp Westerbork (desondanks) wel €1,6 mln. krijgt om de commandantswoning te conserveren;
- de gedeputeerde over dit besluit al contact op heeft genomen met het ministerie om haar ongenoegen kenbaar te maken, kennelijk helaas zonder tastbaar resultaat;

spreken uit dat:

- de enige nog originele barak in Kamp Vught behouden moet blijven daar dit de laatste authentieke tastbare herinnering is aan de slachtoffers, en dus gerestaureerd dient te worden,

besluiten:

- deze motie ter kennis te brengen aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister/staatssecretaris te verzoeken de beslissing te heroverwegen en alsnog over te gaan tot het toekennen van de gevraagde subsidie,

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt nr. M1.

Door de leden Van Hattem en mw. Wijnands wordt de volgende gewijzigde motie vreemd aan de orde van de dag voorgesteld:

"Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant, in vergadering bijeen op vrijdag 22 april 2011;

overwegende dat:

- de gehele Brouwhuissche Heide, inclusief het BZOB-bos, in het Streekplan van 2002 is opgenomen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- de Raad van State deze status in 2006 heeft bevestigd;
- Provinciale Staten van Noord-Brabant deze status bij de

vaststelling van de Verordening Ruimte op 23 april 2010 nogmaals hebben bevestigd;

- op basis van provinciaal beleid een herbegrenzing van de EHS niet mogelijk is, tenzij er sprake is van en een groot openbaar belang én compensatie van negatieve effecten én het ontbreken van alternatieven;
- er wel degelijk alternatieven voorhanden zijn voor uitbreiding van bedrijventerreinen/werklocaties in het gebied Brainport Oost;
- in onder andere Helmond en Beek en Donk sprake is van leegstand op bestaande bedrijventerreinen;
- het bestuursakkoord de ambitie uitspreekt om eerst bestaande bedrijventerreinen te revitaliseren alvorens nieuwe aan te leggen;
- vanuit de samenleving veel verzet bestaat tegen de kap van het BZOB-bos, zowel vanuit de gemeente Helmond, de dorpsraad van Vlierden als vanuit de werkgeversorganisaties;
- volgens het door Arcadis opgestelde Natuurcompensatieplan locatie BZOB-bos van 16 juni 2009 er sprake is van een bijna 90 jaar oud bos (aangeplant vanaf 1922) en gelijkwaardige natuurontwikkeling tientallen jaren de tijd nodig heeft;
- het volgens dit plan aangewezen compensatiegebied Brouwhuis/Vlierden momenteel bestaat uit open landbouwgebied;
- zodoende de compensatie voor het nieuwe bedrijventerrein daarmee gezocht wordt in de groene ruimte en er dus per saldo sprake is van een afname van groene ruimte;
- volgens het compensatieplan voor 75 ha BZOB-bos maar liefst 110 ha aan compensatiegrond verworven moet worden;
- volgens het compensatieplan €28,7 mln. aan verwervings-, inrichtings- en beheerkosten is begroot, waarvan €15 mln. om agrarische bedrijven uit te kopen;
- een kritische blik op deze kosten noodzakelijk is gelet op de kortingen op het Provinciefonds en de rijksbijdrage aan de EHS;

spreken uit dat:

- het BZOB-bos als onderdeel van de EHS behouden dient te blijven;

besluiten:

- het college van Gedeputeerde Staten op te dragen een inventarisatie te laten maken van alternatieve werklocaties op bestaande (leegstaande of verouderde) bedrijventerreinen in het gebied Brainport Oost,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M2.

Beëdiging/afleggen van de verklaring en belofte van nieuw benoemde leden van Provinciale Staten

De *voorzitter*: Toen in de vorige vergadering de leden van Provinciale Staten zijn beëdigd waren mevrouw Kerkhof en de heer Verhees niet aanwezig. Deze leden zijn na onderzoek van de geloofsbrieven al door uw Staten toegelaten. Wij kunnen dus direct overgaan tot het afleggen van de verklaring en de belofte. Ik verzoek u allen te gaan staan en vraag mevrouw Kerkhof en de heer Verhees naar voren te komen.

De *griffier*: Ik verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en ik mijn plichten als lid van het Provinciaal Bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

In handen van de voorzitter leggen mevrouw Kerkhof en de heer Verhees de in artikel 14 van de Provinciewet voorgeschreven verklaring en belofte af:

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik stel voor dat u in de koffiepauze de gelegenheid neemt uw twee nieuwe collegae van harte met hun benoeming te feliciteren.

Nummer 17/11

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 10 en 17 december 2010

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Nummer 22/11

Ingekomen stukken

Er wordt besloten conform het voorstel van de griffier.

De *voorzitter*: Er is één ingekomen stuk met een bijzonder karakter en dat nog niet op de lijst stond. De indiener heeft mij nadrukkelijk verzocht dat nu aan u voor te lezen.

De ingekomen brief is van Hans Wiegel. Ik lees de tekst bij wijze van uitzondering graag aan u voor. Hij spreekt u allen toe.

"Dames en heren,

Helaas kan ik 22 april niet aanwezig zijn bij uw vergadering, waarvoor uw voorzitter zo vriendelijk was mij uit te nodigen. Voor u en voor mij een bijzondere dag.

Er is een bestuursakkoord voor de komende jaren en een nieuw College van Gedeputeerde Staten treedt aan. Ik voel mij als een jonge vader die met trots kijkt naar zijn pasgeboren telg!

Dank voor alle gesprekken in de afgelopen tijd. Die dank geldt alle fractievoorzitters, met wie ik – achter gesloten deuren – in openhartigheid heb kunnen spreken.

Ik wens Brabant en u als het hoogste bestuurlijke gezag alle goeds.

Met vriendelijke groet,

Hans Wiegel."

De *voorzitter*: Ik heb de heer Wiegel toegezegd hem een verslag van deze vergadering te zullen toesturen.

Afscheid leden van Gedeputeerde Staten

De *voorzitter*: Wij gaan nu afscheid nemen van een aantal gedeputeerden uit de vorige bestuursperiode. Het betreft gedeputeerde Essed, gedeputeerde Jacobs en gedeputeerde Van Vugt.

Aan de politieke leiders van de groeperingen die hen hebben afgevaardigd in het college van GS is

gevraagd hen kort toe te spreken. Ik geef allereerst het woord aan mevrouw Kerkhof.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Dank u wel, voorzitter. U staat mij wel toe dat ik mij rechtstreeks wend tot Thoon zelf?

Beste Thoon. Namens de CDA-fractie heb ik de eer jou uit te luiden bij je afscheid van het provinciebestuur van Brabant. Toen jij en jouw collega's Paul Rüpp, Brigitte van Haaften, Onno Hoes, Cora van Nieuwenhuizen en Annemarie Moons vier jaar geleden toetraden tot het college van Gedeputeerde Staten, was de toenmalige Commissaris van de Koningin, Hanja Maij-Weggen heel erg trots op haar nieuwe ploeg GS-leden. En niet ten onrechte, want het was niet alleen een college van GS met grote persoonlijke kwaliteiten, dat college blonk ook nog eens uit in diversiteit! Een vrouwelijke commissaris – sorry, Wim, dat is niet persoonlijk bedoeld –, drie vrouwen en drie mannen als gedeputeerden; kom er straks maar eens om!

Wij hebben er destijds wel eens pikante grappen over gemaakt. Ik vond de wijze waarop jij werd geacht de rol van troetelallochtoon in te vullen ook wel genant. Want als iets onrecht is, dan is het een mens beoordelen op bijvoorbeeld zijn afkomst of zijn huidskleur. Mensen hebben allen unieke kwaliteiten en jij hebt bij uitstek competenties die een Brabantse bestuurder broodnodig heeft.

Thoon, ik hoorde jou begin januari van dit jaar namens het provinciebestuur de traditionele Nieuwjaarswens uitspreken bij het concert van het Brabants Orkest in het Chassétheater in Breda. Je haakte daar in op het drama in Tunesië eind 2010 waar de wanhopige marktkoopman Mohammed Bouazizi zichzelf in brand stak; een vonk die de Arabische wereld deed ontvlammen. Je sprak daar dus niet alleen bevlogen over de ambities van Brabant en over hoe die samen met ondernemers, onderwijs en omgeving werden gerealiseerd voor onze Brabantse samenleving en voor ons Brabanders. Je sprak in dat verband ook met hartstocht over het belang van democratie, over vrije en eerlijke verkiezingen en stelde dat Brabanders daaraan allemaal konden bijdragen bij de verkiezingen op 2 maart. En je vertelde dat je

uit ervaring weet dat democratie en vrijheid niet vanzelfsprekend zijn. In de overvolle zaal kon je een speld horen vallen en je kreeg voor jouw betoog een daverend applaus.

Zoals zo vaak weet jij mensen te enthousiasmeren, te binden en te verbinden. In die zin was jouw programmalijn Verbindend Brabant je op het lijf geschreven! Jij bent de man van de samenwerking, van anders werken en van het merk Brabant.

Intimi hebben mij verteld dat jij CdK Hanja Maij-Weggen eens magistraal en stijlvol hebt vervangen tijdens een heel effectief en hartelijk werkbezoek aan China. Je leidde een delegatie ondernemers en statenleden. Het bezoek begon in Jiangsu en werd afgesloten in Shanghai. Eén van jouw voorouders is van Chinese afkomst en jij wist die relatie daar op zeer verfijnde wijze in te brengen. En dat helpt! Om nóg maar eens een paar wapenfeiten te noemen. Je werd in het begin van de bestuursperiode geconfronteerd met de bijzondere ontslagregelingen bij de provincie, onderzoek van de Zuidelijke Rekenkamer en alle publicitaire gevolgen van dien. Recent was er van diezelfde Zuidelijke Rekenkamer veel waardering voor de wijze waarop de aanbevelingen zijn opgevolgd.

De inzichtelijkheid en transparantie van de financiële stukken werden de afgelopen vier jaar zeer vergroot in nauwe samenwerking met de werkgroep verbetering begroting én met de Rekeningcommissie. Daarvoor hebben PS ook herhaaldelijk hun waardering uitgesproken. Al breken er de komende jaren moeilijke tijden aan, jij laat als portefeuillehouder de provincie financieel gezond achter!

Veel van jouw inspanningen zaten op langer lopende trajecten zoals verbetering van de klantgerichtheid en van de dienstverlening. In je verantwoordelijkheid als toezichthouder op gemeenten heb je een experiment gestart van horizontaal toezicht in het kader van vermindering van de bureaucratie.

Je hebt niet alleen de dagbladen, maar zelfs het NOS-journaal gehaald met de positieve resultaten van mediation; een proef om mensen met een klacht telefonisch te benaderen, wat tot een aanmerkelijke reductie van het aantal klachten heeft geleid.

Je hebt met je ervaring als voormalig fiscaaljurist bij de Belastingdienst voor de provincie vaak het verschil gemaakt! Je hebt bijvoorbeeld alle zeilen bijgezet om samenhangend met de pps-constructie bij de aanleg van de snelweg Den Bosch – Oss een groot btw-probleem op te lossen, en met succes!

Bij de voorbereidingen op de verkoop van de aandelen Essed, ik bedoel natuurlijk Essent – was dit een Freudiaanse verspreking? – heb je letterlijk waardevolle fiscale tips meegegeven die de aandeelhouders geen windeieren hebben gelegd.

Het merk Brabant is direct aan jouw functie verbonden; het is de aanzet tot "toeristisch Brabant" met de groeiende maatschappelijke inbedding bij organisaties en zelfs met een nieuw welkomstbord als je de provincie binnenrijdt!

Je had veel oog voor de zienswijzen van Statenleden en je zocht ook buiten de reguliere momenten contact om inzichten uit te wisselen. Je was trouwens ook niet te flauw om PS-leden op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Je houdt enorm van een stevig debat; ook in deze Statenzaal. En als je daar vanachter de GS-desk weer van had genoten, stuurde je attente sms'jes.

Thoon, jij creëert sfeer, je bent een warm en aimabel mens, geïnteresseerd in mensen en ook heel betrokken bij hen. Je hebt altijd een kwinkslag bij de hand om een probleem op te lossen en je hebt een zelfrelativerende humor om jaloers op te zijn! In jouw aanwezigheid is het altijd zomer!

Ik wil je namens de CDA-fractie van harte complimenteren met jouw inzet als gedeputeerde voor Brabant en met de resultaten die met "Vertrouwen in Brabant" zijn geboekt de afgelopen vier jaren. Ook al scheiden straks onze wegen in deze Statenzaal, in het CDA blijven we jou hard nodig hebben. Uit het oog is bij ons niét uit het hart!

Wij wensen je alle goeds voor de toekomst, samen met Theckla en jullie kinderen. Wij rekenen er natuurlijk op dat je over enige tijd je capaciteiten wéér kunt inzetten in een positie die recht doet aan jouw kwaliteiten.

De CDA-fractie heeft een bescheiden cadeautje ten afscheid. Ik kocht dat in de cadeaushop van cliënten van Lambertijnenhof en Sterrebos. Dat zijn beide instellingen voor zorg aan geestelijk

gehandicapten. Die jonge cliënten zijn ongelooflijk creatief en maken o.a. van restmateriaal heel mooie dingen. Wij hopen dat je dit kleurrijke ronde gebruiksvoorwerp beschouwt als een héél ongelooflijk dikke embrassa, dat je het gaat gebruiken, dat je het een plaats geeft in je werkkamer thuis en dat je dan nog vaak aan ons terugdenkt, met dezelfde warme gevoelens als wij voor jou koesteren! Heel hartelijk bedankt en houdoe!

(Applaus).

De *voorzitter*: Ik wil nu het woord geven aan mevrouw Wijnands die mevrouw Jacobs zal toespreken.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Goedemorgen Lily. Ik mag je deze keer rechtstreeks toespreken. Het hoeft niet via de voorzitter. Dat is weer eens wat anders.

Namens de PvdA-Statenvructie heb ik de eer jou toe te spreken bij je afscheid als gedeputeerde. In de voorbereiding op deze bijdrage heb ik contact opgenomen met een aantal mensen uit jouw zakelijke omgeving en uit jouw privé-omgeving met het verzoek om dingen te noemen die jou typeren. De reacties waren opmerkelijk eensgezind:

- Lily zet zich méér dan 100% in voor het werk dat zij doet.
- Zij is een zeer betrokken persoon, niet alleen bij haar werk maar ook op het persoonlijke vlak.
- Lily is heel vriendelijk. Zij is er het mens niet naar om te polariseren. Zij zoekt altijd naar oplossingen samen met haar omgeving.

Het is veel mensen opgevallen dat jij in de commissie en in de Staten de Statenleden altijd bedankte voor hun inbreng.

Je bent een kleine twee jaar geleden aan deze klus begonnen. Je kwam niet voor het eerst op een rijdende trein terecht. In korte tijd moest je je veel dossiers eigen maken. Je had niet de makkelijkste portefeuille. Op de uitnodiging voor de afscheidsreceptie van de provincie staat het allemaal op een rijtje. Het viel mij op dat het maar net op het kaartje past: gedeputeerde economie, energie,

Europa, BrabantStad, duurzaamheid en openbaar vervoer. Ga er maar aan staan! Veel onderwerpen waarin je je de afgelopen twee jaar met hart en ziel gestort hebt.

Je had al een flinke dosis ervaring toen je bij ons aan de slag ging. Vanuit het gevoel "de beste stuurder staan aan wal" zet je je al je hele leven in voor een beter openbaar bestuur. Je hebt ervaring als wethouder, Statenlid, gedeputeerde en Europarlementariër. Maar in Brabant had je nooit gewerkt. Ik heb uit betrouwbare bron mogen vernemen dat je dat heel erg goed bevallen is. Al snel werd je een echte ambassadeur voor Brabant. Je was enthousiast over de samenwerkingscultuur in onze provincie, waar onderwijs, bedrijfsleven en overheid constructief met elkaar optrekken en de samenleving echt meedraait in de politiek; een werkwijze die jou als verbinder en zoekend naar synergie op het lijf geschreven is. Vooral de contacten in het veld met bedrijven en onderwijsinstellingen heb je als heel waardevol ervaren. In het Provinciehuis – dat mag ook gezegd worden – vond je het soms wat moeilijker omdat je ervoer dat de bestuurlijke cultuur daar minder gericht is op integraal werken en met elkaar meedenken. Maar je hebt je altijd opgesteld als iemand die op inhoud de punten wil maken en bent daarmee met jouw doorzettingsvermogen in korte tijd heel ver gekomen. Het waren niet de minste dossiers waaraan je gewerkt hebt: de afronding van de pilots voor goedkoop openbaar vervoer, de kredietcrisismaatregelen, de evaluatie van het provinciale arbeidsmarktbeleid, de situatie rondom MSD Oss, de projecten in het kader van "Samen investeren in BrabantStad", het Masterplan Duurzame Energie en de energietransitie in het kader van de Agenda van Brabant. Hoewel Samen investeren in BrabantStad een pittig dossier was en je nu wellicht af en toe nog wakker schrikt en hardop uitroept: "de schop moet in de grond", heb ik het idee dat het uiteindelijk de duurzame energieplannen zijn geweest die jou het meest aan het hart gingen.

Vaak heb je overlegd met de commissie en je dossier verdedigd in Gedeputeerde Staten. Uiteindelijk lag er een prima plan in het kader van

de Agenda van Brabant. De uitgewerkte visie en de concrete invulling werden door verschillende fracties een voorbeeld genoemd voor de andere investeringsvoorstellen.

Je inzet in de dossiers is niet alleen bestuurlijk van aard, zoals jij ook niet alleen bestuurlijk van aard bent. Gedeputeerde zijn is voor jou meer dan een vak uitoefenen en politiek is voor jou meer dan gedeputeerde zijn. Jij bent altijd op zoek naar verdieping en o.a. via jouw websites newkindofpolicy.nl en beschavingsklik.nl geef jij die verdieping vorm.

Regeren is vooruitzien, is een van jouw motto's en dus heb jij via je websites en je weblog altijd de tijd genomen om te bezinnen. Een van jouw weblogs heet reflectie en daarin geef je aan dat je je zorgen maakt over het gebrek aan sociale samenhang in de huidige bestuurscultuur en over de afbraak van de verzorgingsstaat. Je zegt: "Een land waarin de senioren die bedreigd worden door Alzheimer een kommervolle oude dag te wachten staat, tenzij zij lieve kinders hebben die hen willen bijstaan; kortom er is een mismatch tussen bestuur en de behoefte uit de samenleving aan het ontstaan." Als oplossingsrichting kies jij voor een cultuur met ruimte voor respect, samenwerking en wijsheid, voor een blik naar buiten en voor mondiale samenwerking.

Lily, je werk hier in Brabant zit er voor nu op, maar als mijn bijdrage één ding duidelijk maakt, is het wel dat er nog genoeg is waarvoor jij je wilt inzetten. Dat zul je ongetwijfeld met volle betrokkenheid gaan doen. Ik heb begrepen dat je in ieder geval verder wilt met beschavingsklik.nl en daarnaast heb jij een dochter die zo lief is geweest om precies nu jij tijd krijgt te bevallen van je eerste kleinkind Isa Caroliene.

Dank Lily, voor jouw inzet voor de provincie Brabant en dank voor jouw inzet voor de PvdA. Het ga je goed!

Het cadeau komt bij ons afscheid in PvdA-kring.

(Applaus).

De *voorzitter*: Het woord is vervolgens aan mevrouw Geeraedts van de fractie van de VVD die Peter van Vugt zal toespreken.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik moet u zeggen dat ik zo langzamerhand aardig bedreven raak in het toespreken van gedeputeerden die vertrekken. Het afgelopen jaar zijn er al twee gedeputeerden van de VVD vertrokken en nu vertrekt er weer een. Ik hoop niet dat dit de trend voor de toekomst wordt. Peter, het is bij mijn weten in deze Staten nog nooit gebeurd dat er twee keer afscheid wordt genomen van dezelfde gedeputeerde, maar, vandaag doen wij dat wel. Want, zoals sommigen van u wel weten, hebben wij in april 2007 ook afscheid genomen van Peter, nadat hij van 1998 tot 2007 gedeputeerde was. Vandaag doen wij dat dus weer, maar nu na een gedeputeerdenschap van zes maanden. Want, Peter, na het onverwachte vertrek van jouw voorganger Onno Hoes in oktober 2010 naar Maastricht, hebben we jou bereid gevonden dat eerdere afscheid een stukje terug te draaien.

Waarde collega's. Er zijn niet veel bestuurders die zonder inwerkperiode kunnen worden teruggezet in het Provinciehuis en daar aan het einde van een periode toch nog even de eindjes aan elkaar weten te knopen. Er zijn zojuist heel lovende woorden gesproken over de beide andere vertrekkende gedeputeerden, maar dit hebben zij toch niet gepresteerd!

Peter, je kreeg een heel zware portefeuille, namelijk de portefeuille milieu en je moest gelijk aan de bak met de EHS in verband met de rijksbezuinigingen. Nu was het wel een geluk bij een ongeluk dat jij je daarmee kon bemoeien, want als er iemand verstand heeft van financiën dan is dat Peter. Peter is namelijk acht jaar gedeputeerde financiën geweest, dus dat was in ieder geval mooi meegenomen. In die korte tijd heb je ook nog even vorm weten te geven aan de landschappen van allure die wij vlak voor jouw aantreden bedacht hadden. Jij hebt de aftrap gegeven en bijna iedereen in Brabant weet nu dankzij jou wat de landschappen van allure inhouden.

Maar toch, ik hoorde van een directe medewerker van jou dat je tegenover hem verzuchtte: "Ik heb in mijn leven allerlei functies gehad, maar ik heb nog nooit zo hard moeten werken als nu op deze portefeuille". De eerlijk gebiedt om dat ook even te

zeggen. Het resultaat was er ook naar. In de kortste keren had je al een fabelachtige dossierkennis vergaard. In de eerste vergadering van de commissie RM bleek je vlekkeloos alle vragen te kunnen beantwoorden zonder ook maar een moment de hulp van je ambtenaren in te roepen. Kom er nog eens om, zou ik zeggen! Sterker nog, iedereen was zo perplex door jouw optredens in de commissie dat soms werd vergeten wat nu precies de vraag was en of die nu wel of niet was beantwoord. Knap hoor!

Peter, bij jouw installatie op 22 oktober 2010 zei je: "Terugkijkend op het feit dat ik als Statenlid begon in de commissie milieu en nu afhankelijk van wat zich hier direct zal afspelen het perspectief heb op de portefeuille ecologie, plus het feit dat ik weer terug ben in deze zaal, voelt, voorzitter, als iets van thuiskomen. Het is een goed gevoel." Datzelfde gevoel hebben wij met jou ook gehad deze zes maanden. Het was alsof je nooit bent weggeweest. Geweldig, en dames en heren dat verdient toch echt een applaus.

(Applaus).

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Peter, het vorige afscheid bleek niet echt een afscheid. Wij doen nu een tweede poging, maar zeg nooit nooit. Ik ben er zeker van dat mocht het nodig zijn, wij weer een beroep op je kunnen doen. Namens de Staten en de fractie van de VVD in het bijzonder, heel erg bedankt. Het waren zes mooie maanden! Daarbij hoort natuurlijk ook een cadeau, maar ik heb dat cadeau niet bij me om twee redenen. Het was te zwaar om mee te nemen, maar bovendien willen wij het graag geven in de aanwezigheid van jouw echtgenote die hier vandaag om redenen die bekend zijn niet kan zijn. Wij zullen een dezer dagen met jou een afspraak maken en dan komen wij met een afvaardiging van de fractie omdat wij jou toch ook met een presentje willen bedanken. Hartelijk dank en het ga je goed!

(Applaus).

De *voorzitter*: Dames en heren. Het is mij een grote eer en een bijzonder genoegen om namens u allen

kort ook nog een enkel woord te richten tot de vertrekkende gedeputeerden. Ik maak van mijn hart geen moordkuil, het is dezer dagen voor een commissaris van de Koningin, voorzitter van de Staten én voorzitter van het college van GS een wat surrealistische ervaring. Je maakt op dezelfde dag de blijdschap mee om een nieuw team mee, terwijl het oude team gaat. Dat is geen makkelijke taak kan ik u zeggen, maar gelukkig wordt die enigszins vergemakkelijkt door het feit dat ik maar liefst vier keer mag spreken bij een afscheid. Wij gaan dat uiteraard ook nog met onze relaties publiek doen op 10 mei en wij hebben in de boezem van het college nog de gelegenheid. Ik kan de woorden van waardering dus doseren met mijn gevoelens die daar strijden om voorrang: blijdschap om een nieuw team, de verkiezingen zijn geweest en het onvermijdelijk daarmee verbonden wat vreemde gevoel dat je dan als voorzitter van een team afscheid moet nemen van enkelen die dierbaar daar in het midden waren.

Thoon, jij in de eerste plaats. Jij was de hele periode in ons midden en daarvoor was je lang lid van deze Staten. Mij is altijd opgevallen en het is mij ook verteld hoe gewaardeerd jij als lid van de Staten was en dat merkte je ook in jouw collegetijd. Een gedeputeerde die lang deel heeft uitgemaakt van uw Staten snapt ook het werk dat u hier moet doen. Het zit hem soms in heel praktische dingen. In het gevoel dat het college soms wel of niet heeft om het u hier gemakkelijk te maken, om de logica van het Statenwerk te snappen. Dat warme gevoel dat mevrouw Kerkhof terecht heeft gevat in het kortste gedicht dat ik vandaag hoorde: Thoon, als jij er bent, is het altijd zomer. Wat een mooi gedicht. Dat gevoel hadden wij in het college ook. Thoon, je was een sfermaker. Het is inderdaad niet toevallig dat jij het programma Verbindend Brabant had.

Dames en heren, een gedeputeerde zet een signatuur, zet een handtekening op zijn periode, laat iets achter met de ideeën die hij of zij heeft neergezet. Thoon, jij bent inderdaad meervoudig ondertekenaar van de afgelopen bestuursperiode. Ik ga niet allemaal herhalen wat mevrouw Kerkhof terecht heeft genoemd, maar de afwikkeling van de lastige vragen omtrent de vertrekregeling was er

een van. Het was lastige en taaie kost waarmee zomaar onze reputatie te grabbel werd gegooid in het publieke debat. Jij verdient een groot compliment voor de manier waarop je dat zakelijk en helder tot een goed einde hebt gebracht. Een compliment van de Zuidelijke Rekenkamer krijg je niet zomaar; wij hebben het al vaker tegen elkaar gezegd. Jouw inzet – en daarbij wil ik het laten, want ik kan niet alles noemen – om het Merk Brabant als idee te ontwikkelen, verdient een buitengewoon eervolle vermelding als het gaat om jouw signatuur in deze periode. Niet alleen omdat wij als provinciebestuur trots waren op onze Brabantse identiteit en op onze vele kwaliteiten, maar omdat jij het zo hebt georganiseerd dat het als het ware van buitenaf gedragen werd; de allianties die wij als provinciebestuur met veel partners hebben, kregen als het ware een nieuw élan. Dat is een onnavolgbare prestatie die je hebt geleverd. Je hebt daarmee iets gedaan dat niet alleen vandaag van belang is maar ook voor de toekomst van onze provincie heel belangrijk blijft: een signatuur!

Lily, het is al gezegd, jij trad tussentijds aan op 10 juli 2009 toen Annemarie Moons dijkgraaf mocht worden. Ik wist nog wat voor een ingewikkelde en moeilijke portefeuille dat was. In de formatie-onderhandelingen heb je af en toe een uitkomst van 1,3 of 1,6 portefeuille en dat vertaalt zich in een groot pakket aan verantwoordelijkheden dat in jouw portefeuille in het bijzonder werd geconcentreerd. Veel is gezegd over jouw bijzondere betrokkenheid. Ik heb je zien opereren vanuit die ingewikkelde portefeuille met een aantal lastige en grote dossiers. Elk woord dat mevrouw Wijnands net gesproken heeft, kan ik onderschrijven. Jij bent niet een gedeputeerde om het gedeputeerde zijn, je hebt een groot engagement met de onderwerpen die gaan over de toekomst niet alleen van Brabant of Europa maar misschien wel van de hele wereld. Jij hebt nagedacht over wat de essentiële grondslagen zijn van de dossiers die jij aanpakt. Dynamisch Brabant, een van de dingen waaraan je hard gewerkt hebt, is niet alleen maar dynamiek omwille van de dynamiek; het is dynamiek omwille van een aantal doelen dat je wilt bereiken. Met jouw inzet voor een duurzame economie, voor een

energieagenda, voor een modern economisch beleid dat in toenemende mate van provinciebesturen wordt verwacht, heb je beslissende grondslagen gelegd. Eerlijk is eerlijk, niet alles is helemaal af. Dat zou ook volstrekt onmogelijk geweest zijn. Ik heb je van de week wat ouvertures gegeven. Ouvertures zijn wel die delen van een concert die beslissend inzetten op de toon en de richting die de muziek verder gaat. Lily, jij blijft ook bij ons in die zin dat jouw signatuur helder is. Een aantal van de grote onderwerpen is ingezet, is ontwikkeld om verder gedragen te worden, ook in continuïteit in de Agenda van Brabant waarover wij straks nog wel zullen spreken.

Jij hebt het niet altijd even gemakkelijk gehad. Je kwam halverwege binnen in een portefeuille waarin je geen stage kunt lopen maar meteen op niveau moet presteren. Dat heb je gedaan met verve en met aandacht voor de belangen die daarbij spelen. Het ging jou altijd om de zaak en dat is opgevallen. Jouw signatuur zullen wij met grote dank blijven noemen als wij over Brabants beleid spreken, Lily.

Peter, de Heintje Davids van de VVD begrijp ik. Peter, ik ben zeer onder de indruk. Dat zeg ik recht uit mijn hart en recht uit mijn ervaring met jou in het college. Die was kort, want inderdaad een periode van zes maanden is misschien nog moeilijker om Onno Hoes op te volgen die nu de trotse burgemeester is in weliswaar verkeerde provincie maar van een prachtige stad in het zuiden van het land. Je komt in zo'n portefeuille op het moment dat je het einde ziet naderen en om dat dan toch met élan te doen, nieuwe impulsen te geven en nieuwe accenten te zetten, vind ik razend knap. Mevrouw Geeraedts heeft terecht genoemd de verbluffende manier waarop jij erin slaagde om net te doen alsof je nooit was weggeweest. Die dossiers had je bijna nog in je vingers. Voor een deel stapte je in een nieuwe trein en ik heb met bewondering gezien hoe je scherp, gedisciplineerd en met een groot oog voor bestuurlijke zorgvuldigheid en helderheid van handelen een aantal dingen aangepakt hebt die echt aangepakt en afgemaakt moesten worden. Het programma Schoon Brabant gold hier en daar ook voor jouw portefeuille zelf. Jij had in ieder geval niet de

neiging om alles wat daarin ontwikkeld was voor zoete koek aan te nemen, sterker nog de signatuur die jij zet heeft vooral te maken met de zaak waar het je om ging: zorgvuldig, goed en met heldere kaders besturen.

Peter, de provincie is jou zeer veel dank verschuldigd voor vele rollen die je hier gespeeld hebt. Ik denk persoonlijk aan de manier waarop je mij hebt geholpen in de casus Steenbergen. Daar was sprake van een ingewikkelde bestuurlijke situatie en daar zijn jouw wijsheid en bestuurlijke ervaring ons goed van pas gekomen. Wijsheid, bestuurlijke ervaring, scherpte voor integer bestuur, dat zijn woorden die ik in de signatuur voor jou blijvend zal herinneren. Je was er ook heel complementair ten aanzien van een aantal andere persoonlijkheden in het college om ervoor te zorgen dat wij de goede balans houden in de scherpte van het bestuur in Brabant. Dat verdient Brabant. Je bent daar een zeer toegewijde en toegenegen bestuurder geweest, maar neemt nu inderdaad weer afscheid.

Ik wil dat afscheid niet zonder enig blijk van waardering namens uw allen laten gaan. Het zijn geen grote of hele zware cadeaus maar toch iets waarmee ik de idee van een signatuur wil beklemtonen. Ik heb voor jullie alle drie een pen laten maken waarin als jullie dat mooi vinden de periode waarin jullie Brabant hebben gediend gegraveerd wordt en als blijvende herinnering in die signatuur zichtbaar wordt. Ik wil jullie alle drie vragen hier te komen en dan reik ik jullie die pen uit.

De voorzitter overhandigt een vulpen aan gedeputeerde Essed, gedeputeerde Jacobs en gedeputeerde Van Vugt.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Essed die graag wat terug wil zeggen.

De heer Essed: Voorzitter, dames en heren. Hartelijk dank vanaf deze plek links van de voorzitter, een plek die ik altijd plezierig heb gevonden.

Als ik vandaag deze Staten toespreek, spreek ik nadrukkelijk ook hun voorgangers aan: de Staten van de periode 2007-2011.

Het is traditie dat ik het kort houd als ik hier sta. Ik wilde in die traditie afsluiten. Ik heb drie puntjes voorzitter.

Ik ben heel erg blij van de sprekers van vandaag te horen dat niet onopgemerkt is gebleven dat wij Brabant financieel supergezond achterlaten. Het zal u niet ontgaan zijn dat de balanswaarde van onze provincie in de afgelopen vier jaar behoorlijk toegenomen is. Het is plezierig dat als in de historie de vergelijking wordt gemaakt tussen 2007 en 2011, zal blijken dat de provincie er in 2011 heel florissant voorstond en niet alleen op financieel vlak. Ik ben er trots op dat op het gebied van personeel en organisatie de afgelopen jaren stevige stappen zijn gezet om deze provincie gezond te houden, ook in tijden waarin het wat lastiger wordt gegeven de financiële beperkingen die eraan staan te komen.

Ik ben er trots op dat het Merk Brabant is ontwikkeld en goed geland is. Mevrouw Kerkhof en de voorzitter wezen erop. Je komt het steeds vaker tegen, het breidt zich uit als een olievlek. Partners sluiten zich aan bij het Merk Brabant, waaronder heel grote namen. Bij die grote namen hoort ook de provincie Noord-Brabant.

Het programma Verbindend Brabant bevatte meer dan alleen het Merk Brabant. Ik stel vast dat partnerschappen gemeengoed geworden zijn in Brabant. De relatie met de B-5 staat, maar ook de samenwerking binnen de vier regio's en van de provincie met die vier regio's heeft zich de afgelopen periode buitengewoon goed ontwikkeld. Niet alleen met overheidslagen zijn de contacten goed. Wij hebben fors geïnvesteerd in de relatie met de Vereniging Brabantse gemeenten, met onze kennisinstellingen maar bijvoorbeeld ook met de Brabant-Zeeuwse Werkgeversvereniging. Ik ben er trots op dat die partnerschappen zich binnen het programma Verbindend Brabant op een zeer goede en voortvarende manier hebben ontwikkeld. Partnerschap vereist goede verhoudingen. Goede verhoudingen zijn voor mij altijd heel wezenlijk geweest omdat ik geloof dat goede verhoudingen de basis zijn voor het met elkaar optrekken.

Ik heb ook altijd gehecht aan goede verhoudingen met uw Staten. Het dualisme heeft zich in de

afgelopen vier jaar redelijk sterk ontwikkeld. Ik herinner mij dat in een vergadering van de commissie Bestuur en Middelen heel nadrukkelijk werd gezegd dat het samenwerkingsdualisme van de vorige periode echt helemaal niets was. Wij zijn er als Staten trots op dat wij dat over boord gegooid hebben. Ik prijs de Staten erom dat zij ervoor gezorgd hebben dat hoe sterk dat dualisme ook was, de verhoudingen altijd goed zijn gebleven. Ik vind het heel plezierig dat wij na stevige debatten hier in de Staten goede onderlinge contacten konden hebben en dat ook in de debatten de contacten goed bleven.

Ik ben trots op een provincie waar ondanks grote politieke tegenstellingen de beschaving altijd gekoesterd is. Parlementair taalgebruik en respect zijn altijd belangrijk geweest bij het met elkaar optrekken in deze zaal. Als ik spreek over omgaan met elkaar verwijs ik naar Nico Heijmans die toen ik anderhalf jaar geleden heel kort na een niersteenaanval hier mocht optreden voor de begrotingsbehandeling tot twee keer toe bij mij langs kwam en zei: Thoon, lukt het wel? Anders moet je maken dat je wekomt! Nico was niet de enige vanuit de oppositie. Ik kijk ook naar Marusjka Lestrade. Wij konden het stevig met elkaar oneens zijn, maar het ging altijd in een goede sfeer. De laatste keer dat ik hier mag staan, wens ik de huidige Staten van harte toe dat zij die traditie van beschaafd met elkaar omgaan in ere weten te houden.

Mijn derde punt is danken. Ik dank op de eerste plaats de fractie van het CDA die mij in de positie heeft gebracht om hier als gedeputeerde te mogen optreden en die mij steeds loyaal gesteund heeft. Ik dank de Staten die de voordracht van het CDA hebben onderschreven. Ik dank de Staten ook voor het feit dat ik vier jaar geleden de gedeputeerde was met de meeste stemmen. Ik weet dat één SP'er voor mij heeft gestemd. Dat was de man met de meest vooruitziende blik, die heeft voorgesorteerd op...! Ik dank de vorige Staten dat zij mij de ruimte hebben gegeven om hier als gedeputeerde te kunnen optreden. Ik dank de commissievoorzitter Marijn ten Harmsen van der Beek voor de plezierige manier waarop wij in bestuur en middelen maar ook in de werkgroep verbetering

begroting hebben samengewerkt. Wij hebben heel veel leuke dingen tot stand gebracht in een plezierige samenwerking. Gerard Coonen zit hier nu niet, maar hetzelfde geldt voor de Rekeningcommissie. Het was een heel bijzondere commissie waar op een zeer informele manier echt heel leuke dingen tot stand zijn gebracht.

Ook waardering voor de voorzitters van de Staten: in de beginperiode Hanja Maij-Weggen en nu Wim van de Donk, allebei met hun eigen stijl maar met een heel zorgvuldige bewaking van het evenwicht tussen college en Staten en vooral met veel oog voor het belang van het goede debat in uw Staten.

Ik wil tot slot danken voor de buitengewoon plezierige en deskundige ondersteuning van het ambtelijke apparaat. Ik zie Wil Rutten hier zitten als vertegenwoordiger van de directieraad. Ik had ook heel graag gewild dat Tom Schulp hier aanwezig was, want met die mannen heb ik de meeste contacten gehad. Ik zie hem gelukkig zitten in de zaal. In de manier waarop ik met jullie heb samengewerkt, heb ik heel nadrukkelijk het civielservantschap mogen ervaren. Jullie hebben mij volledig en loyaal ondersteund en in jullie kielzog de ambtelijke organisatie. Ik wil daarvoor op deze plek en op dit moment nadrukkelijk mijn waardering uitspreken.

Voorzitter, dames en heren. Ik heb de afgelopen weken een paar keer gezegd dat ik vertrek onder het motto: "als je toch tropenjaren maakt, moeten het jaren zijn die je in de tropen werkt". Ik zou heel graag de laatste jaren van mijn werkzame leven in de tropen doorbrengen. Dat is mijn ambitie. Dat wil niet zeggen dat ik een ongelukkig mens word als ik daarin niet slaag. Ik wil absoluut een gelukkig mens zijn en ik weet zeker dat ik dat blijf als ik u blijf volgen. Ik wens u heel veel succes toe in uw mooie werkzaamheden voor Brabant. Ik zal u volgen. Ik ben ervan overtuigd dat ik in mijn hangmatje zal denken aan ons Brabant wanneer ik hoor van uw successen. Ons Brabant, daar doen wij het tenslotte allemaal voor! Dank u.

(Applaus).

De *voorzitter*: Het woord is aan mevrouw Jacobs.

Mevrouw *Jacobs*: Voorzitter! Het is al gememo-reerd: in juli 2009 sprong ik op de Brabantse rijdende trein. Ik wist toen nog niet dat het een HSL-trein was. Ik kreeg een heel dynamische portefeuille in een turbulente economische tijd. Dat gold wereldwijd, maar ook voor de provincie was het een turbulente tijd. Ik hoef maar even Essent te noemen en het onderzoek van de Zuidelijke Rekenkamer, de bezuinigingen die ons door het Rijk worden opgelegd en in het college de nodige wisselingen.

Ik loop een beetje vooruit op wat er straks gaat gebeuren, maar ik ben vandaag heel erg blij dat ik de prachtige portefeuille die ik heb mogen beheren mag overdragen aan een kundig bestuurder. U weet dat een bestuurder nooit iets alleen doet. Mijn medewerkers hebben mij de afgelopen twee jaar geholpen om niet te ontsporen en vaart te houden. Ik heb daarvoor heel veel waardering en wil hen graag met naam noemen: Vanya van Dijk, Tim Jongbloed, Emmy Wenno en Esther Stolp. Zij hebben met mij geprobeerd vaart in de trein te houden.

Naast hen waren er natuurlijk nog heel veel meer medewerkers, namelijk alle medewerkers in de sectoren economie en openbaar vervoer, alle mensen betrokken bij de B5 en de griffie waarmee wij ook regelmatig contact hadden. Wij moeten bovendien niet vergeten dat het niet allemaal hier in dit huis gebeurt. Het gebeurt buiten. Ik denk dan aan het Brabantse bedrijfsleven dat klaar staat om de kansen te pakken, potenties uit te bouwen en voor te sorteren op de mogelijkheden die de toekomst hun biedt. Dat is ook de reden waarom Brabant zo'n fantastische provincie is. Ook hen wil ik graag danken voor hun inzet.

Ik heb heel veel plezier beleefd aan het met uw Staten en met de commissie EMG onder voorzitterschap van Conny Kerkhof heel prettig samenwerken aan het bouwen en het creëren van draagvlak voor nieuwe ontwikkelingen. Ik heb daaraan met enorm veel plezier gewerkt en hoop dat dit ook aan uw zijde het geval was en dat dit in de komende periode wordt voortgezet. Ik wens u allemaal heel veel succes daarbij.

Gisteren was op RTL 4 radio de hele dag een programma waarin werd gekeken hoe het komt

dat er in Brabant gemiddeld 2% economische groei is en in Zuidoost-Brabant zelfs 3%, terwijl het in Nederland maar 1,5% is. Dat zijn natuurlijk heel mooie resultaten die hier worden neergezet. Nogmaals, het gebeurt vooral buiten en de provincie is daarbij faciliterend en ondersteunend. Zet dat voort! Het is heel belangrijk, niet alleen voor Brabant en niet alleen voor Nederland. U weet dat ik soms met een wat grotere scope kijk en daarom wil ik het Europese en het mondiale belang hier absoluut bij noemen. Die kansen liggen er.

Een paar weken geleden verscheen in het Brabants Dagblad een fantastisch leuk artikel over het openbaar vervoer. Men was op zoek naar de probleempunten, maar uiteindelijk werd het een positief en genuanceerd verhaal. Ook daarmee ben ik heel erg blij. Wij hebben dat met elkaar kunnen opbouwen. De burgemeesters van de B5-steden hebben samen met onze commissaris van de Koningin een prachtig document daarover geschreven in het Financieel Dagblad.

Kijkend naar de toekomst ben ik van mening dat de bouwstenen er liggen. Het is aan u om met heel veel plezier voort te bouwen aan deze fantastische provincie. Ik heb het een eer gevonden om als gedeputeerde van buiten deze functie te mogen vervullen. Tot slot wil ik alle mensen van het facilitaire bedrijf en onze chauffeurs bedanken voor hun inzet. Zonder hen is het leggen van verbindingen, het spreken met veel mensen en het maken van veel contacten absoluut niet mogelijk. Zij hebben mij dat de afgelopen periode mogelijk gemaakt. Ook daarvoor hartelijk dank.

(Applaus).

De voorzitter: Het woord is aan Peter van Vugt.

De heer Van Vugt: Voorzitter! Heel kort, ik was hier tenslotte ook maar even binnen. Het is vandaag op de dag af precies zes maanden geleden dat ik hier werd geïnstalleerd. Mieke Geeraedts gaf in haar toespraak al aan dat ik gezegd heb dat het goed voelde om hier terug te komen en dat was inderdaad het geval. Het voelt ook goed om weer weg te gaan. Ik was tenslotte maar voor een

halfjaar besteld!

Het is buitengewoon plezierig om met deze vriendelijke woorden te worden uitgeluid. Ik dank de Staten. Zij hebben het mij in dit halve jaar niet moeilijk gemaakt. Dat was buitengewoon plezierig. Op die manier kon ik dat halve jaar een beetje doorrollen. Ook veel dank aan de medewerkers. Ik heb hen gezegd dat het voor mij een nieuw vakgebied was, dat ik vooral zou functioneren als een soort buikspreekpop voor wat zij bedenken en dat ik ervoor moet zorgen dat ik op tijd mijn lippen beweeg. Ik heb gemerkt dat dit allemaal goed is gegaan het afgelopen halfjaar. Er was synchronisatie tussen het bewegen van de mond en de teksten die eruit kwamen. Het is allemaal goed verlopen. Nogmaals, dat is in belangrijke mate te danken aan de Staten die het mij niet moeilijk hebben gemaakt. Ik wens de nieuwe Staten graag een zeer goede bestuursperiode toe.

Dank u wel.

(Applaus).

De voorzitter: Ik hecht eraan u allen erop te wijzen dat de heer Van Vugt zichzelf hier tekort deed.

Dames en heren. Ik geef u graag de gelegenheid de handen te schudden van degenen die zojuist beëdigd zijn als nieuw lid van uw Staten en van de vertrekkende gedeputeerden. Dat doen wij in een koffiepauze. Ik schors daartoe de vergadering tot 10.45 uur.

De vergadering wordt van 10.30 uur tot 10.45 uur geschorst

De voorzitter: Ik wil de gasten op de publieke tribune bijzonder hartelijk welkom heten. Het gaat om gasten van onze nieuw aantredende gedeputeerden. Fijn dat u er bent op dit belangrijke moment.

Mijn tweede mededeling is van meer praktische aard. Er is een i-Pad gevonden. Die dingen hebben allemaal hetzelfde zwarte hoesje. Hij lag hier ergens op de trap. Degene die hem kwijt is, kan hem afhalen bij een van de kamerbewaarders. Dat ding kunt u immers toch niet missen.

Bestuursakkoord en bepaling aantal zetels in Gedeputeerde Staten

De *voorzitter*: Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Geeraedts.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter, waarde collega's. Met een zekere trots sta ik hier vandaag omdat het een historisch feit genoemd mag worden dat de VVD in Brabant voor het eerst in de geschiedenis als grootste partij de politieke kar mag trekken. Na een 37-jarige coalitie tussen VVD, CDA en PvdA is het ook historisch dat het trekken van de kar nu mede geschiedt door de SP. Hiermee wordt recht gedaan aan de aan de informateur gedane mededeling van het merendeel van de fractievoorzitters dat Brabant toe is aan een politieke opfrisser. Dat is nu bewaarheid door het toetreden van de SP tot de coalitie.

Hoewel het CDA een forse verliezer is geweest in de verkiezingen, is het toch nog de tweede partij in grootte gebleven. Daarnaast heeft een meerderheid in de Provinciale Staten aan de informateur meegedeeld dat zij graag een coalitie van drie partijen coalitie wilde. Dat heeft ertoe geleid dat ook het CDA deel uitmaakt van de coalitie.

De gesprekken die wij onder leiding van de informateur, Hans Wiegel, op een tot voor kort geheime locatie hebben gevoerd, verliepen zo voorspoedig dat wij in staat bleken binnen drie weken een bestuursakkoord te schrijven. Die locatie is inmiddels bekend. Het was ongeveer in de achtertuin van dé bekende journalist van het Brabants Dagblad.

En waarom lukte dit zo snel? Daarvoor waren verschillende redenen. In de eerste plaats kwamen wij vrij snel tot de conclusie dat de Agenda van Brabant het richtsnoer én de basis voor het nieuwe bestuursakkoord moest zijn. Deze agenda bevat een heldere visie op de toekomst van Brabant en is niet alleen door Provinciale Staten in overwegende mate ondersteund, maar wordt ook in de rest van Brabant breed gedragen. Wij hadden geen enkele behoefte om het wiel opnieuw uit te vinden.

Een tweede uitgangspunt was een sluitende meerjarenbegroting, waarmee ook de ombui-

gingen en keuzes voor de kerntaken uit de Agenda van Brabant overeind bleven. Verder hebben wij naast onze eigen verkiezingsprogramma's en die van de oppositie, ook gebruik gemaakt van de input van verschillende partijen van buiten zoals het advies van de SER "Slim verbinden", de strategische agenda BrabantStad 2012-2020, Brainport 2020 en het verkiezingsmanifest "Het Brabantse buitengebied in een metropolitane samenleving", opgesteld door de natuur- en landbouworganisaties en de waterschappen.

Als laatste wilden wij een akkoord op hoofdlijnen dat voldoende ruimte biedt voor creatieve inbreng van andere partijen. U hebt kunnen lezen dat het programma nader wordt uitgewerkt en dat wij het college zullen vragen om bij de begroting van 2012 met de uitwerkingsplannen te komen.

Dit alles heeft geleid tot een bestuursakkoord waarin in tien paragrafen de hoofdlijnen van het beleid voor de periode 2011-2015 worden aangegeven en dat daarom de passende titel "Tien voor Brabant" heeft gekregen.

Brabant speelt een toonaangevende rol in de nieuwe economie van Nederland en Europa. De VVD-fractie is van mening dat dit helder verankerd ligt in het bestuursakkoord. Wij initiëren, faciliteren en ondersteunen de verdere ontwikkeling van de Brabantse economie waarbij we de drie O's van Ondernemen, Onderwijs en Overheid verbinden. We nemen onze verantwoordelijkheid ten aanzien van de regionale economie en bouwen met ondernemers en onderwijs aan de uitrol van de economische topsectoren in Brabant, terwijl daarnaast ook de vrijetijdseconomie – toerisme en recreatie – de zorg en de maakindustrie hoog op de politieke agenda staan. Innovatie, valorisatie – kennis, kunde, kassa – en verduurzaming op alle terreinen zijn daarbij het uitgangspunt.

We streven naar een optimale aansluiting van de arbeidsmarkt bij de behoeften van het bedrijfsleven en zorgen voor perspectief, niet alleen voor hoger opgeleiden maar ook voor mensen met een lagere opleiding. We komen immers in een tijdperk waarbij we iedereen die kan werken hard nodig zullen hebben.

We gaan een extra dimensie toevoegen aan

BrabantStad door de samenwerking te intensiveren en daarbij ook de regiogemeenten te betrekken.

Gezien de krappe financiële positie zal de provincie daarbij niet meer als subsidieloket fungeren maar aansluiten bij bovenlokale of regionale innovatieve ontwikkelingen in de rol van participant, co-financier of door middel van garantstellingen. We zullen nog behoedzamer dan voorheen met de beschikbare overheidsgelden om moeten gaan en onze investeringen zullen meer moeten renderen.

In een provincie waar mensen graag wonen, werken en recreëren moet je goed van A naar B kunnen komen en het liefst zonder files. Dat betekent per auto maar ook per bus en zeker ook per fiets. Dit betekent dat we niet alleen investeren in infra, maar ook in kwalitatief hoogwaardig openbaar vervoer. Het bestuursakkoord voorziet ook daarin.

Maar collega's, Brabant is meer dan alleen een kennisregio en meer dan alleen een regio waar toerisme en recreatie een plaats vinden. Het Brabantse landschap kent een unieke mix van stad en platteland. De balans tussen het wonen in het landelijk gebied, de ondernemers die daar hun brood verdienen en de wijd verspreide natuur, heeft de komende jaren volop aandacht van de provincie. Ik ben me er natuurlijk van bewust dat onze "vrienden" in Den Haag op dit moment weinig prioriteit geven aan natuur, maar mijn fractie is van mening dat juist in Brabant die natuur wél hoog op de agenda moet blijven. Om die reden zijn wij ook blij dat de realisatie van de Brabantse EHS (Ecologische Hoofdstructuur), weliswaar gefaseerd, uitgangspunt is gebleven in het bestuursakkoord.

Brabant is altijd een provincie geweest met een eigen cultuur en een eigen historie. De provincie zet zich er ook de komende jaren voor in die cultuurhistorische waarden te bewaren, onder meer door in te zetten op het restaureren en herbestemmen van grote cultuurhistorische complexen. Verder dragen we de Brabantse cultuur natuurlijk uit door BrabantStad kandidaat te stellen voor Culturele Hoofdstad 2018. Cultuur – u hebt het vanochtend nog in de krant kunnen

lezen – is een belangrijke economische sector. Het haalt nieuwe bedrijven naar de regio en heel veel mensen werken in de culturele sector. Met andere woorden: Brabant Culturele Hoofdstad is echt geen speeltje!

Voor de VVD-fractie is ook van belang dat we de komende jaren in Brabant naar buiten gericht blijven. Goede verhoudingen en samenwerking met gemeenten zijn van groot belang. Aangezien de mogelijkheden van Brabant niet stoppen bij de grenzen van onze provincie zijn contacten met andere provincies, met Den Haag en zeker ook met Brussel de komende jaren eveneens belangrijk. De financiële ruimte van de provincie wordt steeds knapper. Dat betekent dat wij ook de komende jaren moeten werken aan een kleine slagvaardige organisatie die zich uitsluitend richt op haar kerntaken en waarbij klantvriendelijkheid, kwaliteit, ondernemerschap en snel handelen centraal moeten staan. Overbodige regels en onnodige bureaucratie moeten worden verbannen. Hoe dit te regelen, is ook een opdracht aan het college.

Een andere opdracht aan het college is een zodanig P&O-beleid te ontwikkelen dat binnen de provinciale organisatie de diverse beleidsvelden integraal worden aangepakt. Voorstellen daartoe zien wij met belangstelling tegemoet.

Naast alle bezuinigingen is er tegelijkertijd toch nog ruimte om te investeren. De vrije bestedingsruimte bedraagt ongeveer €195 mln. voor de hele bestuursperiode. Om u het verschil te laten zien: in de vorige periode was dat nog €500 mln. Zo komt er bijvoorbeeld een investeringsfonds ecologie, een spaarfonds, en er is geld beschikbaar voor het regionaal economisch beleid, voor gebiedsontwikkelingen en voor de basisvoorzieningen van het openbaar vervoer.

Voorzitter. Ik kom tot een afronding maar eerst nog even het volgende. De verkiezingen hebben de verhoudingen in Brabant overhoop gegooid, de verschillen in grootte tussen de partijen zijn kleiner geworden en dat maakt dat de meerderheid een minder vanzelfsprekende omvang heeft. De Staten worden daarmee ook politieker. Er is met dit bestuursakkoord op hoofdlijnen voldoende ruimte om open met elkaar van gedachten te wisselen,

elkaar te overtuigen op basis van argumenten en aan Brabant te laten zien welke afweging we met elkaar maken. Kortom, het bestuursakkoord biedt voldoende ruimte voor inhoudelijk politiek debat voor alle partijen in deze Staten. Ik moet u zeggen persoonlijk kan ik mij daar nu al op verheugen.

Tot slot. Het akkoord dat ik u vandaag mag aanbieden mede namens het CDA en de SP met de titel "Tien voor Brabant" biedt een duidelijke richting voor de komende jaren en sluit aan bij de koers zoals we die de afgelopen jaren hebben ingezet en is vooral een akkoord dat recht doet aan Brabant.

Veel dank zijn wij verschuldigd aan het orakel van Heeze dat met onverminderd politiek gevoel maar ook met humor, zowel de informatie als de formatie perfect heeft begeleid. Die dank geldt ook voor de ambtelijke ondersteuning van Marijke van den Berk en Tom Siebeling die beiden in staat bleken onze discussies en die waren toch behoorlijk van omvang, snel en doeltreffend samen te vatten en ons dagelijks van aangepaste teksten te voorzien. Heel veel dank daarvoor.

Als laatste dien ik twee moties in, mede namens het CDA en de SP. De eerste bevat de opdracht aan het nieuwe college om het bestuursakkoord dat wij vandaag presenteren met een nauwgezet enthousiasme uit te voeren. De tweede motie bepaalt dat het nieuwe college deze bestuursperiode zal bestaan uit vijf gedeputeerden.

De *voorzitter*: Door de leden mw. Geeraedts, Van Heugten en Heijmans worden de volgende moties ingediend:

"Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 22 april 2011;

kennis hebbende van het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" en de daarbij behorende financiële paragraaf; van oordeel zijnde dat:

- *dit bestuursakkoord zijn integrale doorwerking moet hebben in de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering in deze bestuursperiode;*

dragen Gedeputeerde Staten op:

- *het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" en de daarbij horende financiële paragraaf als uitgangspunt te hanteren voor het te voeren beleid;*

- *het bestaande beleid daarop aan te passen;*
 - *het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" als leidraad te hanteren voor het opstellen van de begrotingen in deze bestuursperiode,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

"Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 22 april 2011,

kennis hebbende van het bestuursakkoord "Tien voor Brabant";

gelet op het gestelde in de Provinciewet;

bepalen het aantal te benoemen leden van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant voor de bestuursperiode 2011-2015 op vijf,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit en krijgen de nrs. M3 en M4.

Het woord is aan mevrouw Kerkhof van de fractie van het CDA.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" ligt voor en de bepaling van het aantal gedeputeerdenzetels in het college van Gedeputeerde Staten. Daar wil ik namens de CDA-fractie natuurlijk heel graag op reageren.

De afgelopen decennia heeft Brabant zich op vele fronten bewezen. Brabant wordt erkend en herkend als een regio die boeit, bindt en bruist. Uit veel reacties uit het veld spreekt waardering voor de provinciale betrokkenheid en het belang van Brabant. Kortom: deze provincie heeft zijn bestaansrecht bewezen en bewijst die nog elke dag! Over de wijze waarop dát het best kan worden zichtbaar gemaakt en gecommuniceerd met relaties – nationaal en internationaal – maar zeker ook met alle inwoners van Brabant, willen wij wel met elkaar in commissies en/of Staten indringend van gedachten wisselen.

In Brabant gaan traditie en innovatie hand in hand; een typering die het CDA herkent en waardeert. Brabant is een levende gemeenschap van ondernemende inwoners, van mensen die hun handen en hoofd aan het werk zetten. Waar welvaart afgedwongen is en wordt door hard werken, door slim en creatief combineren en door

samenwerking te zoeken. En waar welzijn wordt gevoed door de menselijke maat, door vrijwillige inzet, door grote betrokkenheid en verantwoordelijkheid.

Die sociale dimensie is óók de kracht van Brabant en dat is ook wat dit bestuursakkoord "Tien voor Brabant" naar de mening van het CDA uitademt.

De werkelijkheid bestaat niet uit nota's en beleidsplannen. Provinciaal overheidshandelen zou zich in belangrijke mate moeten kenmerken door een balans tussen gezond verstand en gevoel en minder door abstracte bureaucratische modellen en systemen. Niet wantrouwen zou leidend moeten zijn voor de wijze waarop de provinciale overheid burgers, ondernemers en organisaties benadert, maar vertrouwen. Vooral het bestuursakkoord "Vertrouwen in Brabant" heeft in de vorige bestuursperiode die kanteling in bestuurlijk en ambtelijk denken in gang gezet. Niet het "nee, tenzij" maar het "ja, mits" moet het motto blijven wat het CDA betreft. Dat schept ruimte, dynamiek en kansen voor Brabant en de Brabanders.

"Tien voor Brabant" vindt herkenbaar zijn basis in de Agenda van Brabant. Dat is het richtsnoer. Daarin heeft ook de kerntakendiscussie zijn plaats gekregen en daarop wordt voortgebouwd. Duurzaamheid is wat het CDA betreft het centrale thema op elk terrein, ook financieel. Het CDA is het er faliekant mee oneens dat het Rijk ons in het Provinciefonds een korting oplegt over vermogen. De bijdrage per inwoner is in Brabant verreweg het laagst. Ons collectief ongenoegen daarover zou vorm moeten krijgen. Gisteravond ontvingen wij nog informatie van de griffie over het bereikte akkoord tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. We willen natuurlijk te zijner tijd graag weten wat dat concreet voor Brabant betekent.

Uit de financiële paragraaf bij "Tien voor Brabant" blijkt dat er de komende jaren weinig ruimte is voor nieuw beleid. Waar minder geld beschikbaar is, zal de verbindende rol van de provincie nog meer gestalte moeten krijgen. Dat is óók de meerwaarde van de provincie.

Gezien de ontwikkeling van de autonome middelen zal de komende jaren financiële

discipline worden gevraagd. Dat zal lastige keuzen meebrengen en hopelijk ook tot veel creativiteit prikkelen. Financiële problemen mogen echter wat het CDA betreft niet worden afgewenteld op de Brabantse burgers.

Het CDA zal niet wegllopen voor moeilijke keuzen. Die moeten worden gemaakt en daar is de politiek ook voor. Wij hechten aan een financieel solide beleid: structurele uitgaven horen meerjarig structureel gedekt te zijn. De afspraken over de Essent-investeringsmiddelen in het bestuursakkoord vinden wij daarom ook verstandig.

De forse krimp van de ambtelijke organisatie vereist een zeer zorgvuldig personeels- en organisatiebeleid.

Brabant heeft een sterke economie die in de nog niet geheel voorbijge economische recessie ook kwetsbaar bleek. De focus moet gericht blijven op een duurzaam innovatie- en valorisatieperspectief: in de industrie, het MKB (Midden- en Kleinbedrijf) en in de landbouw- en energiesector. Voor de werkgelegenheid van alle Brabanders zijn naast de topregio's ook de maakindustrie, de zorg en toerisme en recreatie van grote betekenis. Een afgestemd onderwijsaanbod en een optimale balans op de arbeidsmarkt vereisen samenwerking tussen instellingen, bedrijfsleven en overheid.

Een goede bereikbaarheid is voor de economie van groot belang. Brabant heeft enorm last van files en van doorgaande wegen door dorpskommen. Wat het CDA betreft zullen knelpunten in de wegeninfrastructuur moeten worden opgelost conform de afspraak in de vorige bestuursperiode en zoals vermeld in dit bestuursakkoord: de N69, de ruit rond Eindhoven, de N279; dus ook komomleidingen. Vervoer over water, spoor en via buisleidingen levert ook een goede bijdrage. Het Rijk zal de capaciteitsproblemen op de A27, de A58 en de N65 moeten oplossen. Daarvoor is een zeer krachtig signaal van de provincie richting rijksoverheid nodig, samen met alle relevante partijen uit Brabant.

Kwalitatief goed openbaar vervoer is eveneens van groot belang, net als kosteneffectiviteit. In deze bestuursperiode is een nieuwe concessieverlening openbaar vervoer aan de orde. Het is een uitdaging eerst te besluiten over een realistische

OV-visie (Openbaar Vervoer).

Tot de essentiële infrastructuur hoort ook supersnel breedband in Brabant. De uitrol daarvan verloopt echter moeizaam en versnipperd. Brabant mist daardoor maatschappelijk en economisch kansen. Het ministerie van EL&I (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) heeft een landelijke Digitale Agenda aangekondigd vóór 1 mei. ICT (Informatie en Communicatie Technologie) zou meegenomen worden in het topsectorenbeleid. Daarop inspelen vraagt om prioritaire acties vanuit Brabant, want niet alleen economische maar ook sociale innovatie is aan de orde.

Goed wonen is voor Brabanders en voor de mensen die hier komen werken heel belangrijk, maar dan moet er wel een passende woning zijn voor oud en jong. Ook op dit front zullen demografische ontwikkelingen in het provinciaal beleid uitdrukkelijk aandacht moeten krijgen. De inspanningen tot het verder verbeteren van het leef- en vestigingsklimaat – gezond en veilig is voor het CDA overigens prioriteit nr. één – en de relatie stad/land moeten worden gecontinueerd. Daarom moeten wij: investeren in de Brabantse identiteit, in het doen herleven van grote cultuurhistorische complexen, in herstel van monumenten, in de leefbaarheid van kleine kernen, in landschap en natuur en in cultuur en sport. Ik denk aan bijzondere en aantrekkelijke evenementen, niét elitair, maar voor alle Brabanders.

Het CDA waardeert de keuze voor de integrale aanpak van natuur, landschap, water, landbouw, cultuurhistorie, recreatie en toerisme. De Provinciale Omgevingscommissie zal zich binnenkort buigen over een nadere uitwerking van het Manifest "het Brabantse buitengebied in een metropolitane omgeving". Wij zien daar met heel veel belangstelling naar uit.

U heeft al gelezen in het akkoord dat de EHS in principe wordt afgemaakt, al doen wij daar wat langer over. De prioriteit van het CDA ligt vooral bij inrichting en beheer van aangekochte EHS-gronden, want dat draagt het meest bij aan biodiversiteit.

Het afgelopen jaar is uitgebreid gediscussieerd

over de toekomst van de intensieve veehouderij. Wij hopen dat de commissie-Van Doorn voor de sector een duurzaam perspectief kan schetsen, waarvoor draagvlak te verwerven is.

De jeugdzorg zal de komende periode aan de gemeenten moeten worden overgedragen. Het CDA vindt dat de provincie borg moet blijven staan voor adequate zorgverlening aan kwetsbare jeugd tijdens dit overdrachtsproces.

Onze lijsttrekker Ruud van Heugten, heeft namens het CDA-onderhandelingsteam aan de CDA-ledenvergadering verantwoording afgelegd over het bereikte resultaat. Hij is daarmee van harte gecompimenteerd. Ook onze CDA-leden herkennen uitdrukkelijk de groene draad in dit bestuursakkoord.

Wij hebben de afgelopen weken de onderhandelingen met VVD en SP over het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" als heel constructief en harmonieus ervaren. Wij staan er dan ook vierkant achter!

Wij danken informateur en formateur de heer Wiegel voor zijn leiding bij dit proces en natuurlijk ook de ambtelijk medewerkers Marijke en Tom die hier op de tribune zitten, voor hun ondersteuning daarbij. Het CDA heeft vertrouwen kunnen opbouwen in deze coalitiesamenwerking. Dat neemt niet weg dat wij met de partijen die nu oppositiepartijen lijken te worden, die samenwerking ook ambiëren. Dit is trouwens geen aankondiging van overspel, maar onze uitdrukkelijke democratische intentie. Tenslotte staan alle PS-leden voor het belang van Brabant en de Brabanders en wij sluiten daarbij geen volksvertegenwoordiging uit.

De CDA-fractie stemt in met een college van GS dat teruggaat van zes naar vijf gedeputeerden. We realiseren ons dat bij bezuinigingen voorbeeldgedrag belangrijk is. Tegelijkertijd beseffen wij dat Brabant groot is qua oppervlak, aantal gemeenten en inwonertal. Brabant heeft een voor Nederland als geheel zeer belangrijke economie, Brainport voorop, met veel infrastructuur waarin knelpunten moeten worden opgelost. Brabant heeft ook vijf heel grote steden waarmee samenwerking essentieel is. En wij hebben authentiek Brabants platteland met steden en dorpen, landschap en

natuur, waarvan de vitaliteit moet worden geborgd en bevorderd. Wij hopen van harte dat u, voorzitter, én de vijf te kiezen gedeputeerden tegemoet kunnen komen aan het verwachtingspatroon in deze Staten, want het zijn zware taken die het College de komende vier jaren wachten. Wij wensen het te vormen college in ieder geval een uitstekende teamspirit toe én heel veel moed, sterkte en succes!

De *voorzitter*: Het woord is aan de heer Dol van de fractie van de PVV.

De heer *Dol* (PVV): Voorzitter! De PVV is van mening dat dit bestuursakkoord tien keer niks is. De verkiezingen van 2 maart hebben in Brabant gezorgd voor een behoorlijke aardverschuiving. Voor het eerst in tientallen jaren is er een nieuwe partij doorgedrongen tot de top drie van Brabant. De kiezer heeft een duidelijke uitspraak gedaan en de PVV met maar liefst acht zetels beloond. De VVD won een zetel, het CDA en de SP verloren er samen maar liefst twaalf. Terecht dat de kiezer verwachtte dat deze uitslag gevolgen zou hebben voor de samenstelling van het college van GS in Brabant. Maar toch zal er vandaag in deze Staten opnieuw een college worden benoemd dat gewoon op de oude voet doorgaat: een "coalitie van verliezers" dus!

Is het al een schande dat dit "min elf zetels kabinet" de grote winnaar uitsluit, het is een nog grotere schande ten opzichte van de kiezers. Laten we vandaag in ieder geval een ding afspreken: geen gezeur en geen krokodillentranen meer over het feit dat er zo weinig mensen gaan stemmen in de provincie! Wat de PVV betreft gaat er dus ook geen cent meer naar communicatie om de provincie dichterbij de mensen te brengen. Het heeft geen nut. We luisteren toch niet.

CDA, VVD en SP hebben alle drie laten zien dat ze totaal geen boodschap hebben aan de kiezer als het erop aankomt. Het bestuurlijk pluche, voortzetting van bestaande machtsverhoudingen en conformisme zijn voor deze drie partijen veel belangrijker dan de uitspraak van de kiezer.

Terugkijkend op het hele proces na de verkiezingen – en na een paar weken kan dat –

kun je maar tot één conclusie komen: De PVV is in dezen vanaf het begin geen enkele kans gegeven. Je kunt zeggen dat er een spel gespeeld is. De grootste partij neemt de rol van de aardige partij op zich die wel wil, maar tussendoor even snel de deur naar andere mogelijke coalities met daarin de PVV dichtgooit. Vervolgens mag het CDA de rol van uitsmijter op zich nemen; misschien wel aardig tegenover de achterban. Het CDA accepteert zonder meer de opstelling van de VVD en vervolgens ligt het schoothondje SP al klaar op zijn rug met de pootjes omhoog en het tongetje uit de bek om de zaak af te ronden.

Dat de VVD niet zo zit te wachten op de PVV in het college kunnen wij misschien nog wel begrijpen, maar dat partijen als CDA en vooral de SP zich op deze manier compleet de wet laten voorschrijven door de VVD is beschamend, maar vooral ook onbegrijpelijk.

Ik moet even mijn bril afzetten, want er staat onderaan nog iets in kleine lettertjes geschreven, namelijk: Copyright SP. Ja, voorzitter, deze tekst is vrijwel letterlijk van SP-voorman Heijmans toen vier jaar geleden de SP buiten de coalitie is gehouden. Ik heb de SP vervangen door de PVV en de PvdA door de SP. Ik ben dan ook uitermate benieuwd naar de reactie van de SP op hoe de kiezer dit keer door de SP op het verkeerde been is gezet en hoe zij zich daaruit wil praten. Met andere woorden: de laatste vier jaar is er niets veranderd en waarschijnlijk al heel veel meer jaren niet. Wij zijn nieuw en wij weten ook niet alles.

De kiezer wordt gebruikt als stemvee en na de verkiezingen bij het oud vuil gezet. Wij hadden gehoopt dat partijen iets geleerd hadden de laatste jaren en dat ze bereid zouden zijn de kiezer serieus te nemen. Wat ons betreft is dat nu in ieder geval niet gebeurd. Als voorbeeld verwijs ik naar de EHS want ik hoor daarover heel mooie woorden van het CDA en de VVD. In de verkiezingstijd hebben zij duidelijk gezegd dat waar de regering niet extra investeert in de EHS zij dat wel willen doen in de provincie. Kijk de groene stemwijzer maar na. Zij geven daarin duidelijk aan dat zij dat wel willen doen. Wij vinden er echter niets van terug. Het gaat om de inrichting. Die wil men vervolmaken. Wij kunnen ons dat wel voorstellen,

maar het is kiezersbedrog: mooier voorspiegelen aan de burger, inspelen op gevoelens, ordinair bedrijven van populisme. De drie partijen zijn het eens maar zij veranderen nu toch hun plannen. Wij vinden dit een manier van politiek bedrijven die niet gewenst zou moeten zijn.

Laat ik wat meer zeggen over het akkoord. Dit akkoord is kort en bondig geschreven, je zou zelfs kunnen zeggen: leuk verkiezingsprogramma. Het akkoord is in grote lijnen een voortzetting van het beleid van de afgelopen jaren; zeer letterlijk zelfs, want een groot deel van het programma bestaat uit besluiten die in de vorige coalitieperiode zijn genomen. Wij missen de visie. De campagne is ten einde, dus visie over de toekomst is belangrijk voor ons als politici, maar zeker ook de burger die aan de zijlijn zit. De burger heeft er recht op te weten wat er de komende vier jaar in Brabant gaat gebeuren, want de tijd van mooie praatjes in verkiezingsprogramma's is voorbij. Dit akkoord moet dus op korte termijn worden uitgewerkt met daden en met onderbouwing van deze daden. Nu is het een kapstok. Je kunt er alles aan ophangen, hij draait, je kunt er alle kanten mee op, maar eigenlijk is het niks. Een fatsoenlijke financiële onderbouwing wordt niet gegeven. Het is een voortzetting van het beleid van de Agenda van Brabant; een beleid waar de SP in het verleden alleen maar tegen was en nu in een keer vóór is. Wij blijven het vreemd vinden. De SP heeft er altijd tegenaan geschopt en nu wordt dit beleid omarmd en geknuffeld door dezelfde partij. Wij denken dat de SP nog nooit een visie heeft gehad. Deze partij is tegen, of er staat met grote letters: protest. Ik moet dan ook de fractie van de VVD complimenteren dat ze op een uitermate slimme manier is omgegaan met de drang van de SP om éénmalig plaats te nemen in dit college. Het is een prestatie van formaat om een principiële partij als de SP haar verkiezingsprogramma volledig in de vuilnisbak te laten gooien. Gelukkig hoef ik de kiezers van de SP dat niet uit te leggen. Wel zullen wij de komende periode duidelijk maken dat de SP zich hiermee tot een zeer onbetrouwbare partij maakt, wier woord niet veel betekent. De termen kiezersbedrog en populisme komen direct bij mij naar boven, maar uiteraard de SP moet hierover

zelf verantwoording afleggen aan de kiezers. Wij hoeven dat gelukkig niet te doen. Wel zullen wij de SP de komende periode op een zeer kritische manier volgen.

De visie van het CDA is al even ver te zoeken. De partij zwalkt al jaren van links naar rechts en kan geen duidelijke keuzes maken. Zelfs de als 007-agent vermomde Sjaak van der Tak gesteund door PowNews, was niet in staat de partij te redden. In Brabant is de partij bijna gehalveerd. Normaal gesproken ga je uithuilen en kijken waar het misging. Maar nee hoor, deze partij is dusdanig verknocht aan het pluche dat zij vooraan stond toen Wiegel haar vroeg mee te regeren. Op deze manier kan je tenslotte nog iets doen voor je partij en de partijleden! Het is regentenpolitiek en niets anders. Nergens lees of hoor ik iets over het belang van de kiezer en volgens mij staan wij daar hier met zijn allen voor.

De VVD is lachende derde. Met twee zulke zwakke partijen is het natuurlijk makkelijk zaken doen. Als makke lammeren lieten de SP en CDA zich naar de slachtbank van de VVD brengen. Zij wilden maar wat graag de voorstellen omarmen om de komende vier jaar naar de pijpen van de VVD te kunnen dansen. Daarom, Mieke, mijn complimenten! Maar de kans dat hierdoor nieuwe wegen zullen worden ingeslagen, is dus wel erg klein.

In dit akkoord wordt met geen woord gerept over het Provinciefonds, opcenten kunnen eventueel verhoogd worden, de alsmat stijgende kosten van jeugdzorg zijn niet opgenomen en dat geldt ook voor de problemen bij het woninggarantiefonds. Zo kan ik nog wel even doorgaan want er zijn er nog veel meer. Daarmee is ook deze financiële paragraaf bij voorbaat een losse flodder die wel geluid maakt maar geen enkel effect heeft.

De PVV echter heeft wel visie, wil wel de burger erbij betrekken via referenda, nieuwe politiek, transparantie, dualisme. Wij zijn open en fris. Wij hebben goede begrotingen en nieuwe ideeën, maar als de partijen bang zijn en ons niet willen, dan houdt het op. Wij als PVV zullen de komende periode dit college dan ook kritisch volgen en de kiezers duidelijk maken dat dit college er nooit had mogen komen.

Ik rond af. Hoe moeten we deze coalitie beoordelen? Ik heb erover nagedacht. Is het een kalverliefde met veel hormonen en blind voor de realiteit? Gezien de leeftijd van de betrokken politieke partijen heb ik dit denkbeeld terzijde geschoven.

Een gedwongen huwelijk misschien? Opgelegd van bovenaf, verstand uitgeschakeld, liefde afwezig, maar voor de buitenwereld zogenaamd acceptabel? Ik weet het niet.

Een verstandshuwelijk? Niet uit immense passie maar uit pure berekening? Dat zou ook nog kunnen. Maar voor welke vrijage ook gekozen is: 90 % van de door mij genoemde mogelijkheden is statistisch aangetoond gedoemd tot mislukken, omdat er of geen liefde of geen verstand – of misschien beide – aan ten grondslag ligt.

De PVV is dan ook van mening en gaat ervan uit dat deze coalitie de komende vier jaar niet vol zal maken.

De *voorzitter*: De heer Dol krijgt vanwege zijn maidenspeech bloemen van zijn fractie. Ik heb zojuist begrepen dat het in dit huis niet gebruikelijk is dat wij nu allen opstaan om hem te feliciteren. Die felicitaties zijn er wel en zullen straks tijdens de pauze ruimhartig worden overhandigd. Het woord is nu aan de heer Heijmans van de fractie van de SP.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Laat ik beginnen met vast te stellen dat de heer Dol niet bevoegd is uitspraken te doen over de liefde tussen mij en mevrouw Geeraedts en de liefde tussen mij en mevrouw Kerkhof. Daar gaan wij zelf over, niet waar Mieke en Conny?

Voor de SP is dit toch wel een historisch moment en een historisch dag. Mevrouw Geeraedts zei het al: voor de VVD omdat zij voor het eerst de grootste partij is en de leiding heeft gehad in het coalitievormingsproces in Brabant en voor mijn partij omdat dit de eerste keer is dat wij toetreden tot het bestuur van de provincie.

In 1987 haalden wij in de persoon van Jan Marijnissen voor het eerst een zetel in Provinciale Staten. Ja, toen ook had Brabant de primeur. In 1991 was het weer één zetel, vier jaar later waren

het er drie, weer jaar later waren het er vier, de keer daarop zes, vier jaar geleden waren het er twaalf en nu acht. Voorwaar een rijke historie in de Brabantse parlementaire geschiedenis: 24 jaar lang oppositie maar daaraan komt nu een eind. Na 24 jaar in de oppositie hopen wij Brabant mee te gaan besturen. Dat is, althans voor de SP, goed nieuws want wij zijn niet opgericht om altijd en eeuwig oppositie te blijven voeren, en laat ik maar eerlijk zijn, ik ben ook nooit politiek actief geworden met als hoogste wens nooit bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen. Terecht stellen sommigen de vraag hoe het kan dat de SP nu wel vol vertrouwen mee gaat besturen. Ik wil dat graag uitleggen in mijn betoog. Allereerst, je kunt alleen meebesturen als je partners kunt vinden die met je willen samenwerken. Het heeft mij en mijn partij ontzettend veel plezier gedaan om in de afgelopen weken te zien en gewoon te constateren dat zowel VVD als CDA bereid was serieus gesprekken aan te gaan en zich niet te laten leiden door vooroordelen of obstakels uit het verleden. De gesprekken zijn aangegaan en gevoerd op basis van wederzijds respect. En onderhandelen is een bijzonder proces. Het is aan de ene kant een zakelijk proces, je probeert afspraken te maken. Het is echter ook een proces waarbij na verloop van tijd een soort gevoel moet ontstaan. Als dat niet gebeurt, wordt het niets. Het was mij al vrij snel duidelijk dat er al wel degelijk sprake was van een enthousiasme, van een gevoel en dat wij steeds meer kwamen tot een gemeenschappelijk uitgangspunt. Ik spreek niet voor de anderen maar ik zou dat gevoel zelf willen typeren als: geen poespas, geen wolligheid, gebakken lucht, ronkende teksten en dikdoenerij, geen opgeblazen bestuur, maar gewoon een middenbestuur dat sober zijn taken gaat uitvoeren, niet meer en niet minder. Die soberheid blijkt ook uit het feit dat dit gebeurt met vijf gedeputeerden op basis van een beperkt bestuursakkoord dat nog heel veel ruimte overlaat.

Dus mochten er mensen zijn die denken dat de SP alleen gaat meebesturen omdat het nu eenmaal tijd wordt, die hebben het echt mis. Wij gaan aan deze coalitie beginnen vanuit een groot gevoel van vertrouwen ten opzichte van onze coalitiepartners

en we zijn ervan overtuigd dat wij goede zaken zullen doen voor Brabant.

In de verkiezingscampagne zijn voor de SP een viertal punten van groot belang geweest. We hebben weliswaar geen breekpunten geformuleerd, maar als we die hadden gehad dan waren het de volgende vier punten geweest. Ten eerste wilden wij een bescheiden provincie, die gewoon haar werk doet, niet meer en niet minder. Wij wilden doorgaan met de Ecologische Hoofdstructuur. Het beleid ten opzichte van megastallen zoals vastgesteld in maart 2010, wilden wij voortzetten en wij wilden verbeteringen in het openbaar busvervoer. Deze vier punten staan naar ons idee uitstekend verwoord in dit bestuursakkoord.

Daarnaast waren er natuurlijk ook zaken waarover wij standpunten ingenomen hadden en die wij graag anders ingevuld hadden gezien. Wij zijn echter niet de grote overwinnaar geworden bij deze verkiezingen; niet zoals vier jaar geleden toen wij van zes naar twaalf zetels gingen en daarmee de tweede partij werden; overigens hetzelfde aantal zetels als nu de grootste partij heeft. Wij zijn als ex aequo derde in stemmenaantal als vierde partij uit de bus gekomen. Of je het nu leuk vindt of niet, dat betekent dat je enige bescheidenheid aan de dag zult moeten leggen. Zo realistisch zijn we. Dan betekent dat o.a. mijnheer Dol, dat je je zult moeten neerleggen bij besluiten die in het verleden democratisch genomen zijn, zo werkt de democratie. Dat is geen schande en daar schaam ik mij helemaal niet voor.

Natuurlijk heb ik het hier over besluiten als Brabant Culturele Hoofdstad en het instellen van het spaar- en investeringsfonds infrastructuur. Nogmaals, als je niet de grote winnaar bent die verreweg de meeste zetels heeft gehaald, kun je niet verwachten dat je genomen besluiten kunt terugdraaien. Dat is ook een van onze uitgangspunten geweest.

Maar, voorzitter, toch zijn wij erg tevreden over het voorliggende bestuursakkoord. Ik noemde al de vier punten, maar wij zijn ook erg blij met het feit dat er naast de topregio's in dit akkoord ook aandacht is voor recreatie en toerisme, de maakindustrie en de zorg. Dat betekent aandacht voor zaken waar vooral onze werkloze lager

opgeleide Brabanders iets aan hebben. Dit beleidsakkoord streeft naar duurzame landbouw; er wordt meer werk gemaakt van handhaving; er wordt een terughoudend beleid gevoerd ten aanzien van nieuwe bedrijfsterreinen; er ligt een stevige relatie tussen het sportplan en breedte- en gehandicaptensport, er is aandacht voor de nimbyproblematiek en voor kantorenleegstand; we blijven werken aan de leefbaarheid van het platteland en we gaan de jeugdzorg goed overdragen aan de gemeenten.

Dit zijn zaken die mede op afspraak van de SP in dit akkoord zijn opgenomen. Ik zeg bewust niet "binnengehaald", omdat de onderhandelingen ook niet in die sfeer hebben plaatsgevonden. Ik geef het voorbeeld van de motorrijtuigenbelasting. Zoals u weet, heeft de SP de afgelopen vier jaar niet nagelaten het besluit te hekelen waarmee de motorrijtuigenbelasting bevroren werd voor de inflatiecorrectie. In deze onderhandelingen hebben de partijen alle drie geconstateerd dat wij financieel gezien een heel moeilijke tijd ingaan en dat als we ruim €30 mln. zouden interen op onze inkomsten door opnieuw die motorrijtuigenbelasting te bevriezen, wij onze mogelijkheden voor nieuw beleid inperken. Dat is wat mij aanspreekt en mij de overtuiging geeft dat komende bestuursperiode een mooie periode kan worden. Ik heb gezien dat wij discussiëren, dat wij argumenteren en op basis van argumenten tot besluiten en standpunten kunnen komen. Ik ben ervan overtuigd dat het de komende vier jaar belangrijk is voor Brabant dat dit gebeurt binnen het college, maar ik zou ook tegen de Staten willen zeggen dat het op basis van argumenten besluiten nemen vooral interessant wordt als wij dat gezamenlijk kunnen doen via goede, pittige desnoods keiharde debatten. Ik zou u allemaal willen oproepen om de komende vier jaar met ons allemaal en onder elkaar dat debat stevig aan te gaan in het belang van Brabant. Het bestuursakkoord laat daarvoor alle ruimte.

Voorzitter. Ik wil het hierbij laten.

De voorzitter: Dan is nu het woord aan mevrouw Wijnands van de fractie van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! De PvdA wil haar bijdrage graag beginnen met het feliciteren van de VVD, CDA en SP met hun deelname aan het college van GS voor de komende periode. Er liggen voor onze provincie grote uitdagingen de komende jaren en wij wensen de partijen succes met het vormgeven en uitvoeren van beleid dat bijdraagt aan een Brabant waarin het voor iedereen goed wonen, werken en leven is. Het bestuursakkoord is geschreven door een college in een nieuwe samenstelling. Dit betekent dat de PvdA zich gesteld ziet voor een nieuwe rol, die van oppositiepartij. En zoals eerder is opgemerkt over de SP, namelijk dat zij zich achter de onderhandelings tafel anders gedroegen dan als oppositiepartij, zo zal voor de PvdA ook gelden dat wij als oppositiepartij andere accenten zullen leggen dan als coalitiepartij. Echter, de insteek van de PvdA zal zijn dat wij als Staten met z'n allen, aan het werk zijn voor Brabant en haar inwoners. Dat belang staat voor ons voorop. De PvdA zal zich dan ook opstellen als een constructieve oppositiepartij, waarbij voor ons de inhoud leidend zal zijn.

Als uitgangspunt zullen wij, als vanzelfsprekend, ons verkiezingsprogramma hanteren. Dat zal bij ons het ijkpunt zijn ten opzichte van de besluitvorming in de Staten en dat is bij ons ook het ijkpunt ten opzichte van het voorliggende bestuursakkoord.

De PvdA wil kort wat zeggen over het formatieproces. Nog voordat de PvdA op gesprek ging bij informateur Wiegel had ik al vernomen van de partijen die mij voor waren gegaan, dat hij niet met de PvdA wilde maar wel met de SP en dat de PVV vooralsnog geen kans maakte. Een programmatische vergelijking kwam in het gesprek en ook later niet aan bod. Bij de PvdA is het gevoel blijven hangen dat er niet zozeer gekeken is naar wat goed is voor Brabant, maar vooral naar wat goed is voor de VVD. Voor de transparantie van het proces was het juist geweest als er verslaglegging van de gesprekken had plaatsgevonden. De PvdA stelt ook vragen over de vertrouwelijkheid en beslotenheid waarin de presidiumvergaderingen over het bestuursakkoord en de commissie-indeling hebben plaatsgevonden.

De SP stelt nog terecht in haar verkiezingsprogramma: "alleen besloten vergaderingen bij hele goeie redenen".

De PvdA wil ook kort wat zeggen over de inbreng van de verschillende partijen in het bestuursakkoord. Veel aandacht is naar de SP gegaan. De SP betaalt in het collegeakkoord een hoge prijs voor haar deelname. Principiële zaken als de ruit om Eindhoven, de groei van Eindhoven Airport, de teruggave van de Essentgelden, BrabantStad Culturele Hoofdstad, Logistiek Park Moerdijk en de oprichting van een duurzaam provinciaal energiebedrijf zijn overboord gezet. Op haar regioconferentie afgelopen week heeft de SP uitgesproken dat zij het verschil moet laten zien in de coalitie en zich moet profileren. Wij wensen de SP daarbij oprecht succes toe.

Over aandacht heeft ook de VVD de afgelopen weken niet te klagen gehad. De VVD won slechts één zetel bij de verkiezingen, maar was daarmee wel de grootste partij en dus de grote winnaar. Samen met informateur Wiegel zette de VVD het onderhandelingsproces en het bestuursakkoord naar haar hand. Dat heeft de VVD knap gedaan, maar wel in een weinig transparant proces en met de uitdrukkelijke behoefte om zich ook als winnaar te profileren. Zelfvertrouwen is prima, maar hierbij wil ik de VVD graag een waarschuwing meegeven: hoogmoed komt voor de val!

De derde partij in de nieuwe coalitie is het CDA. Zij heeft het minst in de aandacht gestaan tijdens het onderhandelingsproces en de uitkomst. Dat zou de partij toch aan het denken moeten zetten. De partij profileert zich nog altijd als middenpartij maar heeft de kans laten lopen om samen met de SP te zorgen voor een bestuursakkoord waarin natuur, openbaar vervoer, duurzame energie en arbeidsmarktbeleid meer aandacht krijgen. In haar programma geeft het CDA aan dat de kiezer er op kan rekenen dat het handelen van CDA-politici gebaseerd is op gespreide verantwoordelijkheid, rentmeesterschap, solidariteit en publieke gerechtigheid. De PvdA hoopt van harte dat het CDA deze belofte de komende vier jaar gestand zal doen.

Voorzitter. Ik ga nu naar de inhoud van het bestuursakkoord "Tien voor Brabant".

De Agenda van Brabant is de basis en het richtsnoer van het akkoord. Daar staat de PvdA volledig achter. Deze agenda is in de vorige periode na een zorgvuldig proces vastgesteld en het is goed om daarop verder te bouwen. Ook de keuze om het SER-advies (Sociaal Economische Raad Brabant) "Slim verbinden" als bouwsteen te gebruiken, ondersteunen wij. We zijn blij met de passage over aandacht voor maakindustrie, zorg, toerisme en recreatie, met de passage over de integrale aanpak van het buitengebied en met de passage over het bevorderen van gebruik van de fiets en van vervoer per water, spoor en buisleidingen. Het stimuleren van collectief particulier opdrachtgeverschap is ook een punt waarmee de PvdA van harte instemt.

Wij stemmen ook in met het verkleinen van het bestuur naar vijf gedeputeerden en met de ambitie om efficiënter te gaan werken. Het adagium "minder" mag echter geen doel op zich worden; de kwaliteit dient wel uitgangspunt te blijven.

Daarmee komen we dan meteen bij een kritiekpunt van de PvdA. Het bestuursakkoord is verfrissend kort, maar heeft helaas ook ingeboet aan duidelijkheid. Iemand zei het laatst zo tegen mij: Je kunt het vergelijken met het dragen van een bikini. Wat je ziet is belangrijk, maar wat verhuld wordt, is essentieel.

Het akkoord is zodanig op hoofdlijnen dat je bijna zou gaan denken dat er een aantal zaken wel is afgesproken maar niet openbaar is gemaakt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Het is een boeiende vergelijking. Ik voel mij zeer aangesproken. Ik zal hier niet in een bikini gaan lopen, maar ik vraag mij wel af of mevrouw Wijnands eens duidelijk kan maken wat zij hiermee precies bedoelt. De kreet die u hier noemt, ken ik ook. Die stond in het blad Forum, dus ik ken hem. Het is niet erg origineel, maar misschien kan mevrouw Wijnands aangeven wat zij daarmee precies bedoelt.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik zei in de zin daarna dat het akkoord zodanig op hoofdlijnen is dat er heel veel niet in staat. Er is aangegeven dat wij dat met de Staten nog vorm kunnen geven. Ik heb ook gezegd dat je zou kunnen gaan denken dat een

aantal zaken wel afgesproken is maar niet openbaar is gemaakt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mevrouw Wijnands suggereert iets. Zij zegt namelijk: je zou daarbij kunnen denken dat een aantal zaken wel afgesproken is maar niet openbaar gemaakt zijn. Als mevrouw Wijnands dat zegt, wil ik graag weten waarop zij dat baseert en om welke zaken het gaat. Zij moet geen dingen suggereren. Wij hebben net gezegd dat wij in deze Staten het debat voeren op argumenten maar niet op allerlei suggestieve opmerkingen. Ik wil graag duidelijkheid van mevrouw Wijnands.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik ben getriggerd door de felle reactie van mevrouw Geeraedts.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat komt omdat ik niet van suggestieve opmerkingen houd.

De *voorzitter*: Ik stop dit. Mevrouw Geeraedts heeft twee keer geïnterrupteerd. Mevrouw Wijnands vervolgt haar betoog.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik heb erover nagedacht toen ik deze zin opschreef, want ik verwachtte de interruptie van mevrouw Geeraedts. Wij kennen elkaar langer dan vandaag. Deze reactie had ik wel verwacht. Ik had eerst willen opschrijven dat ik dat van een aantal mensen gehoord heb, maar dan zou mevrouw Geeraedts mij vragen de namen te noemen en dat ga ik niet doen. Ik kan niets meer doen dan de suggestie in het midden laten liggen. Ik hoop dat het niet waar is. Wij gaan in principe ervan uit dat het debat in de Staten gevoerd zal worden.

De heer *Heijmans* (SP): Nu maakt mevrouw Wijnands het nog erger. Nu suggereert zij niet alleen dat er over een aantal onderwerpen geheime afspraken gemaakt zouden zijn, maar ook nog dat mensen die aan onderhandelingsstafel hebben gezeten gelekt hebben naar haar. Ik vind dat mevrouw Wijnands erg ver gaat. Zij zou de zaak een beetje kunnen oplossen door gewoon de punten te noemen waarover zij het heeft. Noem

klip en klaar de onderwerpen waarover wij geheime afspraken gemaakt zouden hebben.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Als ik dat wist, zou ik dat u graag melden. Ik weet het niet.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dan moet u zulke dingen ook niet zeggen, mevrouw *Wijnands*.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Als u goed luistert naar wat ik zeg, reageert u nu alleen op een suggestie, mevrouw *Geeraedts*.

De *voorzitter*: Mevrouw *Wijnands* vervolgt haar betoog.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Een eerste punt dat de PvdA mist in het akkoord, is een visie op integraal werken. We hopen daartoe snel de eerste aanzetten te zien, want vanuit dit akkoord is het gevaar levensgroot aanwezig dat er weer verkokerd gewerkt gaat worden. Bijvoorbeeld bij het thema volksgezondheid is in de afgelopen jaren, zeker in Brabant, duidelijk geworden dat dit een integraal thema is, dat verbonden is aan dierziekten, aan het landelijk gebied, aan industrieterreinen en aan leefbaarheid.

Verder wordt er in het bestuursakkoord wel aangegeven dat de Agenda van Brabant leidend is, maar in de tekst wordt hier eenzijdig op ingegaan. Het bestuursakkoord rept vooral over economie en mobiliteit, terwijl in de Agenda van Brabant wordt gesteld dat we in Brabant een drievoudige opdracht hebben, namelijk:

1. Het vergroten van de sociale veerkracht van de Brabantse samenleving;
2. Het vernieuwen van de economische vitaliteit;
3. Het anticiperen op de uitdagingen van de klimaatverandering en het daarmee verbonden energievraagstuk.

De duurzaamheidsbalans van Telos geeft aan dat er aandacht nodig is voor de werking van de arbeidsmarkt, de verduurzaming van de energie, de natuur en de maatschappelijke participatie. Juist op die punten zien wij weinig tot niets terug in het bestuursakkoord.

De PvdA zal het college de komende jaren vooral

kritisch volgen op de volgende punten:

- De visie en inzet om de knelpunten op de arbeidsmarkt op te lossen en de inzet voor het sociale kapitaal van Brabant. De PvdA wil daarbij graag van het college horen, of er gevolg wordt gegeven aan de besluitvorming in de Staten van 4 februari jl.. Toen hebben de Staten de aanbevelingen van het rapport arbeidsmarktbeleid overgenomen en zijn er een motie en een amendement aangenomen.
- De aansluiting van MKB en het beroepsonderwijs bij de campusontwikkeling.
- Het stimuleren van energiebesparing en het gebruik van duurzame energie. We zijn teleurgesteld dat deze prioriteit ontbreekt in het akkoord. De PvdA zal hierover een motie indienen, samen met GroenLinks, de Partij voor de Dieren, D66 en 50PLUS.
- Het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur en de inzet van extra middelen voor behoud en ontwikkeling van de natuur in Brabant.
- Visie en beleid ten aanzien van de leefbaarheid op het platteland en de ontwikkeling van de landbouw.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik heb min of meer een opmerking over de orde. Mevrouw *Wijnands* kondigt een motie aan. Het is uniek. Ik heb nog nooit meegemaakt dat bij een bestuursakkoord moties zijn ingediend. Ik heb ook de moties van GroenLinks gezien waarin van alles gevraagd wordt aan GS. Het probleem is dat wij op dit moment geen college van GS hebben. Er wordt opdracht gegeven aan iemand die zich niet kan verweren, die niet het debat met de Staten kan aangaan over de zinvolheid van de opdracht die aan GS gegeven wordt. Ik wilde altijd voordat ik mij definitieve "ja" aan een motie gaf, graag een advies van het college van GS, ook toen ik in de oppositie zat. Maar dat hebben wij niet.

Daarnaast vind ik dat mevrouw *Wijnands* zich moet afvragen of zij het netjes vindt om een college van GS dat nog niet geïnstalleerd is, dat nog niet begonnen is aan zijn werkzaamheden, dat zich nog nergens in heeft kunnen verdiepen, nu al een aantal opdrachten mee te geven. Vindt zij het

niet verstandig om het college een inwerkperiode van een paar weken te geven?

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik ben mij bewust van het feit dat wij op dit moment geen college van GS hebben, maar de Staten zijn er wel. Wij kunnen als Staten aangeven aan een college dat er zo meteen is dat wij het belangrijk vinden dat het beleid de komende jaren op deze manier wordt uitgevoerd een opdracht geven. De coalitie kan reageren op de moties.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik weet niet of de heer Heijmans het meegekregen heeft, maar mevrouw Geeraedts heeft zojuist mede namens het CDA en de SP ook twee moties ingediend. In een van die moties staat: "Dragen Gedeputeerde Staten op". Daarmee wordt duidelijk aangetoond dat er wel degelijk moties richting Gedeputeerde Staten kunnen worden ingediend.

De heer *Heijmans* (SP): Je kunt appels en peren vergelijken, mijnheer Smeulders, maar dit is een beleidsakkoord waarvan de leden van GS van A tot Z op de hoogte zijn, waar zij "ja" tegen hebben gezegd. Uw moties zijn gisteravond bij een aantal mensen binnengekomen. Ik geloof dat dit nogal een verschil is. Ik hoop niet dat dit de manier is waarop wij hier met elkaar omgaan in de toekomst. Als je moties indient, moet je die serieus een kans geven door die tijdig aan GS te geven en GS serieus de kans geven daarover een advies uit te brengen. Ik vind het een democratisch uitgangspunt dat wanneer je een dagelijks bestuur een opdracht wilt geven, je dat dagelijks bestuur de kans geeft daarop te reageren. Wat u nu zegt, is: wij geven GS een opdracht en zij moeten het maar doen. Dat is niet de manier waarop ik wil besturen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Zoals de heer Smeulders al aangaf, krijgen wij ook moties van de coalitiepartijen. Ik wijs erop dat wij als PS onze moties mogen indienen op het moment dat wij dat zelf willen doen. Wij hebben nog altijd de keus om de moties aan te houden als niemand erop kan of

wil antwoorden. Het staat ons volkomen vrij om op een dergelijk kort bestuursakkoord toch enige inbreng te leveren. Dat kan best door middel van moties.

De *voorzitter*: Het punt is helder. Mevrouw Wijnands vervolgt haar betoog.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Het zou de heer Heijmans misschien ook sieren als hij dit zou zien als een kans voor de oppositiepartijen om ook een inbreng te leveren en op die manier erop zou reageren. Wij kunnen de motie veranderen en zeggen dat wij de Staten opdracht geven. Ik vind dat prima als dat voor hem duidelijker is.

De heer *Heijmans* (SP): Mevrouw Wijnands, u mag vooral doen wat u moet doen. Ik kan u helemaal niets verbieden. Ik vraag u alleen of dit de manier wordt waarop u denkt zaken te kunnen veranderen. Waarom neemt u niet gewoon rustig de tijd en dient u een dergelijke motie in op het moment dat daarvoor het meest geschikt is; dat iedereen erover kan nadenken, dat er hier een college zit dat een beetje aan zijn werkzaamheden is begonnen. U organiseert op deze manier gewoon uw eigen ondergang met uw moties. U begrijpt toch dat die nooit gesteund zullen worden?

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): De moties zijn door ons niet zo polariserend bedoeld als de heer Heijmans het nu brengt. Ik vind het heel jammer dat hij deze toon aanslaat. Het is voor ons als PvdA een mogelijkheid om een accent te leggen op ons eigen verkiezingsprogramma en op de zaken die wij steunen in het bestuursakkoord en aan te geven wat wij belangrijk vinden om de komende vier jaar met elkaar aan het werk te kunnen. De heer Heijmans maakt er een beetje een oppositiecoalitieverhaal van. Dat is nooit de bedoeling geweest van de PvdA.

De *voorzitter*: Mevrouw Wijnands, komt u tot een afronding.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik was bezig met het

noemen van de punten waarop wij als PvdA ons de komende vier jaar zullen richten. Het volgende punt is:

- Een goed basisvoorzieningenniveau voor het openbaar vervoer. We zijn niet gerustgesteld door de zin in het bestuursakkoord dat de reële vervoersbehoefte hierbij uitgangspunt is en ook niet door het kleine bedrag dat hiervoor uitgetrokken is in de financiële paragraaf.
- Het aangetoonde nut en de noodzaak bij het aanleggen van wegen. De provincie heeft minder geld te besteden en voordat er miljoenen geïnvesteerd worden in de aanleg van een weg, moet duidelijk zijn dat die optie echt noodzakelijk is. De PvdA steunt de investeringen in en aandacht voor de N65 en N69 en N279, maar bestrijdt dat nut en noodzaak van de Wilhelminavariant zijn aangetoond. Overigens is het voor de PvdA niet duidelijk of de coalitiepartijen het al eens zijn over de inpassing van deze weg.

Tot slot:

- De inzet van de financiële middelen. Hoe worden de reeds ingeboekte bezuinigingen uitgewerkt? Hoe wordt de ongedekte € 80 miljoen opgevangen en hoe wordt er omgegaan met stagnerende dossiers zoals ILG (Investeringsbudget landelijk gebied) en jeugdzorg?

Voorzitter. Wij zullen het college niet alleen kritisch volgen op de bovenstaande punten, maar zonodig ook met initiatiefvoorstellen komen.

Wij willen onze zorg uitspreken dat door de coalitie is aangegeven dat zij nog met een voorstel komt voor de tweede tranche van de Essentmiddelen. De PvdA wil hier toch een stevig beroep doen op GS om de inzet van de Essentmiddelen in een transparant proces met de Staten vorm te geven. Net als in de vorige periode, waar onder andere via een Statendag de Staten mede invulling hebben gegeven aan de besteding van de Essentmiddelen.

Mevrouw Geeraedts (VVD): Voorzitter! Ik krijg het angstige vermoeden dat de fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid het bestuursakkoord niet heeft gelezen. Wat zij nu opmerkt, staat er namelijk

exact in. Er staat in dat wij juist niet gekozen hebben om de tweede tranche van de Essentmiddelen te oormerken. Het enige wat wij hebben vastgelegd is – net zoals in de eerste tranche – dat wij dat doen op basis van de ijkpunten en dat dit in overleg met de Staten gaat gebeuren.

Mevrouw Wijnands (PvdA): Hartstikke fijn.

Mevrouw Geeraedts (VVD): Mevrouw Wijnands, ik adviseer u wel het akkoord eerst te lezen voordat u hier betogen houdt.

Mevrouw Wijnands (PvdA): Ik heb het gelezen. Er staat in dat er een voorstel komt. Ik ben blij dat mevrouw Geeraedts deze uitleg geeft. Dan zijn wij het er helemaal over eens.

We houden ons hierbij vast aan de afsluitende zin in het bestuursakkoord: "De drie coalitiepartijen en het college van GS zijn dan ook ten volle bereid met PS te overleggen en samen te werken. Daar ligt immers het hoogste gezag van de provincie."

De voorzitter: Door de leden Leenders, mw. Overboom, Bouwman, Van der Wel en Krol wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011,

Gelezen hebbende het bestuursakkoord "10 voor Brabant 2011-2015"

overwegende dat:

- *we voor een grote uitdaging staan om maatregelen te nemen om ook in de toekomst in een groeiende energiebehoefte te kunnen voorzien en bij te dragen aan de internationale klimaatdoelstelling;*
- *anders omgaan met energie (zuinig gebruik en energiebesparing) en alternatieve manieren van energieopwekking middelen zijn om daaraan bij te dragen;*
- *we in Brabant beschikken over de kennis en kunde om aan die doelstelling bij te dragen, ondermeer door de vestiging van (kennisintensieve) bedrijven op het gebied van alternatieve energieopwekking (waaronder zonne-energie);*
- *het ontwikkelen van nieuwe technologieën en het*

praktisch toepasbaar maken van die technologie en de grootschalige productie zeer aan Brabant zijn toevertrouwd;

- *Brabant zo kan bijdragen, niet alleen aan de klimaatdoelstellingen, maar ook aan de betrokkenheid van de burger en versterking van de economische structuur in de provincie;*
- *de agenda van Brabant als één van de provinciale opgaven 'het anticiperen op de uitdagingen van de klimaatverandering en het daarmee verbonden energievraagstuk' bevat;*

spreken uit dat:

- *het noodzakelijk is dat we actief werken aan het oplossen van het toekomstige energie- en klimaatprobleem;*
- *het belangrijk is daar de Brabantse burger en het bedrijfsleven bij te betrekken om te komen tot zuinig gebruik en energiebesparing;*
- *de industrie die betrekking heeft op alternatieve energieopwekking in Brabant behoort tot de sectoren met groei- en innovatieperspectief;*
- *de provincie de potentie heeft ook met deze industrie voorop te lopen;*

verzoeken het College van GS om:

- *een beleidsvisie te ontwikkelen waarin de provinciale rol ten aanzien van de besparing, het gebruik en de ontwikkeling van duurzame energie in Brabant beschreven wordt;*
- *en hierover te rapporteren aan de commissie Economische Zaken en Bestuur,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M5.

Het woord is aan mevrouw Lestrade van de fractie van D66.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik moet even eraan wennen dat ik zo vlug aan de beurt ben. Ik was altijd ongeveer als laatste en nu mogen wij direct na de PvdA het woord voeren. Dat is een andere positie. Ik wil het in mijn bijdrage hebben over de drie P's: de positie van D66, het proces en het product dat wij nu bespreken.

Wij hebben een grote winst gemaakt in tegenstelling tot de zwaar verliezende partijen die nu deel uitmaken van de coalitie. Toen onze Jonge

Democraten daarover spraken, zeiden zij: "Wat een stelletje losers bij elkaar." Ik geef hiermee maar even aan hoe er in sommige kringen over gedacht wordt.

Ik heb het even over de formatieronde en ons uitgangspunt. Wij hebben altijd aangegeven dat wij ertoe willen doen, getalsmatig en/of inhoudelijk. Het is duidelijk dat getalsmatig alleen mogelijk was bij een coalitie zoals door het CDA is voorgesteld, namelijk een coalitie van VVD, CDA, D66 en GroenLinks. Dat scenario had de voorkeur van drie van de negen partijen in Provinciale Staten. D66 was daar een voorstander van omdat dit scenario het meest tegemoet kwam aan de gewenste ontwikkelingen en richtingen die in de Agenda van Brabant zijn aangegeven. Wij zijn daarvan in tegenstelling tot een van de coalitiepartijen wél altijd voorstander geweest.

D66 heeft zich altijd constructief opgesteld in de oppositie en wij waren oprecht van plan om dat nu ook te doen, maar de wijze van optreden tot nu toe heeft ons daartoe niet zoveel aanleiding gegeven. Het is de toon die de muziek maakt en die toon klonk niet aangenaam, kan ik u zeggen. Men is erin geslaagd onze standaard positieve houding bij goede ideeën van een college dat niet het onze is, ernstig te bemoeilijken. Ik ben blij met de laatste woorden in de bijdrage van de fractievoorzitter van de VVD, waarin zij – en zo ken ik haar ook – aangeeft open te staan voor goede ideeën van andere partijen en voor een goed dualistisch debat. Ik verwacht het niet helemaal, maar ik hoop wel dat wij zo kunnen doorgaan.

Voor de verkiezingen was al duidelijk dat er een buitengewoon goede verstandhouding bestond tussen de VVD en de SP. Een goed politiek verstaander weet dan hoe laat het is en in die zin was D66 dan ook niet verrast over de uitkomst, wél over de argumentatie. Giebeltjes en geintjes tussen fractievoorzitters zijn geen criteria om te komen tot een college. Hoe wordt het proces dan ingericht? Criteria zoals de VVD aangaf, waren: het aantal partijen en het aantal gedeputeerden. Van daaruit is geredeneerd en dat had dus niets te maken met kwaliteit of inhoud van beleid dat je wilt formuleren. Verder zijn door de informateur de adviezen van de diverse partijen niet als

leidraad genomen, want minstens zes van de negen partijen hebben een vier partijencoalitie voorgesteld. De VVD wilde echter per se een drie partijencoalitie en daar is naartoe gehandeld. Om dan te verkondigen dat het een meerderheids-gedachte was, is krom redeneren. Zo was het niet. D66 is dan ook geen voorstander van de gevolgde procedure waarbij één op één gesprekken zijn gevoerd met een informateur zonder dat er een verslaglegging komt met de juiste bewoordingen.

Wij zien twee producten: het coalitieakkoord en het college. Als technisch product bezien – ik ben altijd nogal technisch in de aanvliegroute van mijn bijdragen – is het coalitieakkoord geen akkoord maar een soort werkbriefje met punten. Als ik het goed begrijp hebben wij hier te maken met een historisch moment: CDA en SP beide op de knieën. De ene partij omdat zij nog en de andere partij omdat zij eindelijk mee mag doen. Wordt daarover in het akkoord gesproken? Nee, geen woord over wat het zou kunnen en moeten betekenen dat wij nu een ander tijdperk ingaan in Brabant, dat het nu eindelijk zou moeten gaan gebeuren, of wat het moet betekenen voor Brabant dat het CDA eindelijk zijn machtspositie kwijt is – daarover hebben wij de VVD toch horen jubelen – of dat de SP-doctrine haar intrede doet. Echter geen woord daarover! Het akkoord is een soort conceptstartnotitie van de Agenda van Brabant. Er wordt echter geen beeld gegeven van wat het college de komende vier jaar wil bereiken,; geen doorwrocht idee over hoe dat uit te voeren, geen door Telos aangeraden programmastructuur, niets. De grote problemen en uitdagingen van de komende vier jaar worden niet genoemd, niets over energietransitie, niets over de landbouw. Het is een soort uittreksel van het verkiezings-programma van de VVD. Zoals de fractievoorzitter van de VVD al aangaf: de VVD heeft niets hoeven in te leveren. Dat is knap onderhandelen.

Er is niets specifiek terug te vinden van andere partijen. Sterker nog: de SP heeft al haar principes en opvattingen ingeleverd en heeft er niet eens een bord linzen voor teruggekregen. Voor de niet christelijk religieuzen onder ons: Genesis 25. Esau heeft enorme honger als hij van de jacht terugkomt en krijgt van zijn broer Jacob een bord linzen in

ruil voor zijn eerstgeboorterecht.

Hoe een partij als de SP met zo'n principe-uitverkoop wegblijft, is mij een raadsel: geen investering in jeugdzorg, niets extra's voor de EHS, wél aanleg van de ruit om Eindhoven, internationalisering en BrabantStad Culturele Hoofdstad. Ik heb altijd bewondering gehad voor de SP omdat ik het een consciëntieuze partij vond die stond voor haar gedachtegoed. Ik kan mij gewoon niet voorstellen dat de fractieleden waarvan ik een aantal als principiële SP'ers ken, werkelijk en oprecht Statenvoorstellen kunnen gaan verdedigen die lijnrecht ingaan tegen alles waar zij ooit voor waren. Maar goed, ik neem aan dat de SP nog wel staat achter de wens voor een parlementaire enquête naar de reconstructie. Dat is ook na 3 maart nog geroepen, dus ik ga ervan uit dat die belofte niet wordt verbroken. Wij zullen de SP eraan helpen herinneren, mocht zij dat in de drukte van het regeren vergeten.

D66 vindt het akkoord zowel technisch als inhoudelijk zwaar onder de maat. Wij zijn tegen het jeugdzorgstandpunt en ook tegen het plan om zowel voor Robellijn als voor buisleidingen te lobbyen. Hoe visieloos! Het is óf het een óf het ander. Den Haag ziet je aankomen: doet u mij maar heel veel van alles en nog meer van hetzelfde! Spoorlijnen zijn van een paar eeuwen geleden. Maak een keuze voor innovatie en landschap en zet in op de buisleidingen, zoals D66 dat al jaren geleden deed op inhoudelijke gronden. Wat de samenstelling van het college betreft vinden wij een felicitatie aan de VVD op haar plaats: alle, maar dan ook werkelijk álle machtsposities zijn door de VVD ingenomen. Het CDA is in de uitvoering geplaatst en mag de door de VVD gewenste wegen aanleggen en op de winkelkassa passen. De echte besluiten over de financiën, de deelnemingen, zijn zorgvuldig buiten de portefeuille gehouden. De andere portefeuille is van de afdeling schoolreisjes, heb ik gezien. Inhoudelijk helemaal misplaatst in die portefeuille is volksgezondheid. Want wat moet deze gedeputeerde doen als er weer een epidemie uitbreekt op het platteland? Met versnelde rollators en slimme zorg de Q-koorts bestrijden? Het gaat om preventie, om inrichting van

bedrijventerreinen al dan niet agrarisch, om inrichting van bedrijventerreinen al dan niet agrarisch, om milieu en handhaving. Dat is de link naar volksgezondheid op provinciaal terrein.

Voor het beeld dat dit college bij mij oproept, verwijs ik naar de afscheidswaarden van Wim Thuis, de fractievoorzitter van het CDA in de vorige periode. Hij schetste een aantal scènes die hem voor ogen kwamen als hij dacht aan Provinciale Staten in zijn tijd. Als ik naar de afgelopen weken kijk, zie ik het optreden van Esau en Icarus en geen van beide figuren stemt mij hoopvol. Om dat te onderstrepen heeft D66 op een paar punten alvast wat moties voorbereid. Ik wil graag onderstrepen dat die moties betrekking hebben op punten waarvan wij denken dat ook de coalitiepartijen daar niet tegen zullen zijn, dat het een extra aanscherping is van de gedachten die zij ook willen uitdragen; althans dat hoop ik.

Wij hebben een motie over de EHS. Die wordt ingediend door D66, 50PLUS, GroenLinks, PvdA en PvdD. De essentie van die motie is dat wij graag willen dat het college van GS inzicht geeft in de EHS-gebieden die qua realisatie niet kunnen worden afgerond door de in de motie genoemde situatie en dat het voorstellen ontwikkelt. Wij hebben die benoemd in de motie. Verder hebben wij een motie voor de reservering gelden schadeclaims omdat daaraan in het bestuursakkoord geen aandacht wordt besteed. Ik weet dat het CDA in de verkiezingsperiode heeft aangeraden om geld te reserveren voor de schadeclaims megastallen. In de motie wordt een suggestie gegeven waar dat zou kunnen gebeuren. Deze motie wordt ingediend door D66, 50PLUS en GroenLinks.

De voorzitter: Komt u tot een afronding, mevrouw Lestrade.

Mevrouw Lestrade-Brouwer (D66): Wij hebben nog drie moties, voorzitter. Een motie over reservering gelden transitie landbouw. Dat heeft te maken met de commissie-Van Doorn en de kosten die daar ongetwijfeld uit zullen voortvloeien. Wij hebben een motie overdracht jeugdzorg. Wij willen het niet onmogelijk maken dat er wellicht kosten aankomen. Wij vragen geen gelden maar zien het

als een aandachtspunt. De laatste motie is gericht aan de Staten zelf en heeft betrekking op het kiezen van de vice-voorzitter. U begrijpt dat wij als D66 graag een democratische structuur willen voor het kiezen van onze vice-voorzitter. In de motie wordt besloten het reglement van orde van PS zodanig aan te passen dat voortaan op basis van een functieprofiel een verkiezing met open kandidaatstelling wordt georganiseerd waarvoor alle leden van PS zich kunnen kandideren en waarna via een verkiezing – een geheime hoofdelijke stemming in PS – in de eerste Statenvergadering van een nieuwe bestuursperiode de vice-voorzitter van PS wordt gekozen. Ik heb het over de volgende Statenperiode, laat daarover geen misverstand bestaan. Wij dienen deze motie in omdat wij niet zijn voor aanwijzing van de vice-voorzitters in een besloten presidiumvergadering waarvan de beslotenheid ook sterk betwijfeld kan worden.

De voorzitter: U spreektijd is nu echt om.

Door de leden mw. Klitsie, mw. Spierings, Krol, mw. Knoet-Michels, Van der Wel en P. Smeulders wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011,

overwegend dat:

- *de realisatie van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) uitgangspunt is van het bestuursakkoord "Tien voor Brabant";*
- *de uiteindelijke realisatie van de EHS soms afhankelijk is van de verwerving van enkele percelen die nog in landbouwkundig gebruik zijn;*
- *de waterhuishouding niet optimaal kan worden ingericht voor natuurdoelen zolang de agrarische functie binnen de EHS aanwezig is;*

verzoeken het college van GS:

- *inzicht te geven in de EHS-gebieden die qua realisatie niet kunnen worden afgerond door bovenstaande situatie;*
- *voorstellen te ontwikkelen om deze gebieden versneld aan te kopen dan wel op een andere manier te verwerven;*
- *instrumentarium te ontwikkelen om dit mogelijk te maken en*
- *extra geld te reserveren om deze instrumenten te financieren binnen het vrij besteedbare budget, en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijg nr. M6.

Door de leden mw. Klitsie, Krol en mw. Brunklaus worden de volgende moties voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011, overwegend dat:

- *PS criteria hebben opgesteld op basis waarvan voorstellen voor verplaatsing van bedrijven naar LOG's c.q. vergroting van bedrijven op hun huidige locatie zullen worden beoordeeld;*
- *diverse bedrijven en/of gemeenten, ondersteund door, door PS gedefinieerde, schriftelijke stukken zullen kunnen aantonen dat reële verwachtingen zijn gewekt;*
- *van de bedrijven/gemeenten schadeclaims zijn te verwachten;*
- *dat D66 in maart 2011 al schriftelijke vragen ex art. 3.2 heeft gesteld om inzicht te krijgen in de te verwachten schadeclaims op basis van dit beleid;*

verzoeken het college van GS:

- *inzicht te geven in de schadeclaims die de provincie kan verwachten met betrekking tot de intensieve veehouderij;*
- *in de eerstvolgende komende begroting voldoende geld daarvoor te reserveren binnen het 'vrij besteedbare budget',*

en gaan over tot de orde van de dag."

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011,

overwegende dat:

- *de commissie-Van Doorn dit jaar met een advies zal komen over een herstructurering van landbouw in Brabant;*
- *deze adviezen een transitie van de intensieve veehouderij zullen betekenen;*
- *de rijksoverheid een ongunstige financiële positie heeft en zware bezuinigingen doorvoert;*
- *het gezien deze positie en bezuinigingen niet verwacht kan worden dat de rijksoverheid volledig de financiële verantwoordelijkheid voor deze te verwachten transitiekosten op zich neemt;*

constaterende dat:

- *in het coalitieakkoord onder punt 6 gesproken wordt over een nadere positiebepaling van GS t.a.v. het door de commissie-Van Doorn uit te brengen advies;*

verzoeken het College van GS:

- *zo snel mogelijk een inschatting te maken van de met de transitie gepaard gaande kosten;*
 - *te bezien welk deel daarvan mogelijkerwijs door de provincie zal moeten worden gedragen;*
 - *in de komende begrotingsbehandeling met voorstellen te komen waarin een substantiële reserve wordt opgenomen voor kosten transitie landbouw 2010,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen nr. M7 en nr. M8.

Door de leden Hageman, Snijders, mw. Brunklaus en Krol wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011,

overwegend dat:

- *de provinciale jeugdzorg in de aankomende bestuursperiode 2011-2015 wordt overgedragen aan de gemeenten;*
- *de exacte wijze en het tempo van overdracht nog niet geheel bekend is;*
- *de rijksoverheid voornemens is de overdracht van de jeugdzorg gepaard te laten gaan met (forse) korting op het budget;*
- *het provinciebestuur in eerdere gevallen waar sprake is van overdracht van taken zonder voldoende financiering expliciet haar bezwaren hiertegen kenbaar heeft gemaakt;*

constaterend dat:

- *in het coalitieakkoord onder punt 9 gesproken wordt over de beperking om binnen de doeluitkering jeugdzorg te blijven gedurende de gehele bestuursperiode;*
- *dit een forse koerswijziging betekent vergeleken met de vorige bestuursperiode waar immers wel sprake was van investering door middel van autonome provinciale middelen;*
- *deze koerswijziging zodoende een eerste bezuiniging op de Brabantse jeugdzorg inhoudt;*

verzoeken het college van GS:

- *voor de bestuursperiode 2011-2015 niet uit te sluiten dat inzet van autonome provinciale middelen noodzakelijk kan zijn om de kwaliteit van de Brabantse jeugdzorg gedurende de transitieperiode te garanderen,*
- en gaan over tot de orde van de vergadering."*

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M9.

Door de leden mw. Lestrade-Brouwer, Krol, Van der Wel en P. Smeulders wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 april 2011,

constaterend dat:

- *in Brabant geen vaste regels bestaan omtrent verkiezing van de vice-voorzitter van PS;*
- *het tot nu toe de gewoonte was de fractievoorzitter van de grootste partij in een besloten presidiumvergadering aan te wijzen;*
- *dit systeem geen recht doet aan het recht van PS om haar eigen vice-voorzitter op democratische wijze te kiezen;*
- *verschillende partijen hebben aangegeven deze procedure niet meer te willen ondersteunen;*

besluiten:

- *het reglement van orde van PS zodanig aan te passen dat voortaan op basis van een functieprofiel een verkiezing met open kandidaatstelling wordt georganiseerd*
- *waarvoor alle leden van PS zich daarvoor kunnen kandideren;*
- *waarna via een verkiezing (geheime hoofdelijke stemming in PS) in de eerste Statenvergadering van een nieuwe bestuursperiode de vice-voorzitter van PS*

wordt gekozen,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M10.

Het woord is aan de heer Smeulders van de fractie van GroenLinks.

De heer *P. Smeulders (GroenLinks)*: Voorzitter! Op 2 maart gingen bijna een miljoen Brabanders naar de stembus. Vandaag spreken we over het bestuursakkoord dat ons wordt voorgelegd door de fracties van de VVD, CDA en SP. Ik wil dan ook beginnen om namens de GroenLinks-fractie onze collega's van deze fracties te feliciteren met het bereikte akkoord. Deze felicitaties gaan in het bijzonder uit naar de SP die vanaf vandaag voor het eerst in de historie deel gaat uitmaken van het Brabantse bestuur. Ik kan mij voorstellen dat dit een heuglijke dag is voor de SP. Daarmee wil ik haar van harte feliciteren.

Maar is dit dan ook een feestelijke dag voor

Brabant? Nee, helaas niet. Brabant moet de komende jaren het hoofd bieden aan een periode van mondiale crises. De economische crisis, de klimaatcrisis, de energiecrisis en de voedselcrisis vormen bedreigingen voor de balans van onze Brabantse samenleving. Crises bieden gelukkig ook kansen. In tijden van tegenslag worden veel vastgeroeste principes vloeibaar, oude verbanden vallen uiteen en nieuwe ideeën winnen aan geloofwaardigheid. Krachtige visies en hun innovatieve uitwerking leveren in tijden van crises nieuwe mogelijkheden op. In onze ogen moet daarvan maximaal gebruik worden gemaakt. Dat is ook precies de reden waarom GroenLinks zo teleurgesteld is in dit bestuursakkoord. Het nieuwe provinciebestuur speelt niet in op de zojuist genoemde uitdagingen, maar zet het oude beleid onverkort voort en vaak met een rechts sausje eroverheen. "Tien voor Brabant" veroorzaakt met kortetermijnoplossingen langetermijnproblemen voor natuur en gezondheid, mobiliteit en energie. Na het lezen is maar één conclusie mogelijk: dit is geen breed akkoord met visie over de toekomst van Brabant, maar een samenvatting van het VVD-programma. Een harde uitspraak die ik dadelijk aan de hand van de provinciale kerntaken zal toelichten. Wat voor Brabant krijgen we eigenlijk als dit programma onverkort wordt uitgevoerd? Hoe ziet de omgeving van de Brabantse inwoners er straks uit? En misschien is wel de belangrijkste vraag wat voor Brabant laten we onze kinderen na.

We weten allemaal dat de vette jaren op het Provinciehuis voorbij zijn. Toch kiest de nieuwe coalitie ervoor om jaarlijks €50 mln. te investeren in het aanleggen van nieuwe wegen, waaronder de ruit rondom Eindhoven, de N69 en de verdubbeling van de N279. Wegen waartegen GroenLinks zich vaak samen met de SP hartstochtelijk heeft verzet. En niet voor niets. Het aanleggen van bijvoorbeeld de ruit rondom Eindhoven veroorzaakt meer problemen dan dat het oplost. Denk aan de grote gevolgen voor ons milieu en onze leefomgeving. Meer wegen betekent meer herrie en meer gezondheidsrisico's voor de inwoners van Brabant.

Wanneer we deze enorme investeringen in

autoasfalt afzetten tegen de ambities bij het openbaar vervoer komt de Brabander helemaal bedrogen uit. Dit bestuursakkoord maakt eenmalig €10 mln. vrij voor openbaar vervoer én voor komomleidingen. Er moet dus nog een verdeling worden gemaakt in die €10 mln.. Het deel van die €10 mln. dat bestemd wordt voor openbaar vervoer valt in het niet bij de €200 mln. die deze periode wordt gereserveerd voor het aanleggen van nieuwe wegen. De uitspraak van CDA-gedeputeerde Ruud van Heugten: "Ik ga van megastallen naar megawegen" was vast grappig bedoeld, maar lijkt nu een uitstekend maar in mijn ogen wrang motto voor het nieuwe Brabants college, terwijl juist hoogwaardig openbaar vervoer een prachtige kans biedt om Brabantse steden en dorpen te verbinden. Zo liggen er plannen om in Noordoost-Brabant hoogwaardig openbaar vervoer te realiseren die vanwege gebrek aan prioriteit pas in 2028 gerealiseerd zullen zijn. Ik had zo graag gezien dat dit college visie en moed had getoond door middelen te reserveren om deze plannen versneld uit te voeren, maar helaas!

Verder was dit hét moment om als provincie middelen beschikbaar te stellen voor de spoorlijn tussen Breda en Utrecht, een lang gekoesterde wens van ons allen. Helaas blijft het bij een ruimtelijk reservering. De fractie van GroenLinks ziet dan ook graag dat GS onderzoek doen naar een mogelijke reservering voor deze spoorlijn en dient hiertoe samen met de fracties van de PvdA, D66, 50PLUS en de PvdD een motie in.

Het nachtnet, toch een van de grote successen van de voorbije bestuursperiode, dat de Brabantse steden echt met elkaar verbindt, komt in het bestuursakkoord niet voor. Daarom dienen we samen met de fracties van de PvdA, D66, 50PLUS en de PvdD een motie in, gericht op het behoud van het Brabantse Nachtnet. Ik reken erop dat deze motie wordt aangenomen, want zowel in het verkiezingsprogramma van de VVD, als het CDA als de SP staat dat ze hier vóór zijn. Wij vonden het zo ontzettend jammer dat dit niet in het bestuursakkoord stond en dienen daarom die motie in.

En als klap op de vuurpijl mag Eindhoven Airport van de nieuwe coalitie uitbreiden, terwijl de

gevolgen voor de luchtkwaliteit en daarmee voor de kwaliteit van het Brabantse leven funest zijn.

Ook op andere onderwerpen zet dit bestuursakkoord een gezonde toekomst van onze mooie provincie onder druk. Zo vindt GroenLinks het zeer teleurstellend dat er via ontheffingen toch een aantal extra megastallen wordt toegelaten, terwijl dit akkoord dé kans bood, zeker na de discussies die we de afgelopen jaren in dit huis en in heel de provincie hebben gevoerd, echt een transitie naar een duurzame landbouwsector uit te werken. Wij moeten toe naar een landbouw die beter is voor dierenwelzijn, beter voor de leefbaarheid van onze dorpen en beter voor de volksgezondheid. Voorlopers richting een toekomstbestendige agrosector moeten in Brabant worden ondersteund. Helaas lezen we ook hier niets over in het bestuursakkoord.

Positief is wel dat de provincie in het ruimtelijk beleid zal aansturen op de aanpak van de leegstand van kantoren. Deze passage is zoals veel in dit akkoord een beetje vaag, maar we hopen van harte dat ook wordt gekeken of kantoorpanden die al lang leegstaan in woningen kunnen worden omgezet bijvoorbeeld voor tijdelijke huisvesting van studenten. Ook hiertoe dienen we een motie in die mede ondertekend is door de fracties van D66, 50PLUS en de PvdD.

Ik wil niet alleen maar zuur zijn, zo ben ik niet, dus kom ik nu even bij een lichtpuntje in dit akkoord en dat is ecologie. Dat mag best genoemd worden. De coalitie stelt middelen beschikbaar voor biodiversiteit waarmee ze invulling geeft aan een Statenmotie. Ook stelt de provincie middelen beschikbaar voor de EHS en blijft realisatie daarvan het uitgangspunt. Daar houden we het college zeker aan. Het enige probleem is dat deze middelen niet voldoende zijn om de EHS voor 2018 aan te kopen en in te richten, zoals eerder afgesproken is. Dit betreuren we, want we weten allemaal: van uitstel komt afstel, zeker als het provinciebestuur binnen de EHS nog eens ruimte geeft aan "passende bedrijfsontwikkeling" voor de landbouw. Wat verstaat de nieuwe coalitie daar eigenlijk onder?

In de portefeuilleverdeling lezen we dat aankomend gedeputeerde Iding ook klimaat in zijn

portefeuille heeft. Over dit onderwerp is echter helemaal niet te vinden in het bestuursakkoord, terwijl er juist een flinke ambitie zou moeten liggen. Het IPO en het Rijk zijn namelijk overeengekomen dat Brabant haar CO₂-uitstoot in 2020 met 30% heeft gereduceerd ten opzichte van 1990. GroenLinks is daarom van mening dat de provincie Noord-Brabant in navolging van andere provincies een klimaatbeleidsplan moet opstellen.

Een van de eerste onderwerpen waar we ons als nieuwe Provinciale Staten mee gaan bezighouden, is de nieuwe economische visie die het afgelopen jaar is voorbereid. Het is voor de toekomst van onze provincie van groot belang dat hierin de Telosdriehoek centraal staat: de effecten voor ecologie, economie en sociaal moeten in balans zijn. Eerlijk gezegd hebben we daarin niet zo erg veel vertrouwen. Zo komen de woorden "duurzame energie", toch een belangrijk onderdeel van de veelgeroemde Agenda van Brabant, in dit bestuursakkoord niet voor. Dat is een grote zo niet dé grootste kans die deze coalitie laat liggen. Juist energiebesparing moet bovenaan de provinciale agenda komen. Bovendien kan de provincie particuliere huiseigenaren motiveren om te investeren in energiebesparende maatregelen. In samenwerking met bedrijven, organisaties en particulieren zou de provincie een revolverend fonds uit Essentgelden moeten realiseren, juist voor die kleinschalige duurzame energiecentrales. In het Friese bestuursakkoord wordt hier volop op ingezet. Andere provincies laten dus zien dat het wel kan: én je verdient geld én je wordt minder afhankelijk van dubieuze landen. Wij kunnen daar alleen maar vóór zijn.

Over cultuur en samenleving zal ik met het oog op de tijd kort zijn. Het Olympisch Plan Brabant heet voortaan "Sportplan Brabant 2016". GroenLinks vindt het nog steeds geen taak van de provincie om te investeren in bijvoorbeeld nieuwe hockeystadions.

Voorzitter. Ik rond af. De toekomst mag ons niet overkomen. De toekomst maken we zelf en de toekomst maken wij samen. De komende jaren moeten we inzetten op slimme nieuwe manieren van vervoer, van ruimtegebruik, van landbouw en van energie. Het provinciaal bestuur dient daarbij

de voorwaarden te scheppen en maximaal gebruik te maken van de kracht van Brabanders, van Brabantse bedrijven en Brabantse organisaties. Duurzaamheid krijgt nu al overal erkenning, zowel in de publieke sector als de marktsector. Precies dié ontwikkeling wil GroenLinks versterken en die missen we volledig in dit bestuursakkoord.

Hoewel we bijzonder teleurgesteld zijn in de keuzes die in dit visieloze bestuursakkoord worden gemaakt, hebben we wel vertrouwen in de voorgedragen gedeputeerden. Dit zijn allemaal bedreven en kundige mensen die hun sporen in bestuurlijk Brabant ruimschoots verdiend hebben. GroenLinks zal dan ook voor de benoeming van de nieuwe leden van Gedeputeerde Staten stemmen en tegen het bestuursakkoord. Want dit akkoord doet Brabant tekort. Geen tien voor Brabant, maar een dikke onvoldoende.

De *voorzitter*: Door de leden mw. Brunklaus, Krol, mw. Overboom en Van der Wel wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011,

constaterende dat:

- Noord-Brabant ongeveer 5 mln. m² kantoorruimte kent;
- daarvan momenteel ruim 500.000 m² leeg staat. Het beeld voor Brabant als geheel komt neer op een leegstandspercentage van tussen de 10 en 15;
- in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" is opgenomen dat; "De provincie in het ruimtelijk beleid zal aansturen op aanpak van de leegstand van kantoren.";

overwegende dat:

- er succesvolle projecten zijn waarin leegstaande kantoren een nieuwe bestemming krijgen, bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- op een rij te zetten op welke manieren de provincie gemeenten kan ondersteunen bij het oplossen van de leegstand van kantoren, zoals tijdelijke huisvesting;
- voor te leggen aan de Statencommissie voor Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen hoe de provincie deze instrumenten kan inzetten,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van

beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M11.

Door de leden Bouwman, Krol, mw. Overboom, S. Smeulders en Van der Wel worden de volgende moties ingediend:

" Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011, constaterende dat:

- *in 2007 de proef met het Brabantse Nachtnet begon;*
- *er sindsdien drie nachten per week treinen rijden op de trajecten Utrecht-Den Bosch-Eindhoven, Rotterdam-Dordrecht-Breda-Tilburg-Eindhoven en Tilburg-Den Bosch;*
- *in 2010 is besloten dat de nacht van donderdag op vrijdag komt te vervallen;*
- *de verbindingen tijdens de overige twee nachten (vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag) tot en met 2012 in stand blijven;*
- *uit onderzoek blijkt dat de klanttevredenheid over het Brabantse Nachtnet groot is;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" geen passage is opgenomen over het Brabantse Nachtnet;*

overwegende dat:

- *het van belang is dat Brabanders ook in de toekomst later op de avond met de trein kunnen reizen tussen de verschillende Brabantse steden;*

spreken de wens uit dat:

- *Noord-Brabant ook op termijn (na 2012) blijft aangesloten op het Nachtnet van de Nederlandse Spoorwegen,*

en gaan over tot de orde van de dag."

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011;

constaterende dat:

- *een spoorlijn tussen Utrecht en Breda de ontbrekende schakel is in het Nederlandse spoorboekje;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" is opgenomen dat: "Het provinciebestuur bij het Rijk extra aandacht zal vragen voor de spoorwegverbinding Breda-Utrecht. Ruimtelijk blijven wij rekening houden met de aanleg van deze spoorlijn.";*

overwegende dat:

- *in de Brabantse politiek breed draagvlak is voor de realisatie van de spoorlijn;*
- *alleen een ruimtelijke reservering waarschijnlijk niet genoeg is voor realisatie van de spoorlijn;*

- *door de rijksoverheid wordt verwacht dat ook de provincie Noord-Brabant een financiële bijdrage levert voor het aanleggen van de spoorlijn;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten PS te informeren:

- *over de kosten voor de aanleg van de spoorlijn;*
 - *in de komende begrotingsbehandeling met voorstellen te komen over de hoogte en de financiering van een financiële bijdrage aan het aanleggen van de spoorlijn tussen Utrecht en Breda,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen nr. M12 en M13.

Het woord is aan de heer Krol van de fractie van 50PLUS. Voor de heer Smeulders, de heer Krol en de heer Van der Wel geldt dat het hun maiden speeches zijn. Nogmaals, in dit huis geen gebruikelijke felicitaties tijdens het debat, maar ik wijs wel op uw plicht dadelijk tijdens de lunchpauze.

De heer Krol (50PLUS): Voorzitter! Als kleine partij dien je bescheiden te zijn als je hier staat. Dan ben ik ook. Ik houd mijn inbreng heel kort. Ik ben redelijk tevreden over het bereikte akkoord. Als ik sommigen van mijn collega's hoor, vraag ik mij af of hun opmerkingen terecht of onterecht zijn. Wordt mij iets voor ogen gedraaid wat niet de waarheid is? Ik heb gewoon gekeken naar wat er in het akkoord staat en geconstateerd dat het een aantal punten bevat waarmee wij in ieder geval heel gelukkig zijn.

Ik ben niet alleen gelukkig met het akkoord maar ook met de manier waarop het er hier de eerste weken aan toe is gegaan. De samenwerking met anderen, zowel met de partijen uit de beoogde coalitie als met onze lotgenoten uit de oppositie. Overal waar ik terecht kwam werden mijn vragen keurig beantwoord en ook voor de medewerking van het ambtelijk apparaat heb ik alleen maar lof. Ik was daar heel gelukkig mee. Dat heb je namelijk nodig als je hier helemaal nieuw binnen komt wandelen.

Ook het luisterende oor van de formateur, Hans Wiegel, het was of ik een déjà vu had en dat geldt al helemaal voor het resultaat. Laten wij eerlijk

zijn: 50PLUS had een totaal ander verkiezingsprogramma dan de meeste andere partijen. Wij kwamen met een tienpuntenlijstje. En wat zie ik: u heeft ook een tienpuntenlijstje! Wij vonden het prettig om het kort en duidelijk te houden, want dat vindt de kiezer wel zo prettig. Ik zie dat u het ook kort en bondig heeft gehouden.

Ik ben blij dat u gekozen heeft voor een sluitende begroting en dat het geld dat verdiend is aan de verkoop van Essent niet rechtstreeks aan de burger wordt teruggegeven, maar dat daarmee mooie dingen gedaan worden voor de Brabanders.

Ik ben blij dat er geïnvesteerd wordt in de leefbaarheid van de kleine kernen. Ik ben ook blij dat in ieder geval één keer het begrip senioren valt in het korte stuk. Er komt extra aandacht voor ouderen. Ik wil natuurlijk heel graag weten of er in de toekomst ook plek is voor wat meer openbaar vervoer, zowel voor jongeren als voor 50-plussers, in navolging van wat in Eindhoven al gebeurt.

Ik ben blij dat de opcenten van de motorrijtuigenbelastingen in principe niet omhooggaan behalve wanneer dat echt noodzakelijk is. Ik ben helemaal gelukkig met het feit dat er gekort gaat worden op externe adviseurs en dat nieuwe regels alleen worden ingevoerd als zij ook kunnen worden gehandhaafd.

Dan is er nog een voor ons moeilijk punt, namelijk BrabantStad Culturele Hoofdstad, want daarover hebben wij geen uitgesproken mening. Wij zijn een groot voorstander van een gebied waarin cultuur een belangrijke plek krijgt, want dat is belangrijk voor het vestigingsklimaat. Als je zoveel geld ter beschikking hebt, moet je echter wel opletten dat het ook goed besteed wordt. Ik ben blij dat wij daarover al enige voorlichting gekregen hebben de afgelopen dagen, maar het blijft voor ons de komende periode een punt van zorg.

Ik werd net terecht aan het twijfelen gebracht door Nico Heijmans toen hij sprak over al die moties die nu worden ingediend. Ik weet niet hoe dit zich verhoudt met het staatsrecht of met de gebruiken in de provincie. Als nieuwkomer moet ik al helemaal mijn mond dichthouden. Het is inderdaad een beetje vreemd dat wij hier moties gaan indienen op een moment dat er nog geen mensen die die moties kunnen aanraden of

ontraden. Ik heb daarbij een vreemd gevoel. Ik kan niet anders dan dat gevoel hier verwoorden.

Ik vind het heel prettig dat gekozen is voor een kleinere overheid met minder ambtenaren en met minder gedeputeerden. Ik las ergens in de stukken dat u ervoor kiest om korter te vergaderen en er alles aan wil doen om ons aan de spreektijden te houden. Dat wil ik dan ook graag doen.

De *voorzitter*: U geeft het goede voorbeeld. Dank u wel, mijnheer Krol.

Het woord is aan de heer Van der Wel van de fractie van de Partij voor de Dieren.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Allereerst wil ik natuurlijk op deze plek onze kiezers bedanken voor het feit dat wij hier in deze Staten vertegenwoordigd zijn. In een interview in het Brabants Dagblad heb ik al gezegd dat wij ons ook een winnaar voelen. Met één zetel kunnen wij dierenwelzijn onder de aandacht brengen van de Staten en het college van GS.

Voor ons ligt het bestuursakkoord van VVD, CDA en SP; een bestuursakkoord op hoofdlijnen maar met opvallend veel details. Een compliment aan de coalitie. Zelden kwamen er bij zo weinig woorden zoveel vragen bij mij op. Bijvoorbeeld: Waarom is er in het geheel geen aandacht voor dieren? Als Partij voor de Dieren willen wij een gedeputeerde graag aanspreekpunt laten zijn voor dierenwelzijn en diergerelateerde onderwerpen. Wij dienen daarvoor een motie in.

Waarom wordt er in het bestuursakkoord uitdrukkelijk gekozen voor meer asfalt terwijl dit een enorme aanslag op de begroting betekent en nut en noodzaak helemaal niet duidelijk zijn en men echte alternatieven links laat liggen. Burgers worden niet of nauwelijks betrokken bij de besluitvorming. Zij worden geconfronteerd met voorgekookte oplossingen. Waarom wordt niet expliciet gesproken over megastallen? Ik hoorde net dat de SP al tevreden was dat de intensieve veehouderij en duurzame landbouw waren opgenomen. De SP denkt misschien dat de vlag al uit kan, maar ik denk dat zij zich sterk vergist. Megastallen Nee heeft duidelijk aangetoond dat er voor intensieve veehouderij geen draagvlak is op

het platteland en dat de burgers gehoord willen worden. Daar ligt de grootste uitdaging voor Provinciale Staten. Hoe kunnen wij in Brabant de burgers beter betrekken bij beslissingen die verregaande gevolgen hebben voor onze leefomgeving?

Op een dag als vandaag – earth day – verlangen de mensen naar positieve impulsen op het gebied van dierenwelzijn, natuur en milieu. Het is duidelijk dat er keuzes moeten worden gemaakt. Gek genoeg zijn die keuzes zelfs in deze crisistijd niet moeilijk. Voor de Partij voor de Dieren zijn die keuzes kristalhelder. Het enige vereiste is een toekomstvisie met durf, zo u wilt: off the road denken, van de geijkte paden afgaan, natuurlijk in spreekwoordelijke zin.

Gezien de huidige situatie waarin Brabant verkeert, waarin Brabant slecht scoort op het gebied van biodiversiteit en luchtkwaliteit, waarin wij echt te maken hebben met een ecologische crisis door een verregaande aantasting van onze leefomgeving, is het tijd een andere richting te kiezen. De belangrijkste vraag is, of wij in Brabant kiezen voor wat echt toekomst heeft, of blijven wij een beetje aanmodderen. Gaan wij door met pleisters plakken of gaat de patiënt nu echt onder het mes? Met het huidige akkoord vrees ik dat het aanmodderen en pleisters plakken wordt.

Gezien de crisistijd moet de provincie geld besparen. Dat begint heel simpel met "nee" verkopen. Nee tegen het herschikken van het landelijk gebied, nee tegen bredere provinciale wegen zoals de noordoost tangent, de N279 en de N69. Nee tegen komomleidingen, nee tegen logistieke parken, nee tegen nieuwe bedrijventerreinen, nee tegen de groei van vliegvelden, nee tegen BrabantStad Culturele Hoofdstad en nee tegen investeringen in mestvergistings en WKK (Warmte-Kracht Koppeling) op aardgas. Nee tegen een verdere afbreuk van onze natuur door integrale aanpakken. Het zijn exact tien punten en zij geven een enorme besparing, zowel financieel als op het terrein van milieukosten. Misschien moeten wij zelfs wel nee zeggen tegen duurzame landbouw. Het coalitieakkoord bevat weinig woorden, nog net geen 1800, maar de alarmbellen zijn wel gaan

rinkelen bij de Partij voor de Dieren als duurzame landbouw betekent maatwerk voor het oplossen van knelpunten in de intensieve veehouderij, een verdere ongewenste uitbreiding in het buitengebied en anticiperend op het beleid subsidies voor luchtwassers en mestvergisters via het Masterplan Energie. Ik lees in het coalitieakkoord geen oplossingen voor de problemen van de intensieve veehouderij, zoals zoönose, fijnstof, het gebruik van antibiotica, verzuring, verdroging en overbemesting; allemaal grootschalige milieuproblemen voor Brabant. Onze fractie is bang dat duurzame landbouw alleen een andersoortige landbouw wordt: meer van hetzelfde zonder enig mededogen voor dieren, zonder aandacht voor natuur en milieu. Daarom wil de Partij voor de Dieren aan het toekomstige college van Gedeputeerde Staten vragen de aanpak van duurzame landbouw verder uit te werken en te kiezen voor biologische en grondgebonden landbouw. Wij dienen daarvoor later een motie in, want helaas kon ik haar niet uitgeprint krijgen.

Wanneer wij spreken over echt biologische landbouw kiezen wij voor dierenwelzijn. Wij weten dat biologische bodems meer leven en meer organisch materiaal bevatten, waardoor de gronden meer water kunnen bergen en meer opbrengst genereren. Grondgebonden landbouw leidt tot minder vervoersbewegingen en is een oplossing voor het Brabantse mestprobleem. Bij biologische en grondgebonden landbouw wordt aanzienlijk minder energie verbruikt en worden aanzienlijk minder broeikasgassen uitgestoten. Het moge duidelijk zijn dat met biologische en grondgebonden landbouw milieukosten worden bespaard.

De Partij voor de Dieren heeft net al een lijstje genoemd met "nee": asfalt, economische onnodigheden en culturele uitspattingen. Zij verwacht dat veel geld bespaard kan worden door omschakeling naar biologische en grondgebonden landbouw. Er zijn ook dingen waartegen wij "ja" moeten zeggen. Het is absoluut noodzakelijk om te komen tot een andersoortig landbouwbeleid, maar er moet ook een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen kernnatuur en beleavingsnatuur. Bij

kernnatuur staan behoud en versterking van biodiversiteit en ecologische waarden voorop. Belevingsnatuur is voor ontspanning, recreatie en toerisme, voor verweving met stedelijk gebied en geschikt voor agrarisch beheer.

Verder is het absoluut noodzakelijk dat de EHS gerealiseerd wordt. Het is in het belang van Brabant dat als het Rijk de EHS links laat liggen, Brabant zelf de verantwoordelijkheid daarvoor neemt en de EHS tot aan 2018 geheel realiseert. Daarvoor kan het geld besteed worden dat wij zojuist bespaard hebben.

Waarom moeten wij verder ons geld uitgeven? De PvdD zegt ja voor een diervriendelijke provincie; ja voor de EHS, ja voor biologische grondgebonden boeren, ja voor glasvezel als digitale snelweg, ja voor meer en beter openbaar vervoer, ja voor elektrisch vervoer, ja voor energiebesparing, ja voor duurzame energie uit zon en wind, ja voor de steun aan ouderen, ja voor de ondersteuning van cultuur en van het culturele erfgoed. Voor deze tien ja-punten wil de Partij voor de Dieren zich de komende jaren inzetten.

De voorzitter: Mag ik u verzoeken de motie snel te printen en aan mij te overhandigen, zodat ik ervoor kan zorgen dat die tijdens lunchpauze vermenigvuldigd wordt?

Ik schors de vergadering een halfuur voor de lunchpauze. Voor de tweede termijn geef ik elke partij drie minuten.

De vergadering wordt van 12.30 uur tot 13.00 uur geschorst.

De voorzitter: Door het lid Van der Wel worden de volgende moties voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011,

constaterende dat:

- *dierenwelzijn niet opgenomen is in het coalitieakkoord;*
- overwegende dat:*
 - *de provincie zich bezighoudt met verschillende onderwerpen die ook veel dieren raken;*
 - *het belangrijk is om één aanspreekpunt te hebben voor diergerelateerde onderwerpen;*

- *de provincie Utrecht vooroploopt door als eerste provincie een gedeputeerde dierenwelzijn aan te stellen;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *de portefeuille dierenwelzijn onder te brengen bij een gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant, en gaan over tot de orde van de dag."*

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011,

constaterende dat:

- *de term duurzaamheid aan inflatie onderhevig is;*
- *de termen biologisch en grondgebonden een duidelijker richtlijn geven aan duurzame landbouw;*
- *biologische bodems meer leven en organisch materiaal bevatten waardoor ze tot 41% meer opbrengst opleveren;*
- *grondgebonden landbouw leidt tot minder vervoersbewegingen en een oplossing biedt voor Brabants mestprobleem;*
- *biologisch en grondgebonden landbouw tot 50% minder energie verbruikt en tot 1/3 minder uitstoot van broeikasgassen leidt;*
- *met biologisch en grondgebonden landbouw aan milieukosten wordt bespaard;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *een duidelijke definitie te geven van duurzame landbouw;*
- *aan te geven op welke wijze biologische en grondgebonden landbouw onderdeel uitmaakt van het streven naar duurzame landbouw;*
- *te berekenen welke besparing aan milieukosten kan worden bereikt door in Brabant over te schakelen van intensieve veehouderij naar biologisch en grondgebonden veehouderij,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp uit van beraadslaging. Zij krijgen nr. M14 en M15.

Wij zijn thans gekomen aan de tweede termijn over het bestuursakkoord en het nieuwe college.

Ik geef het woord aan mevrouw Geeraedts van de VVD. Iedere spreker heeft maximaal drie minuten.

Mevrouw Geeraedts (VVD): Voorzitter! Wij hebben vanochtend gehoord wat eenieder vindt van het bestuursakkoord. Het is jammer dat sommige mensen het akkoord niet goed hebben gelezen en zich met name niet hebben gerealiseerd dat de

Agenda van Brabant daarin uitgangspunt is geweest. Ik adviseer degenen die zich er zo tegen verzetten en die gemeld hebben dat allerlei onderdelen niet genoemd worden, toch nog eens goed de Agenda van Brabant te lezen omdat alle in het bestuursakkoord gemiste onderdelen daarin terug te vinden zijn. Dat is een.

Verder zal ik mij beperken tot de moties, want in drie minuten kan ik niet verder reageren. Dus u dwingt mij daartoe, voorzitter.

Allereerst de moties M3 en M4. Ik spreek mede namens de coalitiepartijen. Ik moet nog even aan mijn rol wennen, maar zij hebben die moties ook mee getekend. Wij hopen dat ook de andere partijen motie M3 zullen steunen en dat geldt ook voor motie M4.

Vervolgens is een groot aantal moties ingediend. Behalve voor de motie over de vice-voorzitter van de Staten zouden wij de indieners willen adviseren om óf die moties aan te houden óf in te trekken. Het heeft namelijk weinig zin om dit soort moties nu te behandelen als het bestuursakkoord nog niet is uitgewerkt. Zodra het is uitgewerkt, de plannen hier liggen en wij met elkaar in debat gaan, hebben de indieners namelijk alle kans om deze moties alsnog in te dienen dan wel aan te passen of misschien helemaal niet meer in te dienen. Als de indieners de moties niet aanhouden of intrekken zullen de coalitiepartijen in ieder geval tegen al deze moties stemmen.

Wat de motie over de verkiezing van de vice-voorzitter van de Staten betreft, heb ik van mevrouw Lestrade begrepen dat het een motie is voor over vier jaar.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): De bedoeling is dat wij in deze Statenperiode het reglement aanpassen zodat over vier jaar op een andere wijzen een vice-voorzitter kan worden gekozen. Dat is de bedoeling.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik kan u zeggen dat wij als coalitiepartijen daartegen zijn omdat wij niet vinden dat wij nu moeten bepalen hoe het over vier jaar moet gebeuren. Wij dachten dat mevrouw Lestrade dit als liberaal ook niet zou willen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Mag ik daarop een vraag stellen?

De *voorzitter*: U kunt reageren in uw termijn. Het woord is aan mevrouw Geeraedts.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Als mevrouw Lestrade deze motie handhaaft, zullen wij als coalitiepartijen tegen die motie stemmen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Betekent dit dat als wij de motie aanpassen en het voor deze termijn vragen, dat de coalitie de motie wel zou goedkeuren?

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dan zouden wij de motie ook niet goedkeuren. Wij weten precies wat de taak van een vice-voorzitter van de Staten is. Wij voelen er weinig voor om alle collega's te laten solliciteren en voor een commissie te laten verschijnen om te kunnen bepalen wie de vice-voorzitter moet zijn. Wij willen gewoon het systeem handhaven dat de fractievoorzitter van de grootste partij de eerste vice-voorzitter van de Staten wordt.

De *voorzitter*: Het punt is helder. Het woord is aan mevrouw Kerkhof, fractievoorzitter van het CDA.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Heel kort, het lopen kost meer tijd dan mijn bijdrage. Ik stel het erg op prijs dat een aantal partijen heel positief heeft gesproken over elementen van het bestuursakkoord. In eerste termijn hebben wij iedereen uitdrukkelijk uitgenodigd om met elkaar samen te werken op onderdelen. Dat wil ik hier graag herhalen.

Wat de moties betreft, sluit ik mij aan bij de opmerkingen die al door de VVD namens de coalitie zijn gemaakt.

De *voorzitter*: Het woord is aan de heer Dol.

De heer *Dol* (PVV): Ook ik zal het kort houden, voorzitter. Wij zijn blij dat heel veel mensen inderdaad heel positief waren, de coalitie uiteraard positiever dan de oppositie. Ik denk dat wij dat de

komende periode zo moeten houden en dat de oppositiepartijen een en ander op woorden en daden moeten beoordelen. Ik hoop in ieder geval wel dat er vaart in gezet wordt.

Het gaat over de moties M3, M4 en M10. De PVV stemt tegen motie M3, voor motie M4 en tegen motie M10.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dol.
Het woord is vervolgens aan de heer Heijmans.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil een aantal partijen hartelijk danken voor hun deels positieve reactie op het bestuursakkoord en voor de woorden die zij gesproken hebben dat zij – en ik kijk dan met name naar de PvdA – dat zij ons kritisch zullen volgen. Dat hoop ik van harte. Ik heb de afgelopen periode ook hen kritisch gevolgd, opbouwend kritisch. Ik verwacht dat van de PvdA en ook van andere fracties.

Ik wil GroenLinks bedanken voor de felicitaties en tegen de andere partijen zou ik kunnen zeggen: och, ik begrijp wel dat het soms zuur is, beste mensen!

Ik zou wel een oproep willen doen aan de fractie van GroenLinks en aan de andere fracties die moties hebben ingediend. Er zitten naar mijn idee een aantal sympathieke en goede moties bij. Ik zou mij best kunnen voorstellen dat die over enige tijd aangenomen zouden kunnen worden. Het indienen van die moties op dit moment betekent echter dat je procedureel vanwege het feit dat het college niet kan reageren de moties de grond in boort. Ik vind dat jammer. Ik doe daarom een dringend beroep om die moties in te trekken en op het juiste moment in te dienen. Dat moment hoeft niet ver weg te zijn. Ik wil het hierbij laten.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Wijnands van de fractie van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Het is aan mij om namens een aantal partijen het verlossende woord te spreken. Deze vergadering is ook bedoeld om het bestuursakkoord in een definitieve vorm aan te bieden aan Gedeputeerde Staten. Dat is het staatsrechtelijke dat wij hier doen. Wij maken het

definitief en besluiten daarover. Op grote lijnen vinden wij het een prima bestuursakkoord. Er zijn echter accenten waarop de PvdA en ook andere partijen nadruk willen leggen. Dat hebben wij gedaan in de vorm van moties. Dat is de gedachtegang geweest achter de moties.

Gezien de reacties is er weinig ruimte om nu op de inhoud van deze moties in te gaan. Wij zullen de moties aanhouden en bij de begrotingsbehandeling of op een eerder moment dat daarvoor ruimte is, daarmee terugkomen. Wij hopen dan een goede inhoudelijke discussie daarover te kunnen voeren. Ik hoop dat de coalitiepartijen het signaal willen oppakken dat de oppositie de moties ziet als een bijdrage aan het bestuursakkoord en niet als een oppositionele actie tegen het bestuursakkoord. Ik hoop ook dat men de ruimte neemt om onze bijdragen nog eens rustig na te lezen. In onze fractie bestaat het gevoel dat men doet alsof het een negatieve bijdrage was. Ik bedank zowel mevrouw Kerkhof als de heer Heijmans voor het feit dat zij aangegeven hebben dat er zeer constructieve elementen in zaten. De PvdA zal ook voor dit akkoord stemmen. Wij hopen ook daarmee te kunnen aangeven dat wij een en ander vanuit een constructieve houding benaderen.

Wij hebben nog niets gezegd over het voorstel voor de gedeputeerden. Daarmee gaan wij absoluut akkoord en wij wensen hun heel veel sterkte toe.

De voorzitter: Begrijp ik het goed dat u namens de oppositiepartijen spreekt en zegt dat motie M5 tot en met motie M15 worden aangehouden?

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ja, voorzitter.

Aangezien de moties M5 t/m M15 worden aangehouden, maken zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De voorzitter: Dan is nu het woord aan mevrouw Lestrade van de fractie van D66.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik heb namens de fractie van D66 duidelijk aangegeven dat wij het akkoord als technisch product onder de maat vinden maar dat wij een

voorzitter zijn van de Agenda van Brabant. Wij zijn vóór hetgeen het college waarschijnlijk inhoudelijk wil gaan doen en zullen daarbij zo mogelijk constructief oppositie voeren, maar wij zijn tegen de wijze waarop het akkoord is aangeboden. Wij zijn dus tegen het akkoord.

Ik neem aan dat de opmerkingen van de heer Heijmans over de zure druiven op ons sloegen, maar ik wil hier duidelijk zeggen dat wij van tevoren al wisten dat het voor ons niet makkelijk zou zijn om deel te nemen aan het college. Het is niet zo dat wij onszelf achter de collegetafel zagen zitten; bepaaldelijk niet. Ik denk dat die zure druiven waarover de heer Heijmans sprak in ieder geval niet op onze fruitschaal liggen. Ik heb mij zo ook niet opgesteld. Ik heb aangegeven dat wij net als in de vorige periode constructief oppositie willen voeren mits wij daartoe in de gelegenheid worden gesteld. Ik heb ook gezegd dat wij deze moties hebben ingediend omdat die beleidsaccenten bevatten waarvan wij denken dat het wel aardig is als het college daar nog eens aan denkt. Wij willen die moties ook aanhouden. Ik had gedacht dat u het een aardig idee vond dat wij u zo inhoudelijk ondersteunden, want de inhoudelijkheid kwam niet van het akkoord.

Wij handhaven motie M10 over het kiezen van de vice-voorzitter. Ik vind dat het democratisch gehalte van een verkiezingsprocedure een beetje onderuit gehaald wordt door de vice-voorzitter te willen aanwijzen in een besloten bijeenkomst van het presidium. Het kiezen van de vice-voorzitter moet een democratisch proces zijn. Ik verwijs in dit verband naar de manier waarop dat gaat in de Tweede Kamer en in veel andere provincies. Ik wil die motie graag in stemming brengen.

De voorzitter: Dus motie M10 blijft in weerwil van wat eerder gezegd is, onderdeel uitmaken van de beraadslaging.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Volgens mij zijn de vergaderingen van het presidium openbaar.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Die vergadering van het presidium was niet openbaar.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Maar in die vergadering is geen vice-voorzitter gekozen. De laatste presidiumvergadering was inderdaad besloten omdat het ging over een aantal commissies en dergelijke, maar wij hebben daarin geen vice-voorzitter gekozen. De vice-voorzitter wordt aangewezen in een openbaar presidium.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tijdens de presidiumvergadering waarover mevrouw Geeraedts spreekt, is de vice-voorzitter bepaald.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Er zijn alleen maar kandidaten gemeld.

De voorzitter: In die vergadering zijn twee kandidaten gemeld. Wij hebben besloten erop terug te komen in de volgende vergadering van het presidium. Er is nog geen besluit genomen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Het was duidelijk dat anderen geen kans maakten. Ik vind dat een onjuiste procedure.

De voorzitter: U moet van mij aannemen dat in dat presidium geen besluit genomen is. Er zijn kandidaten geïnventariseerd. That's all! Wij komen daarop terug in het volgend presidium.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Dat klopt, dat heb ik ook gezegd, maar ik heb aangegeven dat er vrijwel geen mogelijkheid is voor anderen om zich enigszins kanshebbend te kandideren. Ik ben het niet eens met de manier waarop dat gedaan wordt. Ik heb evenveel recht als u, voorzitter, om het zo te vinden. Ik vind dat wij dat op een democratische manier zouden moeten doen en dat is niet het geval. Ik vind het niet goed om het op deze manier te doen. Ik heb in de vorige periode al gezegd dat ik vind dat het op een andere manier moet worden gestructureerd. Ik vind dat wij het verkeerd doen. Ik vind het jammer dat de coalitie daar anders over denkt.

De voorzitter: De motie M10 blijft deel uitmaken van de beraadslagingen en komt straks in stemming.

Het woord is aan de heer Smeulders van de fractie van GroenLinks.

De heer *P. Smeulders (GroenLinks)*: Voorzitter! Ik kan heel kort zijn. Op grond van wat tot nu toe is gezegd, lijkt het ons verstandig om onze moties aan te houden en op een later moment opnieuw in te dienen.

De *voorzitter*: Dan is nu het woord aan de heer Krol van de fractie 50Plus.

De heer *Krol (50PLUS)*: Voorzitter! Ik ben oprecht blij met de oplossing die nu gekozen wordt voor de moties. Ik zit nog wel met een probleem bij motie M10. Ik vind het wel sympathiek dat wij proberen om dit democratischer te gaan doen dan nu het geval is. Het is niet onverstandig om daar serieus naar te kijken. De coalitiepartijen hebben nu gehoord dat alle andere partijen bereid zijn om de andere moties aan te houden en er later op terug te komen, misschien willen zij dan nog eens goed kijken naar de inhoud van motie M10 want die lijkt mij wel de moeite waard.

De heer *Heijmans (SP)*: De heer Krol zegt dat het democratischer gedaan moet worden dan nu het geval is. Hij is het toch met mij eens dat er nu ook gekozen kan worden door de Staten? De afspraak is niet dat de fractievoorzitter van de grootste partij automatisch de vice-voorzitter wordt.

De heer *Krol (50Plus)*: Nee, maar ik begrijp dat een aantal partijen zich overvallen voelt door de manier waarop het gegaan is. Ik heb geen recht van spreken, want ik ben zo nieuw dat voor mij alles een overval is. Ik begrijp heel goed wat mevrouw Lestrade bedoelt. D66 zou het graag op een andere manier willen zien en daarin kan ik mij heel goed vinden.

De heer *Heijmans (SP)*: Voorzitter! Ik weet nog niet op welke manier wij het gaan doen. Volgens mij wordt er nog geïnventariseerd hoeveel kandidaten er zijn en moet de hele procedure nog verder worden uitgewerkt. Ik vind dat er erg snel conclusies worden getrokken.

De heer *Krol (50PLUS)*: Niemand trekt conclusies, er ligt alleen een voorstel om te kijken of het niet op de meest democratische manier kan gebeuren. Als wij het daarover met elkaar eens zijn, is er geen motie nodig.

De *voorzitter*: Het woord is aan de heer Van der Wel van de fractie van de Partij voor de Dieren.

De heer *Van der Wel (PvdD)*: Voorzitter! Is het mij toegestaan de andere kandidaat te noemen? Dat ben ik. De Partij van de Dieren vindt het belangrijk dat iedereen betrokken wordt bij de besluitvorming. Er werd gezegd dat de grootste partij de vice-voorzitter moest leveren en er was geen tegenkandidaat. Bij die gelegenheid heb ik mij opgeworpen als tegenkandidaat omdat het belangrijk is dat men kan kiezen. Ik zou tegen de fractievoorzitters willen zeggen: u weet waar u moet zijn!

Wij hebben de stukken wel goed gelezen. Ik heb van de coalitiepartners begrepen dat de oppositiepartijen de stukken misschien niet goed gelezen hebben. Ik kan u verzekeren dat mijn partij met vijf personen de stukken goed doorgenomen heeft: zowel het coalitieakkoord als de onderliggende stukken. Wij zijn ook niet zuur, zoals Nico Heijmans zei; maar wij zijn tegen de inhoud van het akkoord. Ik heb de tien punten al in mijn eerste termijn genoemd. Daarom zullen wij niet voor dit akkoord stemmen.

Wij hebben wel veel vertrouwen in de gedeputeerden die worden voorgesteld.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat alle op dit onderwerp betrekking hebbende moties zijn ingetrokken, behalve de moties M3, M4 en M10.

Wij gaan nu over tot stemming over deze moties.

In stemming komt motie M3.

Mevrouw *Geeraedts (VVD)*: Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos (CDA)*: Voor.

De heer *Dol (PVV)*: Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PvdA en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt motie M4.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

De heer *Dol* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie M10.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Voorzitter. De inhoud van de motie deugt niet. De procedure die daarin wordt beschreven, is niet juist.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

De heer *Dol* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Voorzitter. Wij zijn van mening dat de nieuwe partijen die in de nieuwe periode gekozen zijn, zelf de vrijheid moeten hebben de procedure te bepalen hoe zij hun vice-voorzitter willen benoemen, willen kiezen, etc. Ik vind niet dat wij daarin moeten treden en daarom stemmen wij tegen deze motie.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS). Voorzitter. Ik ben niet voor en niet tegen en wil mij daarom van stemming onthouden.

De *voorzitter*: U heeft niet het recht om u van stemming te onthouden. U moet voor of tegen zijn.

De heer *Krol* (50PLUS): Dan stem ik met lood in mijn schoenen tegen, voorzitter.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP en 50PLUS tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

Benoeming en beëdiging leden van Gedeputeerde Staten

De *voorzitter*: Ik vraag de fracties nu de kandidaten voor te dragen. Ik begin met de fractie van de VVD.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! De VVD

draagt twee gedeputeerden voor: de heer Yves de Boer en de heer Bert Pauli.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Geeraedts. Ik vraag vervolgens aan de fractie van het CDA de voordracht namens die fractie voor te lezen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie draagt voor: de heer Ruud van Heugten en mevrouw Brigitte van Haaften.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Kerkhof. De fractie van de PVV, draagt u kandidaten voor?

De heer *Dol* (PVV): Nee, voorzitter.

De *voorzitter*: De fractie van de SP, draagt u kandidaten voor?

De heer *Heijmans* (SP): Zeker, voorzitter. De fractie van de Socialistische Partij draagt de heer Jules Iding voor.

De *voorzitter*: De fractie van de Partij van de Arbeid?

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Nee, voorzitter, dank u.

De *voorzitter*: De fractie van D66?

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Geen kandidaten voorzitter.

De *voorzitter*: De fractie van GroenLinks?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Nee, voorzitter.

De *voorzitter*: De fractie 50PLUS?

De heer *Krol* (50PLUS): Nee, voorzitter.

De *voorzitter*: De fractie van de PvdD?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Geen kandidaat, voorzitter.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat door drie fracties kandidaten zijn genoemd voor een plaats in het college van Gedeputeerde Staten.

Wenst iemand stemming over deze voordracht?

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Mijn fractie wenst hierover een stemming.

De *voorzitter*: Dan zal er schriftelijk gestemd worden. Ik stel voor vier leden van de grootste fracties tot stemopnemers te benoemen: de heer Van Lopik, mevrouw Kerkhof-Mos, mevrouw Frijters-Klijnen en mevrouw Arts, respectievelijk van VVD, CDA, PVV en SP.

Wilt u uw benoeming aanvaarden? Ik constateer dat dit het geval is. Er worden nu stembriefjes uitgedeeld. Op ieder briefje kunnen vijf namen ingevuld worden. De namen van de voorgedragen personen zijn bij u bekend, maar ik wijs erop dat u uiteraard het recht heeft om ook andere namen op te schrijven. Daar bent u vrij in.

Voor de verwerking van de stemmen is het prettig als u de volgorde van de voordracht wilt volgen. Voor de goede orde herhaal ik en verwijs u ook naar de voordracht in de stukken over het bestuursakkoord.

1. de heer De Boer.
2. de heer Van Heugten.
3. de heer Iding.
4. de heer Pauli.
5. mevrouw Van Haaften-Harkema.

Dames en heren. U kunt gaan stemmen. Ik verzoek de commissie haar werk te doen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik verzoek u zo dadelijk een stemverklaring te mogen afleggen.

De *voorzitter*: Ik zal kijken of u daartoe de gelegenheid kunt krijgen.

Stemming over de kandidaten

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik geef de griffier het woord om de uitslag van de stemming voor te lezen.

De *griffier*: Voorzitter! In totaal zijn 53 stemmen uitgebracht.

De heer De Boer heeft 50 stemmen gekregen.

De heer Van Heugten heeft 53 stemmen gekregen.

De heer Iding heeft 46 stemmen gekregen;

De heer Pauli heeft 53 stemmen gekregen en

Mevrouw Van Haaften ook 53 stemmen.

(Applaus).

De *voorzitter*: Mijnheer De Boer, aanvaardt u de benoeming?

De heer *De Boer* (VVD): Ja, voorzitter.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Heugten, aanvaardt u de benoeming?

De heer *Van Heugten* (CDA): Ja, voorzitter.

De *voorzitter*: Mijnheer Iding, in de zaal aanwezig, aanvaardt u de benoeming?

De heer *Iding* (SP): Ja, voorzitter.

De *voorzitter*: Mijnheer Pauli, in de zaal aanwezig, aanvaardt u de benoeming?

De heer *Pauli* (VVD): Ja, voorzitter.

De *voorzitter*: Mevrouw Van Haaften, aanvaardt u de benoeming?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (CDA): Ja graag, voorzitter.

De *voorzitter*: Ik wil u allen vragen naar voren te komen voor de beëdiging en verzoek iedereen te gaan staan.

De *griffier*: Ik zweer/verklaar dat ik om tot Gedeputeerde benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer/verklaar en beloof dat ik om iets in dit

ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en ik mijn plichten als gedeputeerde naar eer en geweten zal vervullen.

In handen van de voorzitter leggen de volgende gedeputeerden de in de Provinciewet voorgeschreven eed af:

De heer Pauli, mevrouw Van Haaften en de heer Van Heugten.

In handen van de voorzitter leggen de volgende gedeputeerde de in de Provinciewet voorgeschreven verklaring en belofte af:

De heren Iding en De Boer.

Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuwe leden van Provinciale Staten

De *voorzitter*: Dames en heren. Een nieuw college van GS heeft achter de tafel plaatsgenomen. Drie van hen waren lid van uw Staten. Het is in dit huis goed gebruik om vertrekkende Statenleden de roemer te overhandigen, hoe kort hun periode in de Staten ook was. Ik zal dat straks in de pauze graag doen. Het is misschien een beetje overdreven om u nu uitgebreid te gaan toespreken. Door hun vertrek zijn er drie nieuwe vacatures in uw Staten ontstaan. U ziet de lege stoelen voor u. Dat betekent dat wij nu zijn aangekomen bij het volgende agendapunt: het onderzoek van de geloofsbrieven, eventuele toelating en beëdiging van nieuwe leden van onze Staten. Daarvoor is een commissie van onderzoek ingesteld bestaande uit de leden mw. Slegers, Hageman en P. Smeulders. Ik wil mevrouw Slegers vragen verslag te doen van het onderzoek.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! De door u genoemde commissie heeft de drie geloofsbrieven onderzocht. Deze drie leden hebben hun

benoeming tijdig aanvaard. Zij voldoen bovendien aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van Provinciale Staten. Zij vervullen volgens hun eigen opgave geen met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare openbare betrekking. De commissie geeft de Staten daarom in overweging deze drie leden toe te laten.

De *voorzitter*: Ik dank de commissie voor het werk dat zij heeft verricht. Ik vraag de Staten of zij kunnen instemmen met toelating van deze drie leden. Als daartegen geen bedenkingen of bezwaren zijn, stel ik voor dat te doen. Wij kunnen nu direct tot beëdiging overgaan.

Ik verzoek de griffier de heren Wijers, Brenninkmeijer en Kuijken naar voren te leiden en verzoek u allen te gaan staan.

De *griffier*: Ik zweer/verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer/verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer/beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en ik mijn plichten als lid van het Provinciaal Bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

In handen van de voorzitter leggen de heer Kuijken en de heer Brenninkmeijer de in artikel 14 van de Provinciewet voorgeschreven eed af.

In handen van de voorzitter legt de heer Wijers de in artikel 14 van de Provinciewet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De *voorzitter*: Mag ik u van harte feliciteren met uw benoeming? Ook voor u zijn er bloemen.

Uiteraard is er tijdens de schorsing ruim gelegenheid om zowel de juist beëdigde collegae van harte welkom te heten in onze Staten als de nieuw aangetreden gedeputeerden persoonlijk te feliciteren.

(Applaus).

Nummer 20/11

Onteigeningsverzoek ten behoeve van grondverwerving omlegging Baarle

De *voorzitter*: Mij is gebleken dat bij dit voorstel geen spreektijd is aangevraagd. Wij kunnen dat derhalve vaststellen.

Statenvoorstel 20/11 wordt zonder beraadslaging en zonder stemming vastgesteld.

Nummer 25/11

Commissiestelsel Bestuursperiode 2011-2015

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Wij hebben hierover al uitvoerig gesproken. De voorliggende commissie-indeling is gewijzigd ten opzichte van de vorige periode, omdat wij in de vorige periode zes gedeputeerden hadden en dus ook zes commissies. Nu hebben wij vijf gedeputeerden en iedere gedeputeerde is aan een commissie gekoppeld.

In het kader van het streven naar efficiënt vergaderen, minder nota's en minder commissies is een aantal commissies opgeheven. De Rekeningcommissie wordt ondergebracht bij Mobiliteit en Financiën. Wij stellen voor de commissie Beleidsevaluatie op te heffen alsmede de Agendacommissie. Wij vonden de Agendacommissie in de praktijk wat overbodig. Wij merkten dat de agenda's ook vaak in het presidium werden besproken en dat er dus sprake was van een herhaling van zetten.

In het kader van efficiënt vergaderen stellen wij voor de commissies in principe niet langer dan twee uur te laten vergaderen. Er rust dus een zware taak bij de voorzitters. Die moeten dat goed in de hand houden. Wij meenden dat dit moet kunnen. Een kleine uitloop is nog wel mogelijk, maar in principe moeten de zaken in twee uur afgehandeld kunnen worden. Alleen de vrijdag is een vergaderdag en er vergaderen steeds twee

commissies parallel.

In het presidium is uitvoerig gesproken over de vraag hoeveel burgerleden mee kunnen doen, met name bij de eenmansfracties. De meerderheid in het presidium vindt dat de eenmansfracties in ieder geval in de gelegenheid moeten zijn om alle vergaderingen van de commissies te kunnen bijwonen. Omdat er steeds twee commissievergaderingen parallel lopen, betekent dit dat er ten minste één burgerlid aanwezig moet kunnen zijn.

Door de eenmansfracties is de vraag opgeworpen of je dan moet volstaan met één burgerlid of dat er meer kunnen worden toegelaten. De meerderheid van het presidium wil dit niet omdat burgerleden niet gekozen zijn, zij zijn dus geen volksvertegenwoordigers. De enige reden waarom wij burgerleden toelaten, is dat wij het eenmansfracties niet onmogelijk willen maken om alle commissies te kunnen volgen.

De voorzitters van de commissies worden door de Staten benoemd. U heeft daarvoor een voordracht gekregen.

Halverwege de vorige periode zijn wij erachter gekomen dat in de commissies het "one man one vote"-beginsel geldt. Wij dachten voorheen altijd dat volstaan kan worden met een gewogen stemming. Dat bleek echter niet zo te zijn. De hooggeleerde heer Elzinga heeft daaraan publicaties gewijd en ook de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) heeft zich daarmee bemoeid. Het bleek dat wij een stelsel hanteerden dat in strijd is met de wet en dat ook in de commissies het "one man one vote"-beginsel moet worden aangehouden. U kunt zich wellicht voorstellen dat het veel gemakkelijker is om met een gewogen stemming te werken. Als dat op de een of andere manier zou kunnen, zouden wij daar een voorstander van zijn, maar zolang dat niet het geval is, moeten wij ons houden aan het "one man one vote"-principe. In het voorstel staat dat nader wordt bekeken of het wettelijk toch mogelijk kan zijn. Op het "one man one vote"-systeem is de verdeling van het aantal fractieleden per commissie gebaseerd.

Er moet nog een aantal benoemingen plaatsvinden. Daarvoor zijn voorstellen gedaan en ik

heb geen tegenvoorstellen gezien.

De *voorzitter*: Het woord is aan mevrouw Kerkhof van de fractie van het CDA.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik zie af van mijn spreektijd. Wij hebben het Statenvoorstel gisteravond al in concept gekregen en vanochtend in definitieve vorm. Wij hebben de spreektijd moeten opgeven voordat wij het hadden gelezen. Met de toelichting die mevrouw Geeraedts erop gegeven heeft, heb ik niets naders te melden.

De *voorzitter*: Dan is het woord aan de heer Dol van de fractie van de PVV.

De heer *Dol* (PVV): Voorzitter! Hetzelfde geldt voor de PVV.

De *voorzitter*: Dank u wel, mijnheer Dol. Dan is nu het woord aan de heer Heijmans.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Voor deze ene keer sluit die zich bij de vorige spreker aan.

De *voorzitter*: Vervolgens is het woord aan mevrouw Wijnands van de fractie van de PvdA.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Ik wil graag even wat zeggen over dit voorstel. Ik wilde mijn bijdrage beginnen met een opmerking over de rol van de democratie, maar ik denk dat wij die vandaag al voldoende hebben gezien in de praktijk en laat die daarom even buiten beschouwing.

De reden waarom wij dit voorstel zullen steunen, heeft te maken met de manier waarop dit tot stand is gekomen. Wij zijn het er op onderdelen wel mee eens, maar wij vinden dat het voorstel weinig recht doet aan de positie van de minderheid wat de besluitvorming betreft. De meerderheid krijgt hier de ruimte en geeft minder ruimte aan de kleinere fracties. Dat vinden wij jammer.

Er zijn vast en zeker valide argumenten om alleen aan de eenmanspartijen een burgerlid toe te wijzen, zodat gelijktijdig twee commissievergaderingen kunnen plaatsvinden. Wij maken echter een andere keuze. Naar onze mening

versterkt de inzet van burgerleden de kwaliteit van de inbreng van de minderheid en dit komt ten goede aan het totale functioneren van onze Staten. Aangezien de verhoudingen in de Staten zelf niet veranderen, blijft de machtsbalans gelijk.

Wij zijn ook niet enthousiast over de commissie-indeling. Wij maken ons met name zorgen over het ontbreken van het integrale denken. Daarmee is tijdens de vorige periode een start gemaakt. Uit de evaluatie "Focus op vernieuwing" blijkt dat dit verder zou moeten worden uitgebouwd. Wij zijn benieuwd op welke wijze dat integrale denken vorm zal worden gegeven nu de programmalijnen los zijn gelaten en de commissies zijn ingedeeld op basis van de agenda van de gedeputeerde: elke gedeputeerde zijn of haar eigen commissie.

Mevrouw Geeraedts heeft uitvoerig gesproken over de politieke samenstelling van de commissies. De Staten kunnen daaraan op dit moment niet veel doen. Ook de VVD heeft aangegeven dat zij dit graag anders had gezien. Met name voor D66 pakt het heel zuur uit dat zij hier van één naar vijf zetels is gegaan maar daarvan niets terugziet in de commissies. Wij hopen van harte dat wij daarin nog in deze periode verandering kunnen brengen. Wij zijn het volledig oneens met de wijze waarop een einde is gekomen aan de commissie Beleidsevaluatie; een commissie waarin de Staten zichzelf de maat namen en waarin vooral gefocust werd op de kaderstellende rol. De PvdA zegt niet dat deze commissie had moeten worden voortgezet. Echter het rapport van de commissie waarin zij zichzelf evalueert en ideeën geeft over de toekomstige invulling, had naar onze mening besproken moeten worden in de Staten. Dan had gediscussieerd kunnen worden over de verschillende elementen die de Staten ter beschikking staan.

De PvdA stemt wel in met de personele invulling van de verschillende bijzondere commissies. Dit is in goed overleg met de verschillende partijen tot stand gekomen.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Wijnands. Het woord is vervolgens aan mevrouw Lestrade van de fractie van D66.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Het zal u niet verbazen dat wij daarover ongeveer hetzelfde denken. Wij hebben gepleit voor een andere manier van denken over burgerleden. Wij vinden burgerleden wel belangrijk voor de kwaliteit van de besluitvorming, met name waar het gaat om eenpersoonsfracties maar dit geldt ook voor grotere fracties. Dat maakt niet eens zo heel veel uit. De argumenten daarvoor zijn dat je het o.a. kunt zien als een opleiding, als het binnenhalen van een bepaalde deskundigheid voor kleine fracties waar die niet voldoende aanwezig is. Wij vinden het argument dat de partijen hanteren die hierover een besluit hebben genomen, niet valide. Het is een argument dat alleen in Brabant geldt en in andere provincies anders wordt gehanteerd. Het is net zo lang als het breed is. Toevallig vindt men dat hier zo, maar het is niet in beton gegoten. Wij zullen ons best blijven doen om te laten zien dat burgerleden belangrijk zijn voor de kwaliteit van besluitvorming.

Een en ander is neergelegd in één voorstel en aangezien wij zelf ook genoemd worden als leverancier van een voorzitter, kunnen wij eigenlijk niet tegenstemmen. Net als de PvdA vinden wij de indeling niet tegemoet komen aan de integrale aanpak. Wij misten dit ook al in het verhaal van het bestuursakkoord. Telos adviseert om de programma-aanpak te hanteren. Wij hadden gehoopt die ook terug te zien in de commissie-indeling. Dat is echter niet zo. Het is een standaardindeling geworden.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik wil een opmerking maken over die integrale aanpak. Mevrouw Lestrade weet dat de evaluatie van het bestuursakkoord heeft uitgewezen dat ondanks dynamische programma's als bijvoorbeeld Mooi en Schoon de integraliteit ontbrak. Dat was het grootste commentaar op het bestuursakkoord. Wij hebben dat opgepakt, want ik ben het met mevrouw Lestrade eens dat integraliteit belangrijk is, maar die integrale aanpak hoeft niet te zitten in het feit dat je die bij één gedeputeerde brengt. De gedeputeerden moeten die zaken echter wel coördineren. Wij vinden het belangrijker om het ambtelijk apparaat dat hier toch redelijk verkokerd

is – ik zeg het voorzichtig want de mensen zitten daar en de brillen gaan al af – te reorganiseren en daardoor integraliteit te bewerkstelligen. Je moet kijken hoe je dat doet met verschillende beleidsvelden, hoe je daar als het ware doorheen gaat en waar sprake is van coördinerende gedeputeerden. Dat maakt dit voorstel niet onmogelijk.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Dat maakt het niet onmogelijk maar ook niet echt gemakkelijk. Ik wijs u erop dat in de evaluatie van het bestuursakkoord door Telos een pleidooi werd gehouden juist om de programma-aanpak te hanteren. Omdat wij de vorige periode zes gedeputeerden hadden, moesten er zonnig zes programma's komen. Dat was natuurlijk niet handig voor het programmatisch werken. Iedere gedeputeerde wilde een eigen programma leiden en dat heeft gewerkt tegen een programmatische aanpak.

Zover ik het kan begrijpen, is in het nieuwe bestuursakkoord de programmatische aanpak losgelaten. Wij vinden dat jammer omdat het systeem wel zou kunnen werken in de conceptprogramma-aanpak. Ik had ook verwacht dat wij dat zouden terugvinden in de commissie-indeling. Die indeling is echter gebaseerd op de agenda van de gedeputeerde en dat is volgens mij het laatste waardoor wij ons moeten laten leiden bij een commissie-indeling. Wij moeten onze vrije tijd opofferen voor de commissies.

Ook ik vind het heel jammer dat de commissie Beleidsevaluatie op deze wijze is afgeschaft. Dat doet geen recht aan de manier waarop PS zichzelf de maat zouden moeten nemen. Wij hebben echt iets nodig om onszelf de maat te nemen. Wij functioneren lang niet altijd goed. Dat hoeft niet per se in een commissie Beleidsevaluatie, maar er is gepleit voor een functie. Daartoe hadden wij kunnen besluiten in een bespreking van het beleidsevaluatierapport. De coalitiepartijen hebben echter besloten om dat niet te doen.

De commissie-indeling wordt na een jaar geëvalueerd. Ik pleit ervoor ook de voorzitters van de commissies te evalueren. Ik herinner mij uit vorige periodes dat er achteraf een hoop wordt

gemompeld en dat er klachten worden geuit. Die komen echter nooit op de juiste plek terecht. Ik pleit ervoor om een evaluatieformulier op te stellen en dat na een aantal maanden in de commissie rond te laten gaan waardoor iedereen kan zeggen wat hij ervan vindt. Aan de hand daarvan kan worden bekeken wat wij met de voorzitters doen. Als ik als voorzitter van de commissie ROW waardeloos functioneer, moet dat ergens gezegd kunnen worden. Men moet kunnen zeggen: houd er maar mee op, want je doet het niet goed.

De *voorzitter*: Mevrouw Lestrade, ik stel voor dat wij dit in het presidium bespreken, tenzij u nu komt tot een amendement op het voorliggende voorstel.

Het woord is nu aan de heer Smeulders.

De heer *P. Smeulders* (*GroenLinks*): Voorzitter! Wij zijn niet gelukkig met het voorliggende voorstel. Wij hebben dat ook duidelijk aangegeven in het presidium. Toen ik van die vergadering thuiskwam, had ik een ontzettend rotgevoel, namelijk dat ik getuige geweest was van een spelletje machtspolitiek waarin ongelooflijk weinig rekening gehouden werd met kleinere fracties. Ik hoop dat dit niet de teneur zal zijn waarin wij de komende jaren met elkaar samenwerken.

Er is al veel gezegd door de PvdA en D66. Ik vind het totaal niet logisch dat de commissie-indeling de portefeuilles van de gedeputeerden volgt. Het is voor de gedeputeerden ontzettend fijn dat zij maar één keer hoeven te komen, maar ik heb liever dat een gedeputeerde twee keer moet komen dan bijvoorbeeld acht Statenleden omdat zij in verschillende commissies zitten.

De commissie BM was een ontzettend logische commissie voor met elkaar samenhangende zaken. Ik kan aan niemand uitleggen waarom Bestuur zit bij Economische Zaken en Financiën bij Mobiliteit.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat is dan uw probleem.

De *voorzitter*: Wij interromperen via de voorzitter. Mijnheer Smeulders, u heeft het woord.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Inderdaad, maar ik vind het erg fijn dat ik hier in de Statenzaal kan uitspreken dat ik dat niet logisch vind.

Ook doordat wij naar vijf commissies zijn gegaan, is het werk voor de eenmansfracties een stuk moeilijker geworden. Ik geef het je maar te doen om vrijdags om half tien uur te beginnen en waarschijnlijk pas om half zes of nog later klaar te zijn en in drie verschillende commissies te moeten spreken over totaal verschillende onderwerpen. Daarmee zijn wij ook niet erg gelukkig.

Wij betreuren het dat de commissie Beleids-evaluatie is afgeschaft.

Het belangrijkste vinden wij de manier waarop er is omgesprongen met burgerleden. In de voorbije Statenperiode hebben de kleinere en soms ook andere fracties gebruik gemaakt van burgerleden. Ik herinner mij dat de PvdA dat in het begin van de Statenperiode ook heeft gedaan. Door alle fracties is met veel respect gesproken over de inzet van de burgerleden. Het zijn mensen die tegen een beperkte vergoeding ontzettend veel werk verzetten en de kwaliteit van de Staten omhoog brengen. Burgerleden zijn vooral voor de kleinere fracties ontzettend belangrijk om alle besluitvorming en alle stukken in dit grote huis te kunnen volgen. Ik weet dat men minder stukken wil en hoop van harte dat dit gaat lukken, maar voor kleine fracties zijn burgerleden zeer belangrijk. Ik ben zelf burgerlid geweest in de vorige Statenperiode.

De *voorzitter*: Komt u tot een afronding, mijnheer Smeulders.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): De baten van een burgerlid zijn voor de kleinere fracties veel groter dan de lasten voor grotere fracties. Daarom dien ik samen met de fracties van 50PLUS en de PvdD een motie in waarin wordt besloten om de fracties van 50PLUS en de Partij voor de Dieren gebruik te laten maken van twee burgerleden en de fractie van GroenLinks van een burgerlid.

De *voorzitter*: Door de leden Smeulders, Krol en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 22 april 2011,
constaterende dat:*

- *de voorbije Statenperiode de kleinere fracties gebruik konden maken van een burgerlid;*
- *de afgelopen jaren door alle fracties met respect is gesproken over de inzet van burgerleden, die tegen een beperkte vergoeding veel werk verzetten;*

overwegende dat:

- *burgerleden voor kleinere fracties van groot belang zijn om adequaat te kunnen reageren op de hoeveelheid stukken die vanuit Gedeputeerde Staten naar Provinciale Staten worden gestuurd;*
- *er deze bestuursperiode vijf Statencommissies zijn, wat betekent dat een vertegenwoordiger van de kleinere fracties op een commissiedag drie commissies op rij moet bijwonen;*
- *dit leidt tot een verzwaring van de werkomstandigheden voor kleinere fracties;*
- *de baten van een extra burgerlid voor kleinere fracties vele malen groter zijn dan de lasten hiervan voor grotere fracties;*

besluiten dat:

- *50PLUS en de Partij voor de Dieren deze bestuursperiode gebruik mogen maken van twee burgerleden en GroenLinks van één burgerlid,
en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp uit van beraadslaging en krijgt nr. M16.

Het woord is aan de heer Krol van de fractie van 50PLUS.

De heer *Krol* (50PLUS): Dank u wel, voorzitter.

De *voorzitter*: Dan is tot slot het woord aan de heer Van der Wel van de fractie van de Partij voor de Dieren.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is zojuist al gezegd: het presidium is een plek om de procedures goed met elkaar te kunnen doornemen. Ik hoop inderdaad dat ook de kleine partijen daar hun punten goed naar voren kunnen brengen en dat de belangen van iedere partij goed worden afgewogen. Ik sluit mij aan bij de woordvoerders van de PvdA, D66 en GroenLinks.

De kwaliteit van het werk is belangrijk. Wij willen een gedegen bijdrage leveren de komende vier jaar, niet alleen op het gebied van dierenwelzijn, maar ook op de terreinen natuur, milieu, mobiliteit en energie. Daarvoor hebben wij veel specialisme nodig. Vandaar dat wij samen met de fracties van GroenLinks en 50PLUS de motie hebben ingediend.

De *voorzitter*: Even van de orde. Het document dat zojuist ook namens u door de heer Smeulders hier op tafel gelegd is, is naar onze mening meer een amendement dan een motie omdat het ziet op wijziging van het besluit.

De heer *P. Smeulders (GroenLinks)*: Voorzitter! Wij hebben voor een motie gekozen omdat de term "burgerlid" niet voorkomt in het besluit. Wij kunnen het besluit dus niet amenderen en daarom dienen wij een motie in die er wel mee samenhangt. Wij vinden het prima als het een amendement moet worden, maar wij dachten dat deze motie recht doet aan wat voorligt.

De *voorzitter*: De term "burgerlid" staat wel in het voorstel maar niet in de dictie van het besluit. Wij hebben net besloten dat het wel kan met een motie.

Gaat u verder, mijnheer Van der Wel.

De heer *Van der Wel (PvdD)*: Ik wilde nog zeggen dat ik het wrang vind voor D66 om met vijf zetels ondervertegenwoordigd te zijn in de commissies. Ik vind dat erg jammer en dat doet geen recht aan de democratie.

De provincie Limburg heeft geen burgerleden, andere provincies hebben er één of twee, maar er zijn ook provincies met één burgerlid per commissie. Dat betekent gemiddeld 2,5 burgerlid. Brabant heeft slechts één burgerlid voor twee partijen.

De *voorzitter*: Is er behoefte aan een korte schorsing voor overleg?

Mevrouw *Geeraedts (VVD)*: Graag, voorzitter.

De *voorzitter*: Ik schors de vergadering voor tien minuten en verzoek de griffie alles te doen om de motie binnen deze tien minuten te vermenigvuldigen en rond te delen.

De vergadering wordt van 14.25 uur tot 14.35 uur geschorst.

Mevrouw *Geeraedts (VVD)*: Voorzitter! Wij hebben ons opnieuw beraden want wij begrijpen het probleem van de eenmansfracties best. Na rijp beraad – ik spreek nu ook namens de fracties van het CDA en de SP – hebben wij echter besloten het eerder in het presidium genomen besluit te handhaven en te kiezen voor één burgerlid. Waarom? Ik kan dat uitleggen. Misschien is het een flauw argument maar het is wel een reëel argument. U hebt nu eenmaal maar één zetel; de kiezer heeft aldus gesproken. Wij zijn niet van mening – en dat is ook de ervaring uit de vorige periode – dat één burgerlid de kwaliteit zou verminderen. Dat was de vorige periode ook niet het geval. Toen hadden wij ook maar één burgerlid en de kwaliteit was uitstekend. Bovendien is de commissie-indeling zodanig dat u niet wordt belemmerd de vergaderingen bij te wonen. Verder zou er een merkwaardige situatie ontstaan als u als eenmansfracties twee burgerleden zou krijgen, want dan bent u even groot als GroenLinks met drie gekozen leden. Dat zijn volksvertegenwoordigers. Dat is een rare situatie. Dan zal de fractie van GroenLinks zeggen: ja, dan willen wij er ook een bij. Ook D66 zal er dan een bij willen. Dat vinden wij ook niet reëel. Nogmaals, de burgerleden zijn geen volksvertegenwoordigers. Als het gaat om de kwaliteit, daarvoor zijn andere middelen. U kunt gebruik maken van fractieondersteuning. Daar is een groot budget voor, ook voor de eenmansfracties. U kunt een schaduwfractie in het leven roepen. Ik denk niet dat het feit dat u één burgerlid heeft, afbreuk doet aan de kwaliteit die u kunt leveren. Het resultaat van de verkiezingen is nu eenmaal dat u maar één zetel heeft gekregen. Dat betekent dat in ieder geval de VVD, het CDA en de SP tegen deze motie zullen steunen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Alles is gezegd.

De heer *Dol* (PVV): Voorzitter! De fractie van de PVV zal de motie steunen.

De heer *Heijmans* (SP): Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Ik heb alles al gezegd in mijn eerste termijn.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik denk dat deze reactie tekenend is voor het gevoel dat wij als oppositiepartijen krijgen, namelijk dat wat wij ook naar voren brengen eigenlijk geen zin heeft. Ik zou toch heel graag willen dat in de komende vergaderingen ook onze inbrengen gewaardeerd worden.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik sluit heel graag aan bij de woorden van mevrouw Lestrade.

De heer *Krol* (50PLUS): Voorzitter! Dank u wel.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ook ik sluit mij graag aan bij mevrouw Lestrade van D66 voorzitter.

De *voorzitter*: Dan komen wij toe aan de besluitvorming.

In stemming komt het Statenvoorstel.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

De heer *Dol* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.
Voorzitter. Wij stemmen tegen, maar wij zijn het wel eens met de indeling van de bijzondere commissies.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

Voorzitter. Ik heb in mijn bijdrage aangegeven dat wij inhoudelijk tegen zijn, maar vanwege de gecompliceerdheid van het stuk, voor moeten stemmen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

Voorzitter. Wij stemmen tegen maar wij willen wel mensen leveren voor de commissies.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV, de SP, D66, 50PLUS en de PvdD voor dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt motie M16.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik wil graag een hoofdelijke stemming.

De *voorzitter*: Dat kan. Als een lid daarom vraagt, gaan wij hoofdelijk stemmen.

De stemming begint met nr. 53, de heer Kuijken.

Tegen de motie hebben gestemd de leden: Kuijken, mw. Geeraedts, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, Ten Harmsen van der Beek, Van Vugt; Van Lopik, mw. Prins-Afman, mw. Aarts-van der Loo, Van Zeeland, Koevoets, Van Gruijthuijsen, mw. Aarts-Engbers, mw. Van Extel-van Katwijk, mw. Keijzers-Verschelling, Burger Dirven, mw. Kerkhof-Mos, Wijers, Van Agtmaal, Verhees, mw. Pael, Van Vught, mw. Arts, mw. Tsoutsanis-van der Koogh, mw. Slegers, Heijmans, Kouthoofd, Van den Hout, Altundal, Vissers en Brenninkmeijer.

Voor de motie hebben gestemd de leden: mw. Lestrade-Brouwer, mw. Klitsie, Krol, Bouwman, Van den Berg, mw. Kardol, mw. Frijters-Klijnen, Dol, Kerkhof, mw. Van der Kammen, Van der Wel, Van Hattem, mw. Knoet-Michels, mw. Tetteroo, Leenders, P. Smeulders, mw. Brunklaus,

Snijders, mw. Wijnands, S. Smeulders, Hageman, mw. Overboom en mw. Spierings.

De *voorzitter*: Ik constateer dat 30 leden tegen deze motie hebben gestemd en 23 leden ervoor, zodat zij is verworpen.

Vragenuurtje

De *voorzitter*: Ik kan mij voorstellen dat het vragenuurtje geen uurtje hoeft te duren. Er is één vraag gesteld. Die kunnen wij waarschijnlijk wel behandelen voor de theepauze.

Ik geef het woord aan de heer Van Hattem van de fractie van de PVV die een vraag aan het college wil stellen.

Mijnheer Van Hattem, ik begreep van de griffier dat u straks een gewijzigde versie van uw motie vreemd aan de orde van de dag in stemming wil brengen. De motie is als volgt gewijzigd:

Bij "spreken uit" staat nu : *de intentie dat het BZOB-bos als onderdeel van de EHS behouden dient te blijven.*"

De gewijzigde motie zal worden gekopieerd en rondgedeeld zodat wij die kunnen behandelen na de schorsing van de vergadering.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Wij hebben de afgelopen dagen allemaal kunnen constateren dat er sprake is van grote droogte in de natuur. Ik heb een wandeling gemaakt over de prachtige Leenderheide en dacht als hier één peukje wordt weggegooid, zijn de gevolgen niet te overzien. Zeker met het oog op het komende paasweekend waarin veel mensen zullen recreëren in de natuur, wordt het risico op natuurbranden alleen maar groter. Vorige week is er in Casteren in de gemeente Bladel al 2,2 ha verloren gegaan. Ik werd bij het indienen van deze vragen ingehaald door de actualiteit. Gisteren is er een grote bosbrand geweest in Vught en ik hoorde zojuist dat op de Kalmthoutse heide een grote brand woedt. Daarom vraag ik hier extra aandacht voor. Ik wil weten welke extra maatregelen momenteel in deze provincie worden genomen en of daarover overleg geweest is met betrokken partijen in het natuurbeheer. Is het college het met mij eens dat extra maatregelen noodzakelijk zijn om deze

natuurbranden te voorkomen? Zo ja, welke en zo nee, waarom niet?

Naar aanleiding van de bosbrand in Vught is voor Noordoost-Brabant de code rood afgegeven. Dat is ook in de landelijke media geweest. Ik heb eens gekeken wat code rood betekent. Die blijkt gebaseerd op een index van de webside www.natuurbrandgevaar.nl van de gezamenlijke veiligheidsregio's. Er gelden verschillende codes: groen, oranje, rood, met bijbehorende veiligheidsmaatregelen. Volgens de landkaart is in Brabant alleen voor de veiligheidsregio Noordoost de code rood afgegeven. Volgens de kaart zijn er voor alle andere regio's geen meetstations en zijn er dan ook geen codes afgegeven. Het bedoelde meetstation is het zogenaamde natuur brandgevaar index-monitoringssysteem van het Eindhovense bedrijf Ecopower. Juist bij zo'n alarmeringsindex die burgers en bedrijfsleven moet waarschuwen voor risico's zou sprake moeten zijn van een bepaalde uniformiteit waardoor mensen weten waaraan zij toe zijn en waarom een bepaalde code wel geldt voor de ene regio en voor de andere niet. Is het college het met mij eens dat voor de andere Brabantse veiligheidsregio's ook een dergelijke index gebruikt zou moeten worden en er uniformiteit moet komen? Is het college bereid om als medeverantwoordelijke voor het natuurbeheer samen met de veiligheidsregio's te streven naar zo'n systeem?

De *voorzitter*: Het woord is aan gedeputeerde Iding.

De heer *Iding* (GS;SP): Voorzitter! Terecht wordt er aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Er is volgens mij eerder sprake van een vragenvuurtje dan van een vragenuurtje!

De heer Van Hattem heeft de volgende vragen gesteld:

- Is er aandacht voor de bosbranden?
- Worden er extra maatregelen getroffen?
- Hoe zit het met de aankondiging van gevaar en kan daarin een bepaalde uniformiteit komen?

Die verhoogde aandacht is er. Wij hebben contact met de natuurbeschermingsorganisaties in onze provincie. De boswachters zijn extra waakzaam want het gevaar voor bosbranden is erg groot. De

eerstverantwoordelijken zijn de terreinbeheerders maar ook onze veiligheidsregio's houden de situatie nauwlettend in de gaten. Zij hebben voorzieningen getroffen om adequaat te kunnen reageren. Bij gemeenten die geen algemeen rook- en stookverbod hebben, hebben wij erop aangedrongen alle oog te hebben voor deze kwestie.

Bij meldingen rijdt de brandweer met prioriteit één. Men is zich zeer bewust van het gevaar. De veiligheidsregio's monitoren de droogte in natuurgebieden en hanteren daarbij een coderingssysteem.

Uit de kaart op www.bosbrandgevaar.nl blijkt dat een aantal provincies een meldsysteem heeft en daaraan een code verbinden. In Brabant is dat alleen het geval in de regio Noordoost. Daar hanteert men de code rood. Dat wil echter niet zeggen dat men zich in andere gebieden niet bewust is van dit gevaar. Er zijn andere methodes waarmee men zich op de hoogte kan stellen, bijvoorbeeld door te informeren bij Noordoost-Brabant of bij de zuiderburen. Iedereen heeft zijn eigen methode om dit bij te houden. Het is zeker niet zo dat er geen coördinatie is tussen de verschillende regio's. Overal geldt de hoogste alarmfase rood. Het lijkt mij niet nodig dat de provincie zich daarmee gaat bemoeien. Het is goed geregeld en de verantwoordelijkheid ligt primair bij de veiligheidsregio's zelf.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Volgens de gedeputeerde geldt ook in de andere regio's code rood, maar waarop is dat dan gebaseerd aangezien die regio's niet zijn aangesloten bij dat indexeringsysteem dat in de regio Noordoost wel geldt?

De heer *Iding* (GS;SP): Voorzitter! De regio Noordoost heeft inderdaad een eigen meetstation. De regio Zuidoost Brabant maakt gebruik van meetgegevens van bosbeheerders. De regio Midden en West-Brabant van meetgegevens van de regio Brabant Noord en van informatie van de bosbeheerders in België. Zo hebben zij dat met elkaar afgesproken.

De *voorzitter*: Wenst een van de andere leden het woord naar aanleiding van de vraag die aan het college is gesteld en door de gedeputeerde is beantwoord. Ik zie dat dit niet het geval is. Ik dank gedeputeerde *Iding* voor het meteen doeltreffend optreden in zijn eerste vergadering.

De vergadering wordt van 15.00 uur tot 15.15 uur geschorst.

Motie M1 vreemd aan de orde van de dag

De *voorzitter*: Wij zijn gekomen aan het laatste onderdeel van de vergadering. Het betreft een tweetal moties vreemd aan de orde van de dag.

Het woord is aan mevrouw *Pauel* van de fractie van de SP om deze motie toe te lichten.

Mevrouw *Pauel* (SP): Voorzitter! Deze motie vreemd aan de orde van de dag gaat over barak 1b in Kamp Vught. Deze motie wordt door de meeste partijen ingediend met uitzondering van de Partij van de Arbeid en de Partij voor de Dieren. Het gaat over de enige nog originele barak in Kamp Vught die op instorten staat. Barak 1b is een rijksmonument en van cultuurhistorisch belang. De restauratie van deze barak kost €800.000. De provincie heeft daaraan €185.000 bijgedragen. De stichting heeft €200.000 gevraagd aan het ministerie. Dit verzoek is echter afgewezen omdat er slechts subsidies verstrekt worden een bepaalde instellingen en de Stichting Barak 1b valt daar niet onder.

Ik lees even het dictum van de motie voor: Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant:

"spreken uit dat de enige nog originele barak in Kamp Vught behouden moet blijven, daar dit de laatste authentieke tastbare herinnering is aan de slachtoffers, en dus gerestaureerd dient te worden; besluiten:

deze motie ter kennis te brengen aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister/staatssecretaris te verzoeken hun beslissing te heroverwegen en alsnog over te gaan tot het toekennen van de gevraagde subsidie,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Wil een van de andere fracties het woord voeren over deze motie?

Mevrouw Wijnands, gaat uw gang.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! De PvdA had de motie graag mee ingediend, maar was een paar minuten te laat.

De *voorzitter*: Waarvan akte!

Ik vraag mevrouw Van Haaften, gedeputeerde voor cultuur en erfgoed, even een reactie te geven.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Zoals beschreven in de motie heeft de provincie vorig jaar al gezegd dat zij samen met de andere overheden wil werken aan het behoud van deze enig overgebleven barak van het concentratiekamp Vught. Naar ons idee moeten de drie overheden dat gezamenlijk doen. Het is heel jammer dat het Rijk daaraan niet meer wil bijdragen, terwijl er slechts 2 ton wordt gevraagd. Ik zeg dat zo omdat het extra navrant is dat voor een restauratie van een gebouw bij Kamp Westerbork €1,6 mln. is vrijgemaakt door het Rijk. Dat wringt bij de initiatiefnemers van deze motie en bij de mensen in Vught. Dat zit gewoon niet lekker.

Ik wil graag namens het college de motie overnemen en dit onderwerp voortdurend onder de aandacht van de staatssecretaris van VWS brengen. Het lijkt wat vreemd dat het de staatssecretaris van VWS is, maar zij heeft het onderdeel herinneringscentra en oorlogsslachtoffers in haar portefeuille.

Wij kunnen nog kijken of wij een link kunnen leggen met de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed. Ik wil graag in lijn met deze motie proberen stevig in te zetten op de externe lijnen, want barak 1b in Vught mag niet instorten. Dat is het laatste wat wij willen.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Komt de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught niet in aanmerking voor de subsidie? Ik heb uit de media begrepen dat de stichting die nu de subsidie heeft

aangevraagd, die niet kan krijgen om puur formele redenen. Het zou niet zozeer onwil zijn van het ministerie maar een technische formaliteit.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Technische formaliteiten zijn formaliteiten die het makkelijkst kunnen worden opgelost. De Stichting Barak 1b is inderdaad een aparte stichting. Deze stichting heeft geen bezwaar onderdeel te worden van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught als dat het toekennen van de subsidie wel mogelijk maakt. Ik wil graag contact opnemen met de staatssecretaris. Als dit het enige knelpunt is, is het snel opgelost. Ik vrees echter dat er weinig of geen middelen beschikbaar zijn en daar moeten wij dan ook over praten.

In stemming komt motie M1.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

De heer *Dol* (PVV): Voor.

Mevrouw *Pauel* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: De heer Krol van de fractie van 50PLUS heeft zich zojuist ziek gemeld.

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Motie M2A vreemd aan de orde van de dag

De *voorzitter*: Als het goed is, ligt op uw tafels de gewijzigde motie vreemd aan de orde van de dag M2a. Die motie gaan wij nu behandelen.

Het woord is aan de indiener van deze motie: de

heer Van Hattem van de PVV.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Een van de aanleidingen voor het indienen van deze motie is de brief die onlangs naar de Staten is gestuurd door de werkgroep Behoud Vliedens landschap. Deze brief was voor mij aanleiding om eens in dit dossier te gaan spitten en te kijken wat er allemaal speelt rondom het BZOB-bos. Tot mijn grote vreugde las ik in het bestuursakkoord de intentie om bestaande bedrijventerreinen die niet optimaal gebruikt worden of verouderd zijn, opnieuw of efficiënter en beter te gaan gebruiken.

Het BZOB-bos bij Helmond is een stukje van de EHS. Wij willen de EHS behouden in de huidige vorm en vinden dat moet worden ingezet op de inrichting daarvan. Het zou zonde zijn om dat bos te kappen en elders groene ruimte op te offeren voor de aanleg van een nieuw bos. Per saldo wordt de hoeveelheid groene ruimte dan minder. Het staat allemaal in de tekst van de motie. Het lijkt mij overbodig om alles hier te herhalen. Ik roep de Staten op de intentie uit te spreken het BZOB-bos als onderdeel van de EHS te behouden en het college van GS op te dragen een inventarisatie te maken welke alternatieve werklocaties beschikbaar zijn op bestaande bedrijventerreinen in het gebied Brainport Oost.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! De motie lijkt voor zichzelf te spreken, maar zo zeg ik tegen de heer Van Hattem van de fractie van de PVV, deze besluitvorming vloeit voort uit onderzoeken die al hebben plaatsgevonden in het verleden. De hele MER (Milieueffectrapportage) is reeds doorlopen. De POC (Provinciale Omgevingscommissie) heeft er goedkeuring aan gegeven en dat geldt ook voor de stuurgroep en de bij deze stuurgroep behorende adviescommissie.

De stuurgroep heeft het vrijgegeven, de zienswijzen zijn bekend. Het college zal alles goed overwegen en uiteindelijk met een voorstel komen. Dit onderwerp komt 1 juli op de agenda van uw Staten. Dan kan daarover uitgebreid gesproken worden.

Voor alle duidelijkheid: er is geïnventariseerd en er is rekening gehouden met het gematigde groei-

model van bedrijventerreinen. Ik zou het daarbij willen laten zonder in te gaan op de inhoudelijke discussie. Wij zullen hierover 1 juli aanstaande uitgebreid met elkaar spreken.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Er is dus een inventarisatie gemaakt? Komt die ook beschikbaar op 1 juli?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! De heer Van Hattem kan die eigenlijk al zien in alle stukken die voorliggen en ook te vinden zijn op ons informatiesysteem SIS. Als dat onduidelijk mocht zijn – en daar kan ik mij alles bij voorstellen – zijn wij graag bereid om hem de relevante stukken aan te bieden die wat verder in de historie liggen, zodat hij zich een beeld kan vormen van hetgeen hij belangrijk vindt.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het gaat mij om de vraag of er voldoende bedrijventerrein beschikbaar is dat in plaats van het BZOB-bos gebruikt kan worden, ook met oog op de grote kosten die gemaakt moeten worden – €28,7 mln. – om extra terrein aan te kopen. Het is niet niks. Als wij zien welke bezuinigingen de provincie te wachten staan, mag hier toch wel opnieuw kritisch naar gekeken worden.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Er is reeds kritisch naar gekeken. Ik heb al gezegd dat er rekening gehouden is met het middelmatige groeiscenario. Er is binnen de regio gekeken naar andere terreinen en naar herstructurering en intensivering van bedrijventerreinen in dit gebied. Nogmaals, ik denk dat een integrale afweging belangrijk is om het totaal dat geldt voor de herziening structuurvisie deel D Brainport Oost in ogenschouw te kunnen nemen, zonder nu één element eruit te halen. Ik begrijp dat de heer Van Hattem dit element eruit haalt, maar een en ander zal in de breedte besproken moeten worden.

De *voorzitter*: Kunt u iets zeggen over wat het college van de motie vindt?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik stel de

Staten voor deze motie boven de markt te laten hangen en op het moment dat de Staten die discussie voeren deze motie alsnog in te brengen en ter behandeling voor te dragen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het lijkt mij toch wenselijk om nu de motie in stemming te brengen om te zien hoe de verschillende partijen in dit proces staan, juist omdat er in het bestuursakkoord staat dat men de bedrijventerreinen opnieuw wil gaan gebruiken. Wij willen zien of de Staten daarachter staan en of zij er in juli alsnog mee instemmen.

De *voorzitter*: Dat is duidelijk. U gaat erover en u wilt de motie vandaag in stemming brengen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat is correct, voorzitter.

De *voorzitter*: Voordat wij gaan stemmen, kijk ik even rond of er leden zijn die hierover het woord willen voeren. Nogmaals, ik heb het over de gewijzigde motie M2a.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Wij zijn mede-indiener van deze motie. Wij hebben het verleden waarover de heer De Boer spreekt, wel meegemaakt. Ik wil graag even uitleggen waarom wij wel ermee instemmen. Overigens had ik het op grond van het antwoord van de heer De Boer ook goed gevonden om de motie terug te trekken.

De PvdA wil als het maar enigszins mogelijk is graag EHS behouden. In het bestuursakkoord is toch sprake van nieuw beleid inzake bedrijventerreinen. Wij zien het als een kans als er nog eens naar gekeken wordt. Wij hopen dat wij die intentie met elkaar kunnen uitspreken dat gekeken zal worden of de EHS in die regio behouden kan blijven. Ik weet dat er een heel proces aan voorafgegaan is, maar wij zien het ook als een nieuwe ronde met nieuwe kansen!

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wij steunen deze motie omdat wij vinden dat de EHS behouden moet blijven en er zoveel mogelijk naar andere oplossingen dient te worden gekeken. Ik

heb het al gezegd tijdens mijn inbreng bij het coalitieakkoord: de PvdD zal altijd tegen dit soort nieuwe projecten stemmen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Wij vinden het heel jammer dat de PVV niet bereid is deze motie aan te houden. Het is immers heel lastig om nu een oordeel te geven over de totale problematiek aan de hand van een motie vreemd aan de orde van de dag die slechts betrekking heeft op een deel daarvan.

Wij hebben de gedeputeerde goed gehoord. Wij nemen zijn antwoord heel serieus. Wij lezen nu ook nieuwe gegevens van de heer Van Hattem. Die waren ons tot nu toe niet bekend. Wij vinden het lastig om daarover nu een goede en verstandige afweging te maken. Wij zouden dat liever verantwoord doen bij de inhoudelijke behandeling van de beleidsnotitie die in de commissie is aangekondigd. Ik doe een dringend appel op de indieners van de motie om toch te overwegen deze motie aan te houden opdat wij die verantwoord kunnen beoordelen. Als de motie nu in stemming komt, moeten wij omdat wij de achterliggende gegevens onvoldoende kennen of paraat hebben nu tegen de motie stemmen, terwijl het misschien alleszins de moeite waard is om er goed naar te kijken. Nogmaals, een dringend beroep op de indieners om de motie aan te houden tot de behandeling van de stukken in de commissie.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Kerkhof. Ook wat ons betreft is het een onderdeel van de hele structuurvisie. Daarover is al een MER vastgesteld. Wij willen vasthouden aan een integrale afweging en sluiten ons daarom aan bij het pleidooi om deze motie aan te houden totdat het in de commissie behandeld is. Wij kunnen nu niet voor deze motie stemmen. Laat de motie boven de markt hangen totdat wij in de commissie in een breder verband kunnen spreken over zuinig ruimtegebruik van bedrijventerreinen en robuuste compensatie.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter! Ik sluit

mij aan bij de woorden van mevrouw Kerkhof en vraag de PVV deze motie aan te houden omdat wij een en ander integraal willen bekijken als het plan in de commissie voorligt ter behandeling in de Staten. Als deze motie op tafel blijft, zullen wij er op dit moment tegen moeten stemmen.

De heer *Altundal* (SP): Voorzitter! Ook wij sluiten ons aan bij het pleidooi van mevrouw Kerkhof om deze motie aan te houden totdat een goede en integrale afweging gemaakt kan worden.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik wil benadrukken dat ik mij niet baseer op nieuwe stukken maar op stukken die reeds bekend zijn. Wij hebben een natuurcompensatierapport uit 2009 gezien. Voor mij was dat nieuw, maar ik neem aan dat het hier bekend is en al vaker is besproken. Er ligt dus geen onbekende of spiksplinternieuwe informatie op tafel. Ik heb mij ook gebaseerd op krantenartikelen die vorig jaar in het Eindhovens Dagblad hebben gestaan. Ik moet mevrouw Kerkhof tegenspreken. Er is geen sprake van nieuwe informatie.

Ik ben voornemens om de motie nu toch in stemming te brengen om te zien of de intentie bestaat om een inventarisatie te maken. Dat vind ik het belangrijkste. Als het proces straks zover is dat de structuurvisie moet worden vastgesteld, is er misschien geen tijd om ruimte voor zo'n inventarisatie en is het misschien ook te laat. Wij weten inmiddels hoe gaat bij dergelijke procedures. Wij hebben bij de Oosthoek in Etten-Leur gezien welke zaken zich er achter de schermen hebben afgespeeld. Ons vertrouwen is te klein om dit af te wachten. Ik wil de motie in stemming brengen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Mijn fractie trekt haar steun aan de motie in. Wij vinden namelijk dat de gedeputeerde en de fractievoorzitters ons voldoende vertrouwen hebben gegeven dat dit op een ander moment nog uitvoerig aan de orde komt.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat de motie nu wordt ingediend namens de PVV. Ik kijk nog een keer

rond of iemand het woord wil voeren.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Gehoord de beraadslaging houden wij de motie aan.

Aangezien motie M2a is aangehouden, maakt zij vandaag geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De *voorzitter*: Wij zullen ervoor zorgen dat de motie te zijner tijd opnieuw in bespreking kan worden gebracht, want zij is niet van tafel maar zij wordt aangehouden.

Sluiting van de vergadering

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik wil u allen danken voor uw bijdragen en voor uw betrokkenheid bij het bestuur van Brabant vandaag. Wij zijn begonnen aan een nieuwe bestuursperiode met nieuwe Staten en een nieuw college van Gedeputeerde Staten. Wij hebben zo dadelijk uitvoerig de gelegenheid om de vandaag beëdigde leden van onze Staten te feliciteren. Dat geldt ook voor de leden van het college. Ik nodig u daartoe graag uit op het Statenveld, maar niet voordat ik heb gezegd dat onze volgende vergadering in afwijking van ons normale patroon wordt gehouden op 23 mei aanstaande. Het aanvangstijdstip is waarschijnlijk tegen 15.00 uur, want dan moet landelijk de functie die wij hebben om de leden van de Eerste Kamer te kiezen, worden vervuld. Het kan zijn dat er nog onderwerpen vooraf besproken moeten worden. Wij zullen u tijdig melden wanneer de vergadering zal aanvangen, maar reserveert u voor de zekerheid de middag van 23 mei aanstaande.

Rest mij u, uw familie en vrienden en kennissen een goed paasweekend toe te wensen.

De voorzitter sluit te 15.35 uur de vergadering.

Besluit 41/11

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van de griffier d.d 19 augustus 2011, nr. 2802532,
- gelet op artikel 2.27, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten 2007;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering op 22 april 2011 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 23 september 2011

Provinciale Staten voornoemd,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, voorzitter,

mw. drs. C.J.M. Dortmans